Office of the Royal Development Projects Board (RDPB)

รายงานประจำปี ๒๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

งานราชการทุกอย่าง ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ ง่ายหรือยาก ย่อมมีความสำคัญอยู่ในงานของแผ่นดินด้วยกันทั้งสิ้น อีกทั้งงานทุกด้านทุกสาขาย่อมสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เป็นปัจจัยเกื้อกูลส่งเสริมกันและกันอยู่. ข้าราชการทุกคน ทุกฝ่าย ทุกระดับ จึงต้องไม่ถือตัวแบ่งแยกกัน หากต้องพิจารณาให้เห็นความสำคัญของกันและกัน แล้วร่วมงานประสานสัมพันธ์กัน ด้วยความเป็นมิตร ด้วยความเข้าใจเห็นใจกัน และด้วยความเมตตาปรองดองกัน. งานของแผ่นดินทุกส่วน จักได้ดำเนินก้าวหน้าไปพร้อมเสมอกัน และยังประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือความเจริญมั่นคงให้เกิดแก่บุคคล แก่งาน และแก่ส่วนรวมได้แท้จริง.

อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช
วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สาส์นจากเลขาธิการ กปร.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราษฎร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ดำเนินการตามภารกิจหลัก ได้แก่ การตามเสด็จ รับพระราชดำริ ติดตามและตรวจสอบฎีกาที่ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนขอพระราชทานความช่วยเหลือ นอกจากนั้นยังได้จัดการประชุมในระดับนโยบายเพื่อกำหนดทิศทาง แนวทางในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ ๆ อาทิ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมุ่งเน้นการขยายผลการดำเนินงานไปสู่ราษฎร เช่น กิจกรรมศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริที่มีอยู่ ๑๒๐ ศูนย์ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ การขยายผลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ กิจกรรมศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

สำนักงาน กปร. ได้รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยได้ประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์ เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานโครงการ เป็นการสร้างเครือข่ายฐานข้อมูลระหว่างผู้ทำงานสนองพระราชดำริด้วยกัน ปัจจุบันสามารถรวบรวมโครงการ ได้กว่า ๔,๑๐๐ โครงการ

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นปีมหามงคล สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเคียงคู่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อความผาสุกของพสกนิกรมากว่า ๖ ทศวรรษ พระราชกรณียกิจครอบคลุมสาขาต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การแพทย์และสาธารณสุข การต่างประเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ การดูแลประชาชนตามแนวชายแดนเพื่อฟื้นฟูและสร้างอาชีพใน ๓ จังหวัดภาคใต้ และการส่งเสริมอาชีพในนาม “มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” ซึ่งนอกจากจะเป็นการส่งเสริมอาชีพแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมงานด้านศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและเป็นการเผยแพร่พระราชกรณียกิจและพระปรีชาสามารถ สำนักงาน กปร. ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนา กองทัพบก สำนักงบประมาณ กรมชลประทาน กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดทำโครงการเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชาร่มเย็น เป็นสุข” โดยได้จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ การจัดนิทรรศการสัญจรเฉลิมพระเกียรติ รวม ๕ ครั้ง ครั้งที่ ๑ จัดในกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๒ ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครั้งที่ ๓ ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ ๔ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และครั้งที่ ๕ ในพื้นที่จังหวัดสงขลา ทั้งนี้ ได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ การจัดสื่อมวลชนสัญจร “สื่ออาสา สืบสานพระราชดำริ” ๙ ครั้ง ในภูมิภาค และกิจกรรมสื่อมวลชนศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการจัดนิทรรศการ ซึ่งผลสำเร็จของการจัดงานดังกล่าวทำให้ประชาชนได้รับทราบและน้อมนำแนวทางการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขยั่งยืนตามวิถีทางแห่งความพอเพียง ประกอบกับในปีนี้เป็นปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สำนักงาน กปร. ได้รวบรวมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ลงพิมพ์ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่มีต่อปวงชนชาวไทย

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณบุคลากรทุกฝ่ายในสำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้ประสานความร่วมมือ ร่วมใจในการดำเนินงานสนองพระราชดำริจนสัมฤทธิผลอย่างดียิ่ง ก่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ สืบไป

(นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ)
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารบัญ

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.....๒

สาส์นจากเลขาธิการ กปร. ๕

ภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....๘

- *ยุทธศาสตร์และผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖)*.....๙
- *ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ*.....๑๘
  - ❖ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สำนักงาน กปร. ๑๙
  - ❖ คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.).....๒๐
  - ❖ คณะผู้บริหารสำนักงาน กปร. ๒๑
  - ❖ อัตรากำลังสำนักงาน กปร. ๒๗
  - ❖ งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕.....๒๘
    - *- งบปกติ*.....๒๘
    - *- งบกลาง*.....๓๐
  - ❖ ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร. ๓๖

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๕.....๓๙

- การตามเสด็จและพระราชดำริปี ๒๕๕๕.....๔๐
- การบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....๖๓
- งานฎีกา.....๖๕

- โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ.....๖๗
- การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....๑๑๓
  - ❖ การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริขององคมนตรีในพื้นที่ภาคกลาง.....๑๑๔
  - ❖ โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการดำเนินงานตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”.....๑๒๒
  - ❖ การประเมินผลโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริในจังหวัดหนองคายและจังหวัดอุดรธานี.....๑๒๔
  - ❖ รายงานผลโครงการจัดสัมมนาวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงภาคการเกษตร.....๑๒๗
- การดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์.....๑๓๐
  - ❖ การดำเนินงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการจัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข”.....๑๓๐
- การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์.....๑๓๔
- การดำเนินงานด้านสารสนเทศ.....๑๓๙
- การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล.....๑๔๑

ภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- **ยุทธศาสตร์และผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖)**
  - ❖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานสนองพระราชดำริ
  - ❖ ยุทธศาสตร์การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ
  - ❖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กร

ยุทธศาสตร์และผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖)

สำนักงาน กปร. ได้กำหนดยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริและบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๓ ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานสนองพระราชดำริ

๒. ยุทธศาสตร์การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กร

สำหรับผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ สรุปดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการดำเนินงานสนองพระราชดำริ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๑. ศึกษา รวบรวมแนวพระราชดำริและทบทวนการดำเนินงานสนองพระราชดำริ	• จำนวนพระราชดำริที่ได้สืบค้น รวบรวม และจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลเครือข่ายคอมพิวเตอร์	• โครงการสืบค้น วิเคราะห์ และรวบรวมพระราชดำริ	• มีระบบข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ซึ่งรวบรวมข้อมูลโครงการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๕
	• มีฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	• โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	• มีระบบฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๕
๒. เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการบริหารจัดการโครงการ	• มีการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานโครงการที่สอดคล้องกับสถานการณ์และจัดทำเป็นคู่มือเพื่อเผยแพร่	• โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	• การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง น้ำ ในพื้นที่ภาคเหนือตะวันออกเฉียงเหนือ • การจัดประชุมศูนย์ศึกษาสัญจร ในพื้นที่ จ.ฉะเชิงเทรา
		• แผนงานการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	• มีคู่มือการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๒ ฉบับ สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และหน่วยงานภายนอก
	• มีแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	• โครงการจัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	• แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผน กำกับดูแล ประสานและติดตามประเมินผล ประกอบด้วย

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
			- แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ภาพรวม) - แผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (จำแนกเป็น ๖ ศูนย์)
	● มีการรณรงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมและส่งเสริมค่านิยมรักความซื่อสัตย์สุจริตให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการ	● แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	● มีกรรมการจริยธรรม ดำเนินการตามแผนเผยแพร่จริยธรรม ● จัดทำโครงการปรับปรุงกระบวนงานเพื่อรองรับดัชนีวัดความโปร่งใสในภาครัฐ (กระบวนการการพิจารณาวิเคราะห์งบประมาณ) ● จัดทำโครงการ สลก. คนพอเพียง สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
	● มีการพัฒนากระบวนงานติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	● โครงการพัฒนาคุณภาพบุคลากรในการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	● การฝึกอบรมหลักสูตรการวิจัยคุณภาพของสมาคมส่งเสริมการวิจัย
	● มีการประเมินผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ของโครงการ	● โครงการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการ	● ดำเนินโครงการการประเมินผลโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
		● โครงการการติดตามผลการดำเนินงานการจัดทำตัวชี้วัด	● มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านตัวชี้วัดการพัฒนาในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง และประชุมเชิงปฏิบัติการ/พร้อมรายงานผลการดำเนินงาน
		● โครงการจัดทำระบบติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	● มีระบบติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (e-monitoring)
	● มีทำเนียบผู้ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	● โครงการจัดทำทำเนียบผู้ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	● มีทำเนียบผู้ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๓. สร้างและพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานสนองพระราชดำริ	• ร้อยละของหน่วยงานที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานโครงการ	• โครงการสำรวจความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจของหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงานโครงการฯ	• รายงานสรุปความพึงพอใจหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงานโครงการ (จากกระบวนการการพิจารณางบประมาณ) จากสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๕๕
	• มีโครงการฯ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วม	• โครงการศึกษาและจัดทำแบบการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และประชาชน	• โครงการประเมินผลลุ่มน้ำห้วยทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.อุดรธานี
๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน	• จำนวนโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามผล	• โครงการติดตามแบบมีส่วนร่วมภายใต้ความร่วมมือภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และประชาชน	• รายงานการติดตามผลโครงการช่วยเหลือฟื้นฟูเกษตรกรภายหลังภาวะน้ำท่วมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง • รายงานการติดตามผลโครงการข้าวครบวงจร พลังงานทดแทน ปุ๋ยสั่งตัด จำนวน ๖ ฉบับ
	• จำนวนโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จและสามารถส่งมอบสู่ประชาชน	• โครงการประชาสัมพันธ์การส่งมอบโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	• จัดกิจกรรมส่งมอบโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ โครงการ (พิธีมอบเอกสารสิทธิทำกิน ณ โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.กาญจนบุรี)

๒. ยุทธศาสตร์การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามพระราชดำริ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๑. จัดทำระบบคลังข้อมูลและองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ	• มีระบบคลังข้อมูลและศูนย์การเรียนรู้ของสำนักงาน กปร.	• โครงการจัดทำเว็บไซต์คลังข้อมูลและศูนย์การเรียนรู้สำนักงาน กปร.	• มีเว็บไซต์คลังข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและศูนย์เรียนรู้ตามพระราชดำริโดยความร่วมมือกับสำนักราชเลขาธิการและ SIPA • มีระบบ e-library ๑ ระบบ • จัดทำระบบบริหารข้อมูลภูมิสารสนเทศ โดยร่วมมือกับ GISDA และบริษัทล็อกซ์เลย์ จำกัด เพื่อลงพิกัดโครงการ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๒. ค้นหาและพัฒนาตัวแบบความสำเร็จ	● จำนวนตัวอย่างความสำเร็จตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	● โครงการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ดำเนินงานแล้วเสร็จ มีตัวอย่างความสำเร็จ ๑๐ ประเภท จำนวน ๓๙๐ ผลงาน ในประเภทประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ประชาชนทั่วไป ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ องค์กรภาครัฐในส่วนภูมิภาค องค์กรภาครัฐในส่วนกลาง ธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจขนาดกลาง และธุรกิจขนาดเล็ก
๓. ขยายผลและสร้างเครือข่ายองค์ความรู้	● มีศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	● โครงการศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	มีศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ๑๒๐ แห่ง ในทุกภูมิภาค และทบทวนศักยภาพศูนย์เรียนรู้เพื่อวางแผนในการสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ให้มีความเข้มแข็ง
	● มีการขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน	● โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร.	จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เพื่อเป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จให้บุคคลทั่วไปเข้ามาเรียนรู้ และในปี ๒๕๕๕ จัดตั้งเพิ่มเติมอีก ๖ แห่ง รวมระยะเวลา ๓ ปี ๒๐ แห่ง รวมทั้งมีการสำรวจความพึงพอใจผู้รับบริการเพื่อนำผลการสำรวจมาปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้
	● จำนวนโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ	● โครงการความร่วมมือด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริระหว่างประเทศ	๑. โครงการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับชาวเนปาล จำนวน ๔ คน จัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกาฐมาณฑุและวัดไทยลุมพินี ประเทศเนปาล ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ (๒๑ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕)

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
			๒. โครงการนำผู้เชี่ยวชาญจากอิสราเอลมาถ่ายทอดเทคนิคและวิทยาการด้านการเกษตรแก่ผู้ปฏิบัติงานและเกษตรกรในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเทลอาวีฟ ประเทศอิสราเอล ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ๕ แห่ง (๘ – ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕) ๓. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (จัดทำรายงานสรุปการเข้าร่วมการสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติครั้งที่ ๕ และประสานการศึกษาดูงานของคณะผู้จัดการสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติครั้งที่ ๖)
		● โครงการจัดการศึกษาดูงานและหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับชาวต่างประเทศ	๑. คณะผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร ภายใต้โครงการ International Centre for Development Communication (ICDC) ของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รับฟังการบรรยายและศึกษาดูงานจำนวน ๓ คณะ รวม ๓๖ คน ๒. คณะผู้แทนหมู่บ้านชาวไทผาเก สาธารณรัฐอินเดีย จำนวน ๕ คน ดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ ๓. คณะเจ้าหน้าที่จากมหาวิทยาลัย Maryland จำนวน ๓ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๔. ประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ	● มีโครงการเฉลิมพระเกียรติ	● โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์	● จัดกิจกรรมโครงการ ๘๔ พรรษา ประโยชน์สุขสู่ปวงประชา จำนวน ๙ ครั้ง ครั้งที่ ๙ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (ครั้งที่ ๑ - ๘ จัดในปี ๒๕๕๔) ● โครงการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ปวงประชาร่มเย็นเป็นสุข
	● ช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ผลสำเร็จของโครงการ และขยายผลการดำเนินงานไปสู่ประชาชน	● โครงการขยายผลการพัฒนาผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ	● ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หนังสือท่องเที่ยวโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔ ภูมิภาค ● ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ เช่น สารคดีชุดประโยชน์สุขสู่ปวงประชา ชุดจารึกไว้ในผืนดิน ● ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านโทรทัศน์ เช่น ชุดร้อยไทยด้วยดวงใจ สารคดีเชิงข่าวชุด กปร. กับงานของในหลวง การเผยแพร่ข่าว บทความ สกู๊ปข่าว ● ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านนิทรรศการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ
		● โครงการมวลชนสัมพันธ์ขยายผลแนวพระราชดำริ - โครงการอาสาสมัครช่วยงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	โครงการสื่ออาสาสืบสานพระราชดำริ โดยสัญจรไปยังพื้นที่ต่าง ๆ รวม ๙ ครั้ง
	● จำนวนหน้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ	● โครงการแปลเว็บไซต์สำนักงาน กปร. เป็นภาษาอังกฤษ	แปลเว็บไซต์สำนักงานเป็นภาษาอังกฤษจำนวน ๓๐ หน้า
	● จำนวนสื่อ/สิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ	● โครงการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้แก่ชาวต่างประเทศ	เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้แก่ชาวต่างประเทศในรูปแบบเอกสารแผ่นพับ วีดิทัศน์ฯ จำนวน ๗๕๐ ชิ้น

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กร

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๑. ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบ	• จำนวนข้อร้องเรียนเรื่องพฤติกรรมต่าง ๆ • จำนวนการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ	• แผนพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน กปร.	มีแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน กปร. พ.ศ. ๒๕๕๕ และได้ดำเนินการสูงกว่าเป้าหมายของแผน
	• มีแผนบริหารความเสี่ยงและระบบควบคุมภายในที่ทันสมัย	• แผนบริหารความเสี่ยง และระบบควบคุมภายใน	ดำเนินงานตามแนวทางการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) ประจำปี ๒๕๕๕
	• จำนวนกิจกรรมในการสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบ	• แผนการดำเนินการตามแนวนโยบายกำกับองค์กรที่ดี	ดำเนินงานตามแนวนโยบายกำกับองค์กรที่ดี ของสำนักงาน กปร. อาทิ การเผยแพร่ผลงานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมวันเด็ก การประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำ
๒. พัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Score-card)	• มีแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล	• โครงการจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลและแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระดับองค์กรและรายบุคคล	มีแผนพัฒนาบุคลากร และได้จัดทำหลักสูตรพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓ หลักสูตร คือ หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) หลักสูตรวิทยากรเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (วพร.) หลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
		• โครงการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑. ดำเนินการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริใน ๒ หลักสูตร จำนวน ๖๗ คน

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
		● โครงการเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษและสมรรถนะบุคลากร	๑. โครงการจัดฝึกอบรมหลักสูตร "ค่ายภาษาอังกฤษ" เรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๒๕๕๕ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๒๔ คน ๒. โครงการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษบนเว็บไซต์ ๓. โครงการฝึกอบรมต่างประเทศ มีผู้ได้รับทุน จำนวน ๑ คน
		● การส่งบุคลากรไปฝึกอบรมภายนอก	จัดส่งบุคลากรไปฝึกอบรมยังสถาบันต่าง ๆ ๔๗ หลักสูตร ๗๐ คน
๓. พัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)	● ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย	● โครงการจัดทำแนวทางหรือมาตรการในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นโดยการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการจากสำนักงาน กปร.
	● มีการแปลงแผนกลยุทธ์ของสำนักงาน กปร. เป็นแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๔ ปี	● แผนปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร. ระยะ ๔ ปี	มีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร. ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖)
	● มีแนวทางการมอบอำนาจในองค์กรที่ชัดเจน	● แผนงาน/แนวทาง/วิธีปฏิบัติในการมอบอำนาจที่สอดคล้องกับ พ.ร.ฎ. มอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐	มีการดำเนินงานปรับโครงสร้างเพื่อกระจายอำนาจในการบริหารให้สายการบังคับบัญชาสั้นลง
		● แผนมาตรการประหยัดพลังงานของสำนักงาน กปร.	ดำเนินการรณรงค์การลดใช้พลังงานและกิจกรรม ๕ ส
	● จำนวนบุคลากรที่ได้รับการอบรมความรู้ด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง และพัสดุ	● แผนเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงิน การคลังและพัสดุ	ดำเนินการตามหลักสูตรที่กรมบัญชีกลางจัดฝึกอบรม
๔. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสารสนเทศ	● มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วนสมบูรณ์ถูกต้องและทันสมัย	● โครงการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบข้อมูลสารสนเทศ	ดำเนินการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานของระบบสารสนเทศ ๑ ระบบ
	● ร้อยละความสำเร็จการพัฒนาระบบสารสนเทศตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ	● โครงการพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศ	ดำเนินการครบถ้วนตามแผนแม่บทผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๑๐๐
		● โครงการจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงประจำสำนักงาน	ดำเนินการตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ อัตราส่วนจำนวนคอมพิวเตอร์ต่อบุคลากรเท่ากับ ๑:๑

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
	● ร้อยละของผู้รับบริการที่มีความพึงพอใจในระบบสารสนเทศ	● โครงการสำรวจความพึงพอใจผู้รับบริการข้อมูลสารสนเทศ	ผลการสำรวจในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย ๓.๗ จากคะแนนเต็ม ๕)
๕. พัฒนาระบบการจัดการความรู้	● ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนจัดการความรู้	● แผนดำเนินการตามแผนจัดการองค์ความรู้ของสำนักงาน กปร.	ดำเนินการตามแผนการจัดการองค์ความรู้ สำนักงาน กปร. จำนวน ๓ องค์ความรู้ ประกอบด้วย การจัดการป่าตามแนวพระราชดำริ การจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	● จำนวนเครือข่ายองค์ความรู้แนวพระราชดำริ	● โครงการสร้างเครือข่ายการสร้างและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน	มีเครือข่ายองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน เช่น มูลนิธิปิดทองหลังพระ โครงการท้องฟ้าหญ้าแฝก กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ธ.ก.ส. มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (มพพ.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บริษัทอินทัช บริษัทฮอนด้า สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร
๖. พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ	● มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามหลักการบริหารงานมุ่งผลสัมฤทธิ์	● แผนปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี	ดำเนินการจัดทำและปฏิบัติตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี ๒๕๕๕ ของสำนักงาน กปร.
		● โครงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.	ดำเนินการจัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงาน กปร. เรื่องการประสานงานโครงการ และการดำเนินงานด้านฎีกา

ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ❖ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ สำนักงาน กปร.
- ❖ คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ❖ คณะผู้บริหาร สำนักงาน กปร.
- ❖ อัตรากำลัง สำนักงาน กปร.
- ❖ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๕
  - *งบปกติ*
  - *งบกลาง*
- ❖ ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงาน กปร.

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

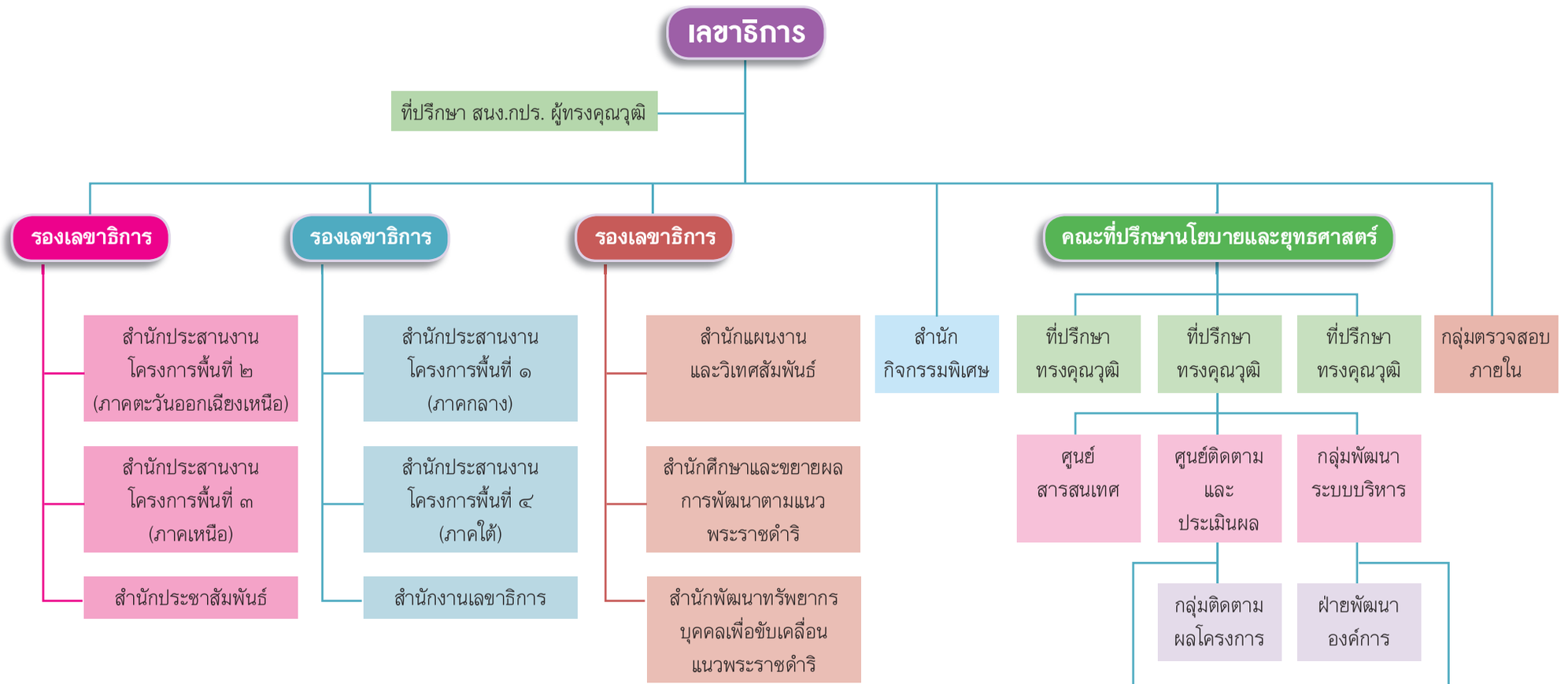

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๒๔ กำหนดให้มีองค์กรระดับชาติ ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการดำเนินงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรียกว่า ***"คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ"*** (กปร.) ต่อมาได้มีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาเป็นลำดับ ปัจจุบันได้มีการประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๖ โดยได้แก้ไขปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้การสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังมีองค์ประกอบดังนี้

(๑)	นายกรัฐมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
(๒)	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓)	ปลัดกระทรวงการคลัง	เป็นกรรมการ
(๔)	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นกรรมการ
(๕)	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เป็นกรรมการ
(๖)	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
(๗)	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	เป็นกรรมการ
(๘)	ราชเลขาธิการ	เป็นกรรมการ
(๙)	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๑๐)	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
(๑๑)	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	เป็นกรรมการ
(๑๒)	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	เป็นกรรมการ
(๑๓)	ผู้บัญชาการทหารบก	เป็นกรรมการ
(๑๔)	รองราชเลขาธิการที่ราชเลขาธิการมอบหมายจำนวนหนึ่งคน	เป็นกรรมการ
(๑๕)	เลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(๑๖)	รองเลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๗)	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร.	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๘)	เจ้าหน้าที่สำนักราชเลขาธิการที่ราชเลขาธิการมอบหมายจำนวนหนึ่งคน	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๘ กำหนดให้มีองคมนตรีหนึ่งคนเป็นที่ปรึกษาของ กปร.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรีเป็นที่ปรึกษา กปร.

คณะผู้บริหารสำนักงาน กปร.

นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ

เลขาธิการ กปร.

นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์

รองเลขาธิการ กปร.

นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์

รองเลขาธิการ กปร.

หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์

รองเลขาธิการ กปร.

นายดนุชา สินธวานนท์

ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ

นางสุวรรณา พาศิริ

ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ

นางสมทรง รุ่งเรืองศิลป์

ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา

ผู้อำนวยการสำนัก/กลุ่ม/ศูนย์

นายลลิต ถนอมสิงห์
ผู้อำนวยการสำนักกิจกรรมพิเศษ

นายประสาท พาศิริ
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ

นายสมบูรณ์ วงศ์กาด
ผู้อำนวยการสำนักประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๑

นายชัชชัย ภูวิชยสัมฤทธิ์
ผู้อำนวยการสำนักประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๒

นายปวัตร์ นวะมะรัตน
ผู้อำนวยการสำนักประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๓

นายสิงหพงศ์ รัชนิพนธ์
ผู้อำนวยการสำนักประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๔

นางสาววัชรี วัฒนไกร
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทรัพยากร
บุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

นายวรกานต์ จุฑานนท์
ผู้อำนวยการสำนักแผนงาน
และวิเทศสัมพันธ์

นางสาวอุศนีย์ ธูปทอง
ผู้อำนวยการสำนักศึกษาและขยายผล
การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

ผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์

นายอนันต์ ทองประชุม
ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์

นางสาวถกลวรรณ ไกรสรกุล
ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ

นายหทัย วสุนันต์
ผู้อำนวยการศูนย์ติดตามและประเมินผล

ผู้อำนวยการกลุ่ม

สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๑

นายจิตพล สิทธิประณีต
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน ๑/๑

นางนภาพร ฉิมแก้ว
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน ๑/๒

นายอภิศักดิ์ สรวิสูตร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน ๑/๓

สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๒

นายนรินทร์ กาญจนฤกษ์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน ๒/๑

นายปริญญวัฒน์ วัชรอาภากร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน ๒/๒

ผู้อำนวยการกลุ่ม

สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๓

นางพิชญดา หัศภาค

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน ๓/๑

นายศุภรัชต์ อินทราวุธ

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน ๓/๒

สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๔

นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน ๔/๑

นายสุทัศน์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน ๔/๒

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

นายภัททะพงษ์ เทียนศรี

ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล

สำนักศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

นางสาวจำเนียร เพียรไม่คลาย
ผู้อำนวยการกลุ่มศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นางสาวสมลักษณ์ บุนนาค
ผู้อำนวยการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักแผนงานและวิเทศสัมพันธ์

นางสุพร ตรีนรินทร์
ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน

นางกมลินี สุขศรีวงศ์
ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์

นางศิริลักษณ์ ทัศนารมย์
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนา

ศูนย์ติดตามประเมินผล

นางเสาวลักษณ์ ควรพินิจ
ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามผลโครงการ

นางสาวศิต์กร ตันกำแหง
ผู้อำนวยการกลุ่มประเมินผลโครงการ

สำนักกิจกรรมพิเศษ

นายวิกรม คัยนันท์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการ

ผู้อำนวยการกลุ่ม

สำนักประชาสัมพันธ์

นายตรีวิทย์ วินิชสำเภาทิพย์
ผู้อำนวยการกลุ่มสื่อสารองค์กร

นางศศิพร ปาณิกบุตร
ผู้อำนวยการกลุ่มประชาสัมพันธ์
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานเลขาธิการ

นางประพิณ แก้วทอง
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหาร
การเงินการคลังและพัสดุ

นายสุวิทย์ ดุลยะนันท์
ผู้อำนวยการกลุ่มนิติกร

นางศิริญญา ดิษฐบรรจง
ผู้อำนวยการกลุ่มช่วยอำนวยการ
และบริหารทั่วไป

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

นายวัชระ หัศภาค
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กลุ่มตรวจสอบภายใน

นางสาวเกษร บุญยกิจสมบัติ
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

อัตรากำลังสำนักงาน กปร.

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ปี ๒๕๕๕ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๐๓ อัตรา ประกอบด้วย

- ข้าราชการ จำนวน ๑๒๑ อัตรา
- ลูกจ้างประจำ จำนวน ๒๕ อัตรา
- พนักงานราชการ จำนวน ๕๗ อัตรา

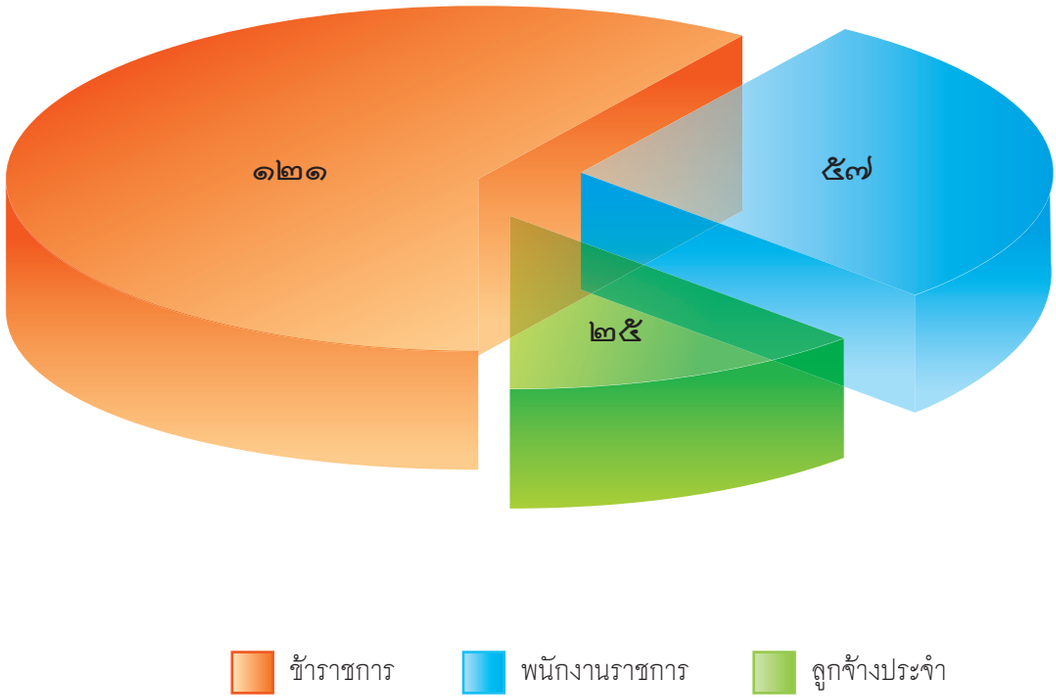

งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕

งบปกติ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๕ งบปกติ จำนวน ๖๐๖,๗๔๖,๕๐๐.๐๐ บาท แยกตามงบรายจ่าย ดังนี้

ตารางที่ ๑ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ร้อยละ
๑. งบบุคลากร	๖๐,๘๖๓,๖๐๐.๐๐	๑๐.๐๓
๑.๑ เงินเดือนค่าจ้างประจำ	๕๒,๐๗๔,๙๐๐.๐๐	
๑.๒ ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	๘,๗๘๘,๗๐๐.๐๐	
๒. งบดำเนินงาน	๓๒,๙๖๙,๑๔๐.๐๐	๕.๔๓
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	๒๕,๔๘๔,๕๔๐.๐๐	
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	๗,๔๘๔,๖๐๐.๐๐	
๓. งบลงทุน	๑๐๑,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	๑๖.๗๑
๓.๑ ค่าที่ดินสิ่งก่อสร้าง	๑๐๑,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	
๔. งบเงินอุดหนุน	๔๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๖๗.๕๗
๔.๑ เงินอุดหนุนทั่วไป-ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง	๔๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	
๕. งบรายจ่ายอื่น	๑,๕๕๔,๗๖๐.๐๐	๐.๒๖
๕.๑ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว	๑,๕๕๔,๗๖๐.๐๐	
ยอดรวม	**๖๐๖,๗๔๖,๕๐๐.๐๐**	**๑๐๐.๐๐**

แผนภูมิภาพที่ ๑ แสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

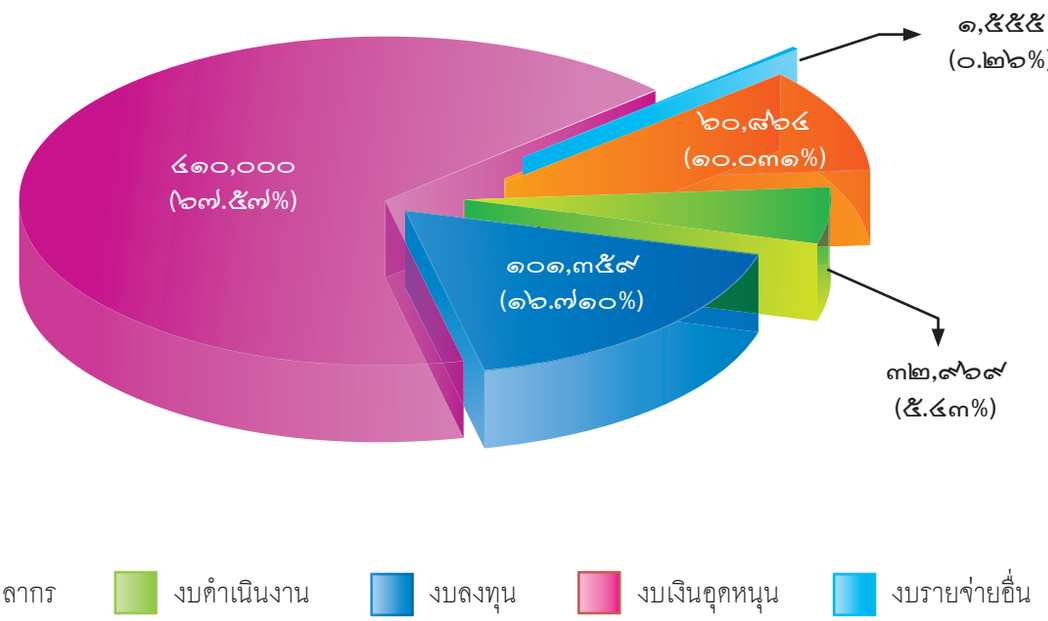

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นจำนวนเงิน ๖๐๒,๕๒๘,๑๗๘.๒๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๓๐ วงเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี จำนวน ๑,๙๙๙,๗๘๔.๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ การสำรองเงิน จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๗ คงเหลืองบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๑,๒๑๘,๕๓๗.๗๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐

ตารางที่ ๒ สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ งบปกติ

ประเภทรายจ่าย	วงเงินงบประมาณ	กันไว้เบิกเหลื่อมปี	การสำรองเงิน	เบิกจ่าย	คงเหลือ
๑. งบบุคลากร	๖๐,๘๖๓,๖๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๙,๗๖๕,๘๐๕.๕๑	๑,๐๙๗,๗๙๔.๔๙
๑.๑ เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	๕๒,๐๗๔,๙๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔๙,๙๖๑,๓๒๑.๑๗	๒,๑๑๓,๕๗๘.๘๓
๑.๒ ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	๘,๗๘๘,๗๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๙,๘๐๔,๔๘๔.๓๔	(๑,๐๑๕,๗๘๔.๓๔)
๒. งบดำเนินงาน	๓๒,๙๖๙,๑๔๐.๐๐	๑,๙๙๙,๗๘๔.๐๐	๙๐๐,๐๐๐.๐๐	๒๙,๙๘๑,๙๕๑.๗๕	๘๗,๔๐๔.๒๕
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	๒๕,๔๘๔,๕๔๐.๐๐	๑,๘๖๗,๔๒๕.๐๐	๐.๐๐	๒๔,๕๐๖,๔๘๕.๙๙	(๘๘๙,๓๗๐.๙๙)
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	๗,๔๘๔,๖๐๐.๐๐	๑๓๒,๓๕๙.๐๐	๙๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๔๗๕,๔๖๕.๗๖	๙๗๖,๗๗๕.๒๔
๓. งบลงทุน	๑๐๑,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๑,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐
๓.๑ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๑๐๑,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๑,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐
๔. งบเงินอุดหนุน	๔๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐
๔.๑ เงินอุดหนุนทั่วไป					
- ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง	๔๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐
๕. งบรายจ่ายอื่น	๑,๕๕๔,๗๖๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๔๒๑,๔๒๑.๐๐	๓๓,๓๓๙.๐๐
๕.๑ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว	๑,๕๕๔,๗๖๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๔๒๑,๔๒๑.๐๐	๓๓,๓๓๙.๐๐
ยอดรวม	๖๐๖,๗๔๖,๕๐๐.๐๐	๑,๙๙๙,๗๘๔.๐๐ ๐.๓๓%	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ ๐.๑๗%	๖๐๒,๕๒๘,๑๗๘.๒๖ ๙๙.๓๐%	๑,๒๑๘,๕๓๗.๗๔ ๐.๒๐%

แผนภูมิภาพที่ ๒ แสดงผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย งบปกติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

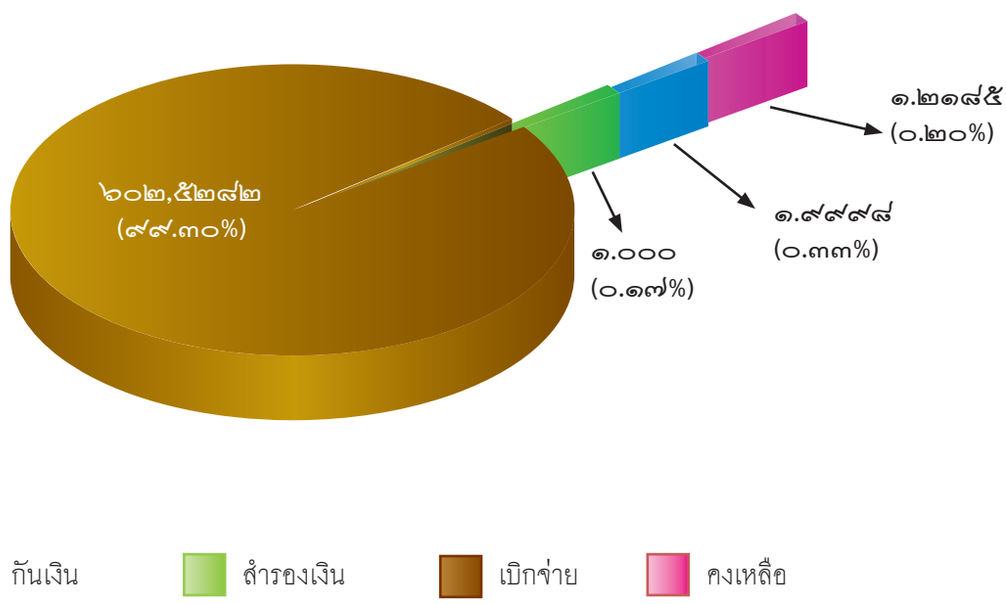

แผนภูมิภาพที่ ๓ แสดงการเปรียบเทียบวงเงินงบประมาณที่ได้รับและผลการใช้จ่ายเงิน - งบปกติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

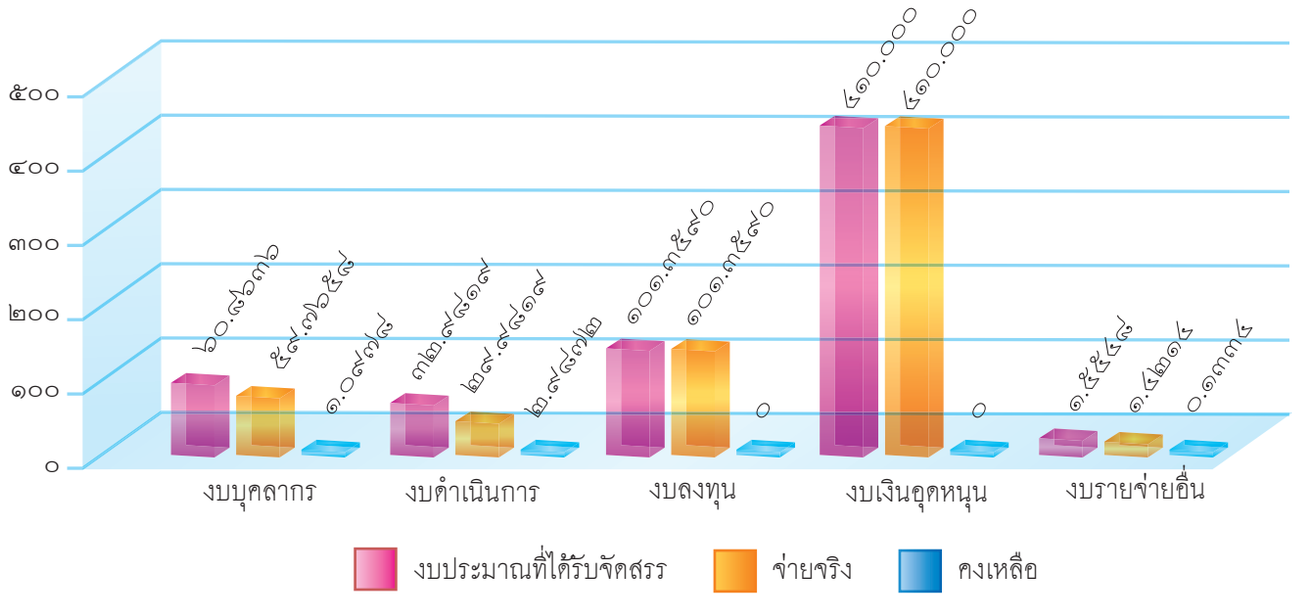

งบกลาง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๕ งบกลาง จำนวน ๑๔ โครงการ เป็นเงิน ๑๐๓,๓๖๙,๔๕๐.๙๔ บาท แยกตามโครงการ ดังนี้

ตารางที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร
๑. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ งวดที่ ๑	**๒๙,๖๐๕,๕๕๑.๐๐**
๑.๑ งบดำเนินงาน	๒๓,๕๐๒,๔๕๑.๐๐
๑.๒ งบลงทุน	๒,๖๕๑,๐๐๐.๐๐
๑.๓ งบรายจ่ายอื่น	๓,๔๕๒,๑๐๐.๐๐
๒. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) งวดที่ ๒	**๖,๘๗๕,๐๐๐.๐๐**
๒.๑ งบดำเนินงาน	๖,๘๗๕,๐๐๐.๐๐
๓. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) งวดที่ ๓	**๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐**
๓.๑ งบดำเนินงาน	๑๘๙,๕๗๐.๐๐
๓.๒ งบลงทุน	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๓.๓ งบรายจ่ายอื่น	๔๑๐,๔๓๐.๐๐
๔. โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (โครงการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้เสริมสร้างประสบการณ์ฯ)	**๓๑๒,๘๐๐.๐๐**
๔.๑ งบรายจ่ายอื่น	๓๑๒,๘๐๐.๐๐

๕. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (การจัดจ้าง/ฝึกอบรมและจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วง)	**๒,๒๗๒,๕๐๐.๐๐**
๕.๑ งบดำเนินงาน	๕๓๙,๕๐๐.๐๐
๕.๒ งบลงทุน	๑,๖๙๘,๐๐๐.๐๐
๕.๓ งบรายจ่ายอื่น	๓๕,๐๐๐.๐๐
๖. โครงการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของผู้ชมสารคดีชุดพิเศษ “ประโยชน์สุขของแผ่นดิน”	**๕๙๐,๐๐๐.๐๐**
๖.๑ งบดำเนินงาน	๕๙๐,๐๐๐.๐๐
๗. โครงการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ (๑)	**๔,๑๓๔,๔๐๐.๐๐**
๗.๑ งบดำเนินงาน	๔,๐๒๒,๔๐๐.๐๐
๗.๒ งบลงทุน	๑๑๒,๐๐๐.๐๐
๘. โครงการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ (๒)	**๑๓,๙๐๐,๐๐๐.๐๐**
๘.๑ งบดำเนินงาน	๑๓,๙๐๐,๐๐๐.๐๐
๙. โครงการจัดระบบและปรับปรุงโครงการข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	**๖๐๐,๐๐๐.๐๐**
๙.๑ งบดำเนินงาน	๖๐๐,๐๐๐.๐๐
๑๐. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	**๑,๐๑๑,๘๐๐.๐๐**
๑๐.๑ งบดำเนินงาน	๑,๐๑๑,๘๐๐.๐๐
๑๑. โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	**๒๑,๖๖๙,๕๑๗.๐๐**
๑๑.๑ งบเงินอุดหนุน	๒๑,๖๖๙,๕๑๗.๐๐
๑๒. โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (การปลูกและศึกษาพันธุ์หญ้าแฝก)	**๑,๓๔๐,๗๐๐.๐๐**
๑๒.๑ งบเงินอุดหนุน	๑,๓๔๐,๗๐๐.๐๐
๑๓. โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน–ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว - มูลนิธิชัยพัฒนา	**๑๖,๔๒๔,๕๐๐.๐๐**
๑๓.๑ งบเงินอุดหนุน	๑๖,๔๒๔,๕๐๐.๐๐
๑๔. งบกลาง-เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง (ค่า K)	**๓,๐๓๒,๖๘๒.๙๔**
๑๔.๑ งบลงทุน-ที่ดิน/สิ่งก่อสร้าง	๓,๐๓๒,๖๘๒.๙๔
ยอดรวม	๑๐๓,๓๖๙,๔๕๐.๙๔

สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ งบกลาง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ จำนวน ๖๐,๗๙๕,๒๐๓.๘๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๘๒ กันไว้เบิกเหลื่อมปี จำนวน ๑๘,๓๔๙,๓๔๒.๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๖ สำรองเงิน ๒๔,๑๔๘,๕๔๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๖ คงเหลือ จำนวน ๗๖,๓๖๓.๕๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๗

ตารางที่ ๔ สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ งบกลาง

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	กันไว้เบิกเหลื่อมปี	การสำรองเงิน	เบิกจ่าย	คงเหลือ
๑. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ งวดที่ ๑	**๒๙,๖๐๕,๕๕๑.๐๐**	**๕,๐๒๖,๒๓๐.๕๐**	**๓,๘๖๓,๔๔๐.๐๐**	**๒๐,๗๑๕,๘๕๑.๖๖**	**๒๘.๘๔**
๑.๑ งบดำเนินงาน	๒๓,๕๐๒,๔๕๑.๐๐	๔,๙๓๓,๔๓๐.๕๐	๓,๖๔๗,๔๐๐.๐๐	๑๔,๙๒๑,๕๙๑.๖๖	๒๘.๘๔
๑.๒ งบลงทุน	๒,๖๕๑,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒,๖๕๑,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐
๑.๓ งบรายจ่ายอื่น	๓,๔๕๒,๑๐๐.๐๐	๙๒,๘๐๐.๐๐	๒๑๖,๐๔๐.๐๐	๓,๑๔๓,๒๖๐.๐๐	๐.๐๐
๒. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) งวดที่ ๒	**๖,๘๗๕,๐๐๐.๐๐**	**๕,๓๑๔,๖๐๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๑,๕๕๒.๐๗๐.๐๐**	**๘,๓๓๐.๐๐**
๒.๑ งบดำเนินงาน	๖,๘๗๕,๐๐๐.๐๐	๕,๓๑๔,๖๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑,๕๕๒.๐๗๐.๐๐	๘,๓๓๐.๐๐
๓. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) งวดที่ ๓	**๑,๖๐๐,๐๐๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๑,๑๕๒,๖๒๐.๐๐**	**๔๔๐,๐๑๖.๐๐**	**๗,๓๖๔.๐๐**
๓.๑ งบดำเนินงาน	๑๘๙,๕๗๐.๐๐	๐.๐๐	๑๕๒,๖๒๐.๐๐	๓๖,๙๕๐.๐๐	๐.๐๐
๓.๒ งบลงทุน	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๓.๓ งบรายจ่ายอื่น	๔๑๐,๔๓๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔๐๓,๐๖๖.๐๐	๗,๓๖๔.๐๐
๔. โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (โครงการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้เสริมสร้างประสบการณ์ฯ)	**๓๑๒,๘๐๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๓๑๒,๘๐๐.๐๐**	**๐.๐๐**
๔.๑ งบรายจ่ายอื่น	๓๑๒,๘๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๑๒,๘๐๐.๐๐	๐.๐๐
๕. โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (การจัดจ้าง/ฝึกอบรมและจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วง)	**๒,๒๗๒,๕๐๐.๐๐**	**๔๕๐,๐๐๐.๐๐**	**๑,๖๙๘,๐๐๐.๐๐**	**๗๙,๕๐๐.๐๐**	**๔๕,๐๐๐.๐๐**
๕.๑ งบดำเนินงาน	๕๓๙,๕๐๐.๐๐	๔๕๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๔๔,๕๐๐.๐๐	๔๔,๕๐๐.๐๐
๕.๒ งบลงทุน	๑,๖๙๘,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑,๖๙๘,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๕.๓ งบรายจ่ายอื่น	๓๕,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๕,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	กันไว้เบิกเหลื่อมปี	การสำรองเงิน	เบิกจ่าย	คงเหลือ
๖. โครงการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของผู้ชมสารคดี ชุดพิเศษ "ประโยชน์สุขของแผ่นดิน"	**๕๙๐,๐๐๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๕๘๕,๐๐๐.๐๐**	**๕,๐๐๐.๐๐**
๖.๑ งบดำเนินงาน	๕๙๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๘๕,๐๐๐.๐๐	๕,๐๐๐.๐๐
๗. โครงการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ (๑)	**๔,๑๓๔,๔๐๐.๐๐**	**๓,๑๐๕,๘๓๒.๐๐**	**๖๐๕,๕๓๘.๐๐**	**๔๒๒,๓๑๐.๐๐**	**๗๒๐.๐๐**
๗.๑ งบดำเนินงาน	๔,๐๒๒,๔๐๐.๐๐	๓,๑๐๕,๘๓๒.๐๐	๖๐๕,๕๓๘.๐๐	๓๑๑,๐๓๐.๐๐	๐.๐๐
๗.๒ งบลงทุน	๑๑๒,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๑๑,๒๘๐.๐๐	๗๒๐.๐๐
๘. โครงการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ (๒)	**๑๓,๙๐๐,๐๐๐.๐๐**	**๓,๙๕๒,๖๘๐.๐๐**	**๑๑๔,๖๐๐.๐๐**	**๙,๘๓๒,๖๙๗.๐๕**	**๒๒.๙๕**
๘.๑ งบดำเนินงาน	๑๓,๙๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๙๕๒,๖๘๐.๐๐	๑๑๔,๖๐๐.๐๐	๙,๘๓๒,๖๙๗.๐๕	๒๒.๙๕
๙. โครงการจัดระบบและปรับปรุงโครงการข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	**๖๐๐,๐๐๐.๐๐**	**๕๐๐,๐๐๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๙๐,๑๐๒.๒๐**	**๙,๘๙๗.๘๐**
๙.๑ งบดำเนินงาน	๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๙๐,๑๐๒.๒๐	๙,๘๙๗.๘๐
๑๐. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	**๑,๐๑๑,๘๐๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๒๘๙,๘๔๓.๐๐**	**๗๒๑,๙๕๗.๐๐**	**๐.๐๐**
๑๐.๑ งบดำเนินงาน	๑,๐๑๑,๘๐๐.๐๐	๐.๐๐	๒๘๙,๘๔๓.๐๐	๗๒๑,๙๕๗.๐๐	๐.๐๐
๑๑. โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	**๒๑,๖๖๙,๕๑๗.๐๐**	**๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๒๑,๖๖๙,๕๑๗.๐๐**	**๐.๐๐**
๑๑.๑ งบเงินอุดหนุน	๒๑,๖๖๙,๕๑๗.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๑,๖๖๙,๕๑๗.๐๐	๐.๐๐
๑๒. โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (การปลูกและศึกษาพันธุ์หญ้าแฝก)	**๑,๓๔๐,๗๐๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๐.๐๐**	**๑,๓๔๐,๗๐๐.๐๐**	**๐.๐๐**
๑๒.๑ งบเงินอุดหนุน	๑,๓๔๐,๗๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑,๓๔๐,๗๐๐.๐๐	๐.๐๐

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	กันไว้เบิกเหลื่อมปี	การสำรองเงิน	เบิกจ่าย	คงเหลือ
๑๓. โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว-มูลนิธิชัยพัฒนา	๑๖,๔๒๔,๕๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๖,๔๒๔,๕๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๑๓.๑ งบเงินอุดหนุน	๑๖,๔๒๔,๕๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๖,๔๒๔,๕๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๑๔. งบกลาง-เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง (ค่า K)	๓,๐๓๒,๖๘๒.๙๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๓,๐๓๒,๖๘๒.๙	๐.๐๐
๑๔.๑ งบลงทุน-ที่ดิน/สิ่งก่อสร้าง	๓,๐๓๒,๖๘๒.๙๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๓,๐๓๒,๖๘๒.๙๔	๐.๐๐
ยอดรวม	**๑๐๓,๓๖๙,๔๕๐.๙๔**	**๑๘,๓๔๙,๓๔๒.๕๐** **๑๗.๗๕%**	**๒๔,๑๔๘,๕๔๑.๐๐** **๒๓.๓๖%**	**๖๐,๗๙๕,๒๐๓.๘๕** **๕๘.๘๒%**	**๗๖,๓๖๓.๕๙** **๐.๐๗%**

แผนภูมิภาพที่ ๔ แสดงผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย งบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

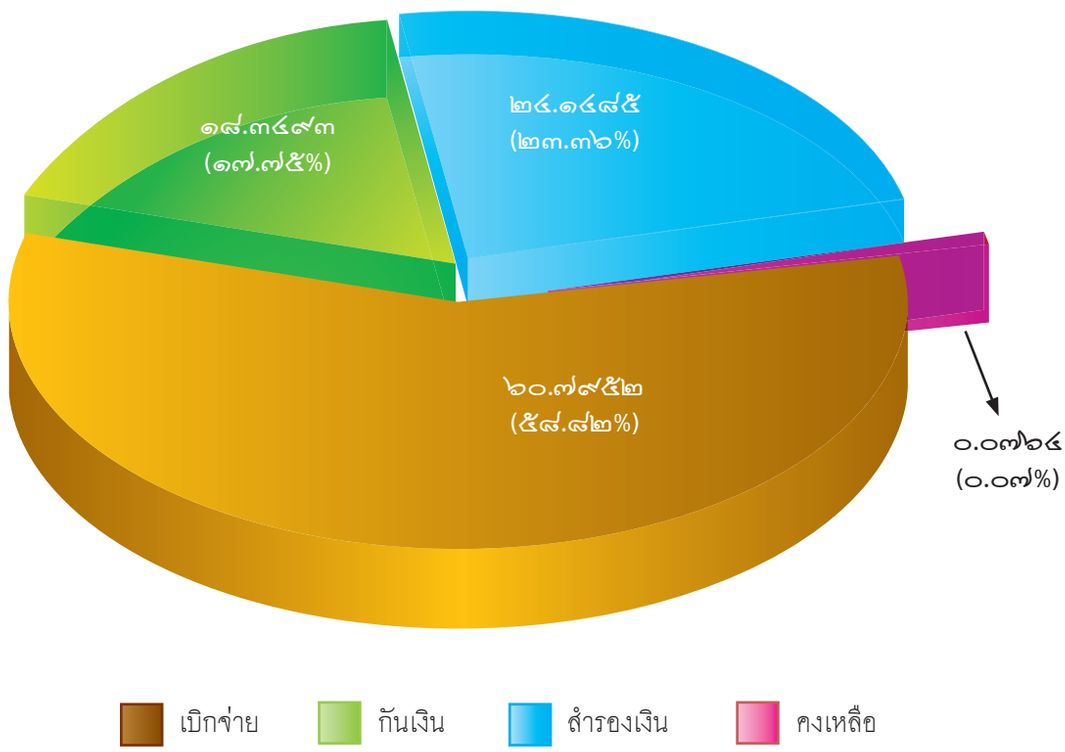

แผนภูมิภาพที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบวงเงินงบประมาณที่ได้รับและผลการใช้จ่ายเงินงบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

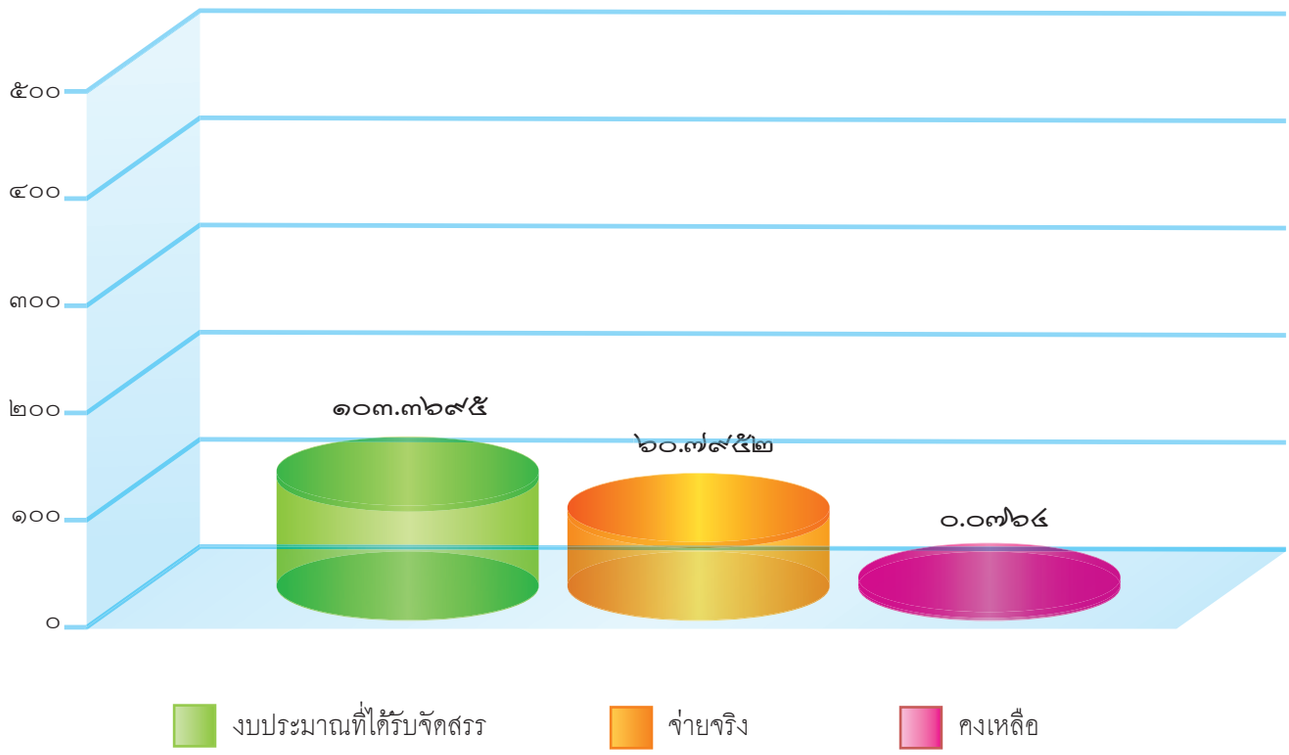

ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงาน กปร. (เปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕)

มิติภายนอก							
ตัวชี้วัด		ปี ๒๕๕๓		ปี ๒๕๕๔		ปี ๒๕๕๕	
		เกณฑ์คะแนนระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนนระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน	เกณฑ์คะแนนระดับ ๕	ผลการดำเนินงาน
ด้านประสิทธิผล							
๔.๑	ร้อยละของจำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำนักงาน กปร. ได้วิเคราะห์ความเหมาะสม เมื่อเทียบกับจำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่หน่วยงานขอรับการสนับสนุนทั้งปีงบประมาณ	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐ + เงื่อนไข ๒	ร้อยละ ๑๐๐ + เงื่อนไข ๒
๔.๒	ร้อยละของโครงการที่ผลปฏิบัติการเป็นไปตามแผนเฉพาะโครงการที่ได้รับการอนุมัติโดยประธาน กปร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๘๘.๔๒	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๓.๗๒	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๘.๖๐
๔.๓	ระดับความสำเร็จของการขยายผลจากการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕
๔.๔	ระดับความสำเร็จของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ระดับ ๕	ระดับ ๔.๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๕	ระดับ ๔.๘
๔.๕	จำนวนผู้เข้าใช้ข้อมูลในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library)	-	-	-	-	๒,๘๖๘ ราย	๓,๕๙๒ ราย
๔.๖	ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์และความรู้จากการเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๙๒.๖๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๓.๗๐	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๙๗
ด้านคุณภาพ							
๕.	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ได้รับการยกเว้น					
๖.	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้กำหนดนโยบาย	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๘๐	ได้รับการยกเว้น			

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๕

- การตามเสด็จและพระราชดำริปี ๒๕๕๕
- การบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- งานฎีกา
- โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ
- การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การตามเสด็จและพระราชดำริปี ๒๕๕๕

ในรอบปี ๒๕๕๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และพระบรมวงศ์ ได้พระราชทานพระราชดำริเพื่อพัฒนาช่วยเหลือประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งสำนักงาน กปร. ได้รับสนองพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

❖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

■ พื้นที่ภาคกลาง

วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

● พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งอังสนา ไปทรงเปิด **๕ โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ บริเวณหน้ากรมชลประทาน สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร**

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

● พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปยัง**พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา** เพื่อติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในบริเวณดังกล่าว

❖ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

❦ พื้นที่ภาคกลาง

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

● สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ไปทอดพระเนตรการดำเนินงานป้องกันอุทกภัยบริเวณ**โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม**

❖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

■ พื้นที่ภาคกลาง

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

● **แปลงสาธิตการเกษตรที่ ๓ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก**

วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านต้นมะม่วง อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี**

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริกับครูใหญ่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

ที่โรงเรียน ตชด.ไร่ป้า ใกล้โรงเรียน ตชด.สุนทรเวศ มีครูคนเดียว ควรจ้างครูเพิ่มอีก ๑ - ๒ คน ให้อยู่คนเดียว สงสารเขา มีนักเรียน ๑๗ คน การเดินทางไปไร่ป้ายากลำบาก พอสมควร สพฐ. ไปดูว่า จะส่งเสริมให้เป็นโรงเรียนเอกเทศหรือโรงเรียนสาขากลางปีจะไปเยี่ยมสักที

เด็กที่ไม่ได้เรียนต่อเพราะย้ายตามผู้ปกครอง ให้ติดตามดูว่าไปเรียนอะไรที่ไหนหรือไม่ ครูใหญ่ กราบบังคมทูลว่าได้แนะนำให้เข้าเรียน กศน. รับสั่งว่าเรียน กศน. จะต้องมีวินัยกับตนเอง นักเรียนที่จบประถม ๖ ยังเด็กอยู่ให้ติดตามแนะนำผู้ปกครองให้นำเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนที่ใกล้กับผู้ปกครองอยู่อาศัย

ได้สอบถามศิษย์เก่าว่าเรียนอะไร ได้รับคำกราบบังคมทูลว่า "เรียนบัญชีพระพุทธเจ้าค่ะ" ทรงรับสั่งว่าดี การเรียนบัญชีจะทำให้รู้ต้นทุน เวลาประกอบอาชีพจะได้บันทึกเป็น จะได้ไม่ต้นทุนหาย กำไรหด

และทรงรับสั่งกับคณะผู้ตามเสด็จ ว่า ถ้าเด็กไม่ชอบกินผัก ลองให้เด็กปลูกผักเองเขาจะได้ภูมิใจและจะกินผักที่เขาปลูก

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสหธนาคารกรุงเทพ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฮงเค็ลไทย อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕

- โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

- โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนเจ้าพระยา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
- โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิต ตำบลวัดสิงห์ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท
- โรงเรียนวัดสิงห์ หมู่ ๑ ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท
- โรงเรียนอนุบาลวัดสิงห์ (ชุมชนวัดปากคลอง) หมู่ที่ ๑ บ้านปากคลอง ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท
- โรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน หมู่ที่ ๓ บ้านดักคะนน ตำบลธรรมามูล อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

- โรงเรียนสุเหร่าปากคลองลำรี ตำบลละหาร อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประชารัฐบำรุง ๑ จังหวัดสระแก้ว** ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริแก่นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่

สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

"ต้องปิดทางเข้าออกปาพรุควนเคร็ง เพื่อให้สามารถดำเนินการดับไฟ โดยการสูบน้ำเข้าไปได้ง่ายขึ้น การทำฝนเทียมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ก็ช่วยได้ระดับหนึ่ง ถ้าไม่ปิดทางเข้าออก จะเทน้ำเข้าไปทำได้ยาก"

นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริให้ติดตามช่วยเหลือเด็กกัมพูชา จำนวน ๔ คน ที่มาเรียนอยู่ที่โรงเรียน ความว่า *"ต่อไปจะทำอย่างไร จะเรียนต่อได้หรือไม่ ความเป็นอยู่เป็นอย่างไร ให้ติดตามพฤติกรรมการอยู่อาศัย และให้ความช่วยเหลือเด็กที่จะจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีนี้จะไปเรียนต่อได้อย่างไร"* รวมทั้งได้รับสั่งเพิ่มเติมว่า *"ให้ไปสำรวจโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนใดที่ยังขาดแคลนห้องน้ำ จะได้ไปดำเนินการให้"* และได้พระราชทานพระราชดำริให้รักษาไก่พันธุ์แสมดำไว้ให้ดี *เมื่อได้ลูกเยอะแล้วค่อยแจกจ่ายให้ชาวบ้านนำไปเลี้ยง*

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาสารภี จังหวัดสระแก้ว** ในการนี้ ได้มีครูใหญ่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสารภี ได้กราบบังคมทูลว่า โรงเรียนประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตร ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเห็นชอบตามแนวทางที่นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน ได้กราบบังคมทูล รายงานสรุปว่า "ปัจจุบันโรงเรียนมีสระจำนวน ๔ แห่ง เก็บกักน้ำได้รวม ๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร โรงเรียนยังมีความต้องการน้ำเพิ่มอีกประมาณ ๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำควรดำเนินการ ๑) ป้องกันสระทั้ง ๔ แห่ง ที่ยังมีการรั่วซึมสูง ๒) ปรับปรุงอาคารรับน้ำที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ ๓) ปรับปรุงและขุดลอกสระน้ำ พร้อมทั้งแนวคูบริเวณหลังโรงเรียน คาดว่าหากดำเนินการแล้วเสร็จจะทำให้มีปริมาณน้ำเก็บกักเพิ่มอีก ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร"

นอกจากนี้ มีพระราชดำริเพิ่มเติมว่า *"กรมชลประทานได้ดำเนินการเข้าไปช่วยเหลือที่วัดชูจิตแล้ว" (วัดชูจิตธรรมาราม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)*

- **โรงเรียนบ้านโคกน้อย จังหวัดสระแก้ว**

❖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

❦ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย บ้านศรีถาวรพนา ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชาญวิทย์ วสยางกูร ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร พลโท ธวัชชัย สมุทรสาคร แม่ทัพภาคที่ ๒ นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

การดำเนินงานโครงการในบริเวณนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำไว้หลายแห่ง ทำให้พื้นที่เกิดความอุดมสมบูรณ์ ประชาชนสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี ส่วนราษฎรที่อพยพลงมาจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐาน จะมีพื้นที่ทำกินน้อย ต้องพยายามส่งเสริมให้มีอาชีพหลายอย่าง ให้สามารถพออยู่พอกินได้ โดยให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ มาช่วยเหลือสนับสนุน

ครูในพื้นที่โครงการกราบบังคมทูลว่า บริเวณพื้นที่นี้ประสบปัญหาสัญญาณโทรศัพท์ไม่ดี บางครั้งก็ใช้ได้ แต่ส่วนใหญ่ใช้ไม่ค่อยได้ สำหรับกรณีนี้ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า *ปัญหาสัญญาณโทรศัพท์ในพื้นที่นี้ยังไม่สามารถใช้งานได้ ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหารประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาต่อไป*

ควรจะได้มีการเตรียมผลิตพันธุ์สัตว์เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม ซึ่งพบว่า กรมการสัตว์ทหารบกมีพื้นที่จำนวนมาก โดยเฉพาะบริเวณใกล้กับโรงเรียนนายร้อย จปร. จังหวัดนครนายก หากสามารถเตรียมพันธุ์สัตว์พันธุ์ดีไว้ เพื่อแจกจ่ายให้กับราษฎรที่ประสบภัยน้ำท่วม โดยขอให้กรมปศุสัตว์พิจารณาว่าจะแจกจ่ายไปที่ผู้ใด จำนวนเท่าไร

ให้พิจารณาตรวจสอบดูว่า โรงสีข้าวของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่าอากาศยาน ได้มีการใช้ประโยชน์เพียงใดหรือไม่ มีปัญหาอะไร จะปรับปรุงแก้ไขอย่างไร หากพื้นที่นี้ไม่จำเป็นจะต้องใช้ประโยชน์แล้ว ก็น่าจะพิจารณานำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองดู่ ตำบลนาใน อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชาญวิทย์ วสยางกูร ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร พลโท ธวัชชัย สมุทรสาคร แม่ทัพภาคที่ ๒ นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองดู่ ยังขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และการเกษตร อยู่ ซึ่งทางโครงการชลประทานนครพนมได้พิจารณาช่วยเหลือโดยการจัดตั้งสถานีสูบน้ำจากบริเวณลำห้วยมวย ซึ่งอยู่ห่างจากโรงเรียนประมาณ ๔๐๐ เมตร ส่งมายังสระน้ำโรงเรียน และก็ขอให้พิจารณาจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรในหมู่บ้านด้วย

วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนค๊อกนิสไทยฯ ตำบลแมดนาท่ม อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายพัฒนเดชน์ ศรีจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร นายชูชาติ ฉุยกลม วิศกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

ให้ตรวจสอบดูว่าในพื้นที่โครงการสหกรณ์โคนมวาริชภูมิ ว่ามีน้ำเพียงพอหรือไม่ เพราะปัจจุบันการเลี้ยงโคนมได้ขยายมากขึ้น จนมีวัวนมกว่า ๓,๐๐๐ ตัว รวมทั้งพิจารณาว่ามีปัญหาเรื่องที่ดิน หรือแปลงหญ้าเพียงพอต่อความต้องการของราษฎรหรือไม่

ให้ตรวจสอบดูว่าการดำเนินงานของโครงการศูนย์รวมน้ำนมภูพาน จังหวัดสกลนคร มีปัญหาอะไรหรือไม่ จะมีการพัฒนาได้อย่างไร มีปัญหาเรื่องการส่งมอบโครงการให้สหกรณ์รับไปดำเนินการเร็วไปหรือไม่ เพื่อจะได้หาแนวทางในการแก้ไขต่อไป

วันพุธที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรมบ้านห้วยเวียงงาม (ค็อกนิสไทยอุปถัมภ์) หมู่ที่ ๘ ตำบลนายูง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายแก่นเพ็ชร ช่วงรังษี ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน พล.ต.วิบูลย์พงศ์ กลั่นเสนาะ รองแม่ทัพภาคที่ ๒ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

การกรีดยางพารา ชาวบ้านไม่ค่อยเข้าใจ ไม่มีความรู้ ทำให้ได้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร ควรพิจารณาส่งเสริมความรู้ให้ราษฎรกรีดยางพารา เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี ก็จะทำให้รายได้ดีขึ้นด้วย

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเมืองทอง หมู่ที่ ๗ ตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายแก่นเพ็ชร ช่วงรังษี ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน พล.ต.วิบูลย์พงศ์ กลั่นเสนาะ รองแม่ทัพภาคที่ ๒ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

โรงเรียนและราษฎรประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ไม่พอใช้ เนื่องจากท่อส่งน้ำมีขนาดเล็ก ให้พิจารณาจัดหาน้ำเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและราษฎรบ้านเมืองทอง พร้อมทั้งแนะนำให้ราษฎรใช้น้ำอย่างถูกวิธีและประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อไป

การส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติงานด้านสหกรณ์ จะเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนที่จะได้ปฏิบัติจริง ซึ่งในด้านการดำเนินการและการจดบันทึกต่าง ๆ

การทำสัญญา Contract farming ให้เกษตรกรจะต้องระวังว่าเกษตรกรจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด เพราะบริษัทจะให้ทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งพันธุ์ ยา ทำให้ราษฎรเป็นหนี้สิน บางแห่ง ดิน ฟ้า อากาศไม่ดี บังคับไม่ได้ทำให้ผลผลิตเสียหาย ราษฎรขาดทุนเป็นหนี้สิน บริษัทก็จะไม่รับผิดชอบ สุดท้ายราษฎรลำบาก เป็นหนี้สิน ยากจนต่อไป

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนาชมภู หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านก้อง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายแก่นเพ็ชร ช่วงรังษี ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน พล.ต.วิบูลย์พงศ์ กลั่นเสนาะ รองแม่ทัพภาคที่ ๒ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

ในบริเวณนี้มีราษฎรที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ให้พิจารณาจัดทำฝายทดน้ำพร้อมขุดลอกลำห้วยขอก พร้อมระบบส่งน้ำเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาชมภูและราษฎร

งานส่งเสริมการเกษตร ต้องขยายผลไปให้ชาวบ้านทำให้มากขึ้น เมื่อชาวบ้านทำหลาย ๆ อย่าง เน้นเกษตรผสมผสาน ก็สามารถมีผลผลิตตลอดทั้งปี มีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนด้วย

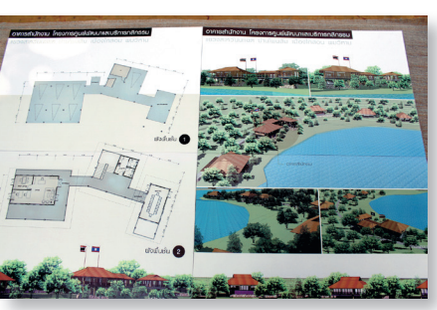

วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕

● **โครงการศูนย์พัฒนาและบริการกสิกรรมแขวงสะหวันนะเขต บ้านโพนสิม เมืองไกสอนพมวิหาน ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว**

วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕

● **โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว**

● **บ้านเกษตรกร นายวัน หลวงสีโยทา ราษฎรบ้านน้ำเกี้ยง เมืองนาซายทอง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร.

นายวิทวัส ศรีวิหก เอกอัครราชทูตไทยประจำ สปป.ลาว นายอานุพาบ ตุนาลม รองเจ้าครองนครหลวงเวียงจันทน์ นายอนุลม ตุนาลม ผู้อำนวยการศูนย์ฯ นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน พร้อมด้วยข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

"เกษตรกรขยัน ทำได้ดี น่านำไปเป็นตัวอย่างการใช้ทรัพยากรของตนเอง ในการทำปุ๋ยใช้เอง สามารถลดต้นทุนได้ สำหรับการปลูกผักพื้นบ้าน เช่น มะรุม เป็นสิ่งที่ดี"

● **โรงเรียนวัฒนธรรมชนเผ่าเด็กกำพร้า (หลัก ๖๗) เมืองโพนโฮง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายคำไหว ทองทีมะหาไช ครูใหญ่โรงเรียนวัฒนธรรมชนเผ่าเด็กกำพร้า นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน สรุปความว่า

ให้นำครูและนักเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เข้ามาศึกษาดูงานในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน–ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) โครงการส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนวัฒนธรรมชนเผ่าเด็กกำพร้า (หลัก ๖๗) และบ้านเกษตรกร นายวัน หลวงสีโยทา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรต่อไป

วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยดอกไม้ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายพรศักดิ์ เจียรนัย ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ พลโท จีระศักดิ์ ชมประสพ แม่ทัพภาคที่ ๒ นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน ความว่า

การให้ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มาศึกษาดูงานในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อจะได้ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้เห็นปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน ก็จะทำให้ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

การผลิตเมล็ดพันธุ์เป็นสิ่งจำเป็นมาก ในศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธุ์เพ็ญศิริ ได้ดำเนินการให้เกษตรกรได้ปลูกพันธุ์ดีและนำไปช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยน้ำท่วม ซึ่งเกษตรกรที่ปลูกพืชก็ดีใจและภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม ในลักษณะ "เพื่อนช่วยเพื่อน" แต่การแจกจ่ายพันธุ์นั้นต้องทำบัญชีราษฎรให้ถูกต้องว่ามีเกษตรกรกี่ราย พื้นที่เท่าไร เพื่อจะได้แจกจ่ายพันธุ์ได้เหมาะสมกับความต้องการ

ในส่วนไม้ผลจะหายากและต้องใช้เวลาปลูกหลายปี จึงควรพิจารณาปลูกไว้ล่วงหน้า เพื่อจะได้พร้อมที่จะแจกจ่ายให้แก่ราษฎร ส่วนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ก็น่าที่จะเป็นผู้ผลิตไม้ผลได้ เมื่อมีเหลือจะได้นำไปแจกจ่ายให้กับเกษตรกรต่อไป

การประกวดเรื่องหญ้าแฝก ขอให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนส่งเข้าประกวดทุกปี ให้สม่ำเสมอต่อเนื่องต่อไป แม้ว่าจะไม่ได้รางวัลก็ไม่เป็นไร เพื่อให้ครูและนักเรียนได้มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ต่อไป

ให้สำนักงาน กปร. จัดทำหนังสือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ ในลักษณะของการ์ตูนให้มากขึ้น เพราะเด็กนักเรียนจะสนใจและชอบอ่านเรื่องที่เป็นการ์ตูน

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี ตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม**
- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชูทิศวิทยา ตำบลหนองเทา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม**

❖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

■ พื้นที่ภาคเหนือ

วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

- **ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน บ้านแม่หละคี หมู่ที่ ๑๒ ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก**
- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านกามาผาโด้ หมู่ที่ ๕ ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริกับ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

ให้ดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่หละคี และชุมชนในหมู่บ้าน เพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตร เนื่องจากประสบปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำ

วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงทวี มณีบุตร หมู่ที่ ๖ บ้านขุนห้วยแม่สอด ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
- ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านพอบือละคี หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
- ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่อมยะ หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
- ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ละนา หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

- โรงเรียนชุมชนบ้านท่าสองยาง ห้องเรียนสาขาบ้านแม่จวาง หมู่ที่ ๘ ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านซอแควาคี หมู่ที่ ๘ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕

- หอคำหลวง อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรมอนุรักษ์พุทธศิลปะไทยอนุสรณ์ ๒ ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ (นางอั้งไซอิม แซ่ตั้ง อุปถัมภ์) ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. ผู้แทนกรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

"ให้ดำเนินการซ่อมแซมระบบประปาบาดาล ที่เสียให้สามารถใช้งานได้ และให้ประสานเจ้าหน้าที่โครงการหลวงเข้ามาส่งเสริม สนับสนุน การปลูกไม้ผล"

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบญจมะ ๑ ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. ผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

"ให้กรมชลประทานพิจารณาปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำจากบ่อเก็บน้ำเดิมของราษฎร และก่อสร้างบ่อเก็บน้ำสำรองเพื่อลดปัญหาการแย่งน้ำของราษฎรที่ใช้น้ำ รวมทั้งจัดตั้งกลุ่มบริหารจัดการน้ำโดยโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำด้วย"

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทุติยะโพธิ์อนุสรณ์ ตำบลแม่อาย อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. ผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

"ให้กรมชลประทานพิจารณาปรับปรุงฝายแม่แหลงหลวง (ตอนบน) พร้อมระบบท่อส่งน้ำ รวมทั้งก่อสร้างบ่อเก็บน้ำ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถส่งน้ำราษฎรบ้านจะนะ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทุติยะโพธิ์อนุสรณ์ ใช้สำหรับการอุปโภค-บริโภค และทำการเกษตร ทั้งนี้ต้องมีการจัดตั้งกลุ่มบริหารจัดการน้ำโดยโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำด้วย"

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฮียงไทยธำรงค์ ตำบลแม่สาว อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นางจีรวรรณ ไชกอ เจ้าของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดอยปู่หมื่น (โฮมสเตย์ ดอยปู่หมื่น) นายสิทธิชัย เสรีส่งแสง หัวหน้าอุทยานแห่งชาติดอยฟ้าห่มปก นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. อธิบดีกรมชลประทาน และวิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน สรุปความว่า

"ให้นำนักเรียนไปศึกษาเรื่องการจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดอยปู่หมื่น เพื่อปลูกจิตสำนึกในการดูแลรักษาป่า" และมีพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับบ้านดิน สรุปความว่า *"สำหรับเรื่องบ้านดินของที่นี่คล้ายกับของทางภาคอีสานมากกว่า ถ้าจะให้เป็นแบบของทางภาคเหนือให้ไปดูตัวอย่างของโครงการในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่จังหวัดเชียงราย (สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงห้วยหยวกป่าโซ ตามพระราชดำริ)"*

"ให้กรมชลประทานพิจารณาก่อสร้างฝายห้วยแม่แรงพร้อมระบบท่อส่งน้ำ และบ่อเก็บน้ำ เพื่อส่งน้ำให้กับโรงเรียนใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตรและการอุปโภคบริโภคของราษฎรบ้านปู่หมื่น"

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาโอยาม่า ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่รองเลขาธิการ กปร. และผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน สรุปความว่า

"ให้กรมชลประทานพิจารณาก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำเพิ่มเติมจากระบบส่งน้ำของฝายทดน้ำห้วยงู พร้อมก่อสร้างบ่อเก็บน้ำเพิ่มเติมจำนวน ๒ แห่ง เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ราษฎรได้ทำการเกษตรได้มากขึ้น"

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองแขม ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ ว่าที่ร้อยตรี กิตติ ขันธมิตร กรมวังผู้ใหญ่ นายฐิติพันธ์ จูจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมป่าไม้ สรุปความว่า

"การสำรวจเก็บหายางรักมีที่อื่น เช่น ที่จังหวัดลำปางด้วย...สำหรับการใช้ประโยชน์จากยางรัก ปัจจุบันมีแต่ผู้สูงอายุที่ทำอยู่ เด็ก ๆ ไม่มีความรู้ ให้นำเรื่องการใช้ประโยชน์ยางรักไปสอนให้เด็ก ๆ..."

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ลอง ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. และนายสัณฐิต พีรานนท์ วิศวกรชลประทานชำนาญการ กลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน สรุปความว่า

"ให้กรมชลประทานพิจารณาปรับปรุงฝายบ้านแม่ลองพร้อมระบบส่งน้ำ ให้สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ทำการเกษตรของราษฎรบ้านแม่ลอง รวมทั้งเพื่อการอุปโภค-บริโภคของราษฎรและโรงเรียนได้อย่างเพียงพอ"

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตุน (ชมรม ๙ สมาคมจีนแห่งประเทศไทยอุปถัมภ์) ตำบลห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. และนายสัณฐิต พีรานนท์ วิศวกรชลประทานชำนาญการ กลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน สรุปความว่า

"ให้กรมชลประทานพิจารณาก่อสร้างฝายห้วยหลวงพร้อมระบบส่งน้ำและบ่อเก็บน้ำ เพื่อส่งน้ำสำหรับทำการเกษตรและการอุปโภค-บริโภคของราษฎรบ้านตุนและโรงเรียน รวมทั้งพิจารณาใช้น้ำจากฝายหรือระบบส่งน้ำในการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำเสริมให้กับราษฎร และโรงเรียนด้วย"

"ขอให้ช่วยพิจารณาก่อสร้างถนนเข้าหมู่บ้านให้สามารถใช้งานได้ดีขึ้น"

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ลางิ้ว ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. และนายสัณฐิต พีรานนท์ วิศวกรชลประทานชำนาญการ กลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน สรุปความว่า

"ให้พิจารณาดำเนินการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎร และก่อสร้างถังเก็บน้ำเพิ่มเติม"

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านใหม่พัฒนาสันติ ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ และผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน สรุปความว่า

"ให้กรมชลประทานพิจารณาก่อสร้างฝายแม่จรหลวงพร้อมระบบส่งน้ำ และบ่อเก็บน้ำ เพื่อส่งน้ำให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านใหม่พัฒนาสันติใช้สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน รวมทั้งส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านใหม่พัฒนาสันติด้วย"

นอกจากนี้ ได้รับการประสานจากว่าที่ร้อยตรี กิตติ ขันธมิตร กรมวังผู้ใหญ่ แจ้งว่าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชกระแส สรุปความว่า

"ให้กรมชลประทานพิจารณาสนับสนุนการติดตั้งเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังน้ำให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและหมู่บ้านใกล้เคียงที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ตามความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อเสริมกับระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่มีอยู่"

วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕

- **โรงเรียนสโมสรไลออนส์รัตนโกสินทร์ ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่**

วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่จันทะ หมู่ ๘ ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

ให้ดำเนินการปรับปรุงระบบประปาภูเขาบ้านแม่จันทะ ให้มีขนาดท่อส่งน้ำที่ใหญ่ขึ้น พร้อมก่อสร้างถังพักน้ำ เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองในภาวะฉุกเฉิน ให้มีน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร และเป็นแหล่งน้ำสำรองให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่จันทะอีกทางหนึ่ง โดยต้องให้ความรู้กับราษฎรให้สามารถแบ่งปันน้ำให้ทั่วถึงและเป็นธรรม พร้อมทั้งให้ส่งเสริมการปลูกข้าวซ้อมมือ และการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำด้วย

สืบเนื่องจากการเสด็จพระราชดำเนินมาทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดตาก เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลตองคุ ม.๑๐ ต.แม่จัน อ.อุ้มผาง จ.ตาก ซึ่งมีพระราชดำริให้ผู้เกี่ยวข้องพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือให้ราษฎรในพื้นที่บ้านเลตองคุสามารถปลูกข้าวได้เพียงพอต่อการอุปโภค ต่อมากรมชลประทาน ร่วมกับ ตชด. ได้เข้าร่วมพิจารณาในพื้นที่มีแนวทางในการช่วยเหลือโดยการก่อสร้างฝายต้นน้ำ พร้อมระบบท่อส่งน้ำ และถังพักน้ำ เพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่เป้าหมายเบื้องต้น จำนวน ๑๓ แปลง พื้นที่เพาะปลูกร่วมประมาณ ๓๘๐ ไร่

เมื่อดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวแล้ว ให้พิจารณาเรื่องการจัดสรรน้ำ โดยต้องให้ความรู้กับราษฎรให้สามารถแบ่งปันน้ำให้ทั่วถึง และเป็นธรรม พร้อมทั้งให้ส่งเสริมการปลูกข้าวซ้อมมือ และการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำให้กับราษฎรต่อไป

วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยอดโพธิ์ทอง ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

ให้พิจารณาดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ ให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยอดโพธิ์ทอง ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ และชุมชนในหมู่บ้านเพื่อการอุปโภคบริโภคและเพื่อการเกษตร เนื่องจากประสบปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำ

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบุญธรรม-บุญพริ้ง ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์**

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- **โครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล พระธาตุดอยตุง และโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี (แผนกมัธยมศึกษา) หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย**
- **โรงเรียนแม่จันวิทยาคม อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย**
- **ศูนย์วิจัยและพัฒนาชาน้ำมันและพืชน้ำมัน ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย**

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทคนิคดุสิต หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ผู้บังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค ๓ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๒ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทคนิคดุสิต และราษฎรบ้านแม่ส้าน โดยให้ผู้นำท้องถิ่นและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นคณะกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ รวมทั้งจัดทำคู่มือการส่งน้ำและบำรุงรักษาให้กับกลุ่มผู้ใช้น้ำ นอกจากนี้พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานและสำนักงาน กปร. พิจารณานำน้ำจากฝายทดน้ำมาผลิตกระแสไฟฟ้าให้กับราษฎรตำบลห้วยชมภู ตามที่นายปรีชา กนกนาฏกุล กำนันตำบลห้วยชมภู ขอพระราชทานความช่วยเหลือ

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาชีวศึกษาเชียงราย-พะเยา หมู่ที่ ๖ ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร.

นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน หัวหน้าฝ่ายวิศวกรรมบริหาร โครงการชลประทานเชียงราย และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

พิจารณาจัดหาน้ำให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาชีวศึกษาเชียงราย-พะเยา เพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และราษฎรบ้านกิ่วกาญจน์ และบ้านม่วงกาญจน์ เพื่อใช้สำหรับการเกษตรด้วย

- **โรงเรียนชุมชนบ้านต้าตลาด ตำบลต้า อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย**
- **โรงเรียนวัดเจดีย์หลวงวิทยา ตำบลเจดีย์หลวง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย**

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- **สำนักงานโครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกชาน้ำมันของมูลนิธิชัยพัฒนา**

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- **โรงเรียนวัดดอนมงคลสันติสุขวิทยา ตำบลดู่พงษ์ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน**
- **โครงการอนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกหวายและไผ่ จังหวัดน่าน หมู่ที่ ๑ บ้านแหน ตำบลผาทอง อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน**
- **โรงเรียนบ้านห้วยฟอง หมู่ที่ ๖ ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน**
- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ หมู่ที่ ๒ บ้านสะไล ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน** ในการนี้ ร้อยตำรวจเอก เสวียน เรืองฤทธิ์ ครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ กราบบังคมทูลสภาพปัญหาความขาดแคลนน้ำของโรงเรียนและราษฎรหมู่บ้านใกล้เคียง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำให้กับโรงเรียนและราษฎรหมู่บ้านใกล้เคียง โดยการก่อสร้างฝายน้ำว้า (ห้วยดู) พร้อมระบบส่งน้ำ เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถส่งน้ำให้กับโรงเรียนและราษฎรใช้สำหรับการเกษตรและการอุปโภคบริโภคได้ตลอดปี และพระราชทานพระราชดำริให้ปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมเพื่อให้ราษฎรได้ใช้ในการสัญจรต่อไป

วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- **โรงเรียนร้องเข็มวิทยา โรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดร้องเข็ม หมู่ที่ ๒ ตำบลร้องเข็ม อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่**

วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕

- **โครงการศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตรสิรินธร ตำบลเนินมะกอก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร**

❖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

■ พื้นที่ภาคใต้

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสันตินิมิตร หมู่ที่ ๑๐ บ้านสันตินิมิตร ตำบลรับร่อ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร** ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. นายสิงหพงษ์ รัชนิพนธ์ ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ภาคใต้ สรุปความว่า

ให้ปรับปรุงฝายเดิมที่ส่งน้ำมาสนับสนุนโรงเรียนและราษฎรในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งฝายได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมในช่วงที่ผ่านมา

- **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านพันวาล หมู่ที่ ๑๑ ตำบลรับร่อ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน และนายประวิทย์ สวัสดิ์ดวง ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๑๔ กรมชลประทาน สรุปความว่า *ควรให้มีการบริหารจัดการน้ำที่ดี*

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ หมู่ที่ ๖ บ้านบาตูปูเต๊ะ ตำบลบ้านแหร อำเภอธารโต จังหวัดยะลา** ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน นายเดชรัฐ สิมศิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา พลตำรวจตรี สุทิน เขียวรัตน์ ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมให้กับโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตำบลบุดี อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

● **โรงเรียนยะหาศิรยานุกูล หมู่ที่ ๖ ตำบลยะหา อำเภอยะหา จังหวัดยะลา** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน นายเดชรัฐ สิมศิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา สรุปความว่า

ให้พิจารณาการก่อสร้างถังเก็บน้ำเพิ่มเติมเพื่อใช้สำหรับทำการเกษตรของโรงเรียนยะหาศิรยานุกูล

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ หมู่ที่ ๓ บ้านสะป๋อง ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน นายเดชรัฐ สิมศิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา พลตำรวจตรี สุทิน เขียวรัตน์ ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สรุปความว่า

ให้พิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำให้แก่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งได้แก่

- โรงเรียนพีระยานาวินคลองหินวิทยา หมู่ที่ ๒ ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ประสบปัญหาเกี่ยวกับน้ำมีตะกอนดำ ซึ่งเกิดจากบ่อบำบัดน้ำเป็นสนิม

- โรงเรียนธรรมพิทยาคาร หมู่ที่ ๓ ตำบลลุโบะยิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ประสบปัญหาเกี่ยวกับการระบายน้ำในพื้นที่ทำได้ไม่ดี จึงทำให้เกิดน้ำท่วมขัง ประมาณ ๔ - ๕ ชั่วโมง อีกทั้งยังประสบปัญหาเรื่องกระแสไฟฟ้าที่ใช้ภายในโรงเรียนและในหมู่บ้านใกล้เคียงมีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน

- โรงเรียนบากงพิทยา หมู่ที่ ๒ ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ประสบปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของน้ำประปาภายในโรงเรียนที่พบว่าเป็นสนิมไม่สามารถนำมาอุปโภคบริโภคได้ อีกทั้งยังประสบปัญหาน้ำท่วมด้วย

- โรงเรียนศาสน์อิสลามกะลาพอ หมู่ที่ ๑๑ บ้านกะลาพอ ตำบลเตราะบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ประสบปัญหาน้ำท่วมและน้ำประปาเป็นสนิม

● **โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา**

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

● **โรงเรียนพระดาบสจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนยะลา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา**

● **โรงเรียนบ้านบูเกะบือราแง หมู่ที่ ๓ ตำบลอาซ่อง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา**

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

● **ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปาเสมัส อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส** ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายปรีชา โพธิ์ปาน ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดร.พิสุทธิ์ วิจารสรณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาดิน กรมพัฒนาที่ดิน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

การจัดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาสให้ดำเนินการให้เป็นรูปธรรม ให้พิจารณาใช้พื้นที่ตามขอบเขตที่กำหนด ตามเขตการใช้ที่ดิน ซึ่งได้แก่

- เขตพัฒนา เป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม อาจเชิญชวนหรือจ้างราษฎรให้เข้ามาร่วมพัฒนาได้ โดยควรส่งเสริมการปลูกพืชท้องถิ่น เช่น สาคู เสม็ด และหลุมพี ในรูปแบบสวนป่าเศรษฐกิจ

- เขตอนุรักษ์ เป็นสภาพป่าที่ต้องสงวนรักษาไว้ ควรปลูกป่าให้กลับสภาพเป็นป่าพรุดังเดิม

- เขตสงวน เป็นพื้นที่ที่ต้องรักษาสภาพอย่างเข้มงวด สามารถเข้าดำเนินการได้เฉพาะการศึกษาวิจัยเท่านั้น

การศึกษาจุลินทรีย์ในพื้นที่พรุโต๊ะแดงพบว่ามีความหลากหลาย และเป็นประโยชน์ทั้งในด้านการเกษตรและด้านการแพทย์ เห็นสมควรให้ศึกษาชนิดและการใช้ประโยชน์จากจุลินทรีย์ในพื้นที่พรุโต๊ะแดงต่อไป

● **ป่าพรุจำลอง ภายในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายปรีชา โพธิ์ปาน ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สรุปความว่า

...ให้ตรวจสอบข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนต่าง ๆ ให้มีความครบถ้วนตรงกับการปฏิบัติจริงในโรงเรียน...

● **โรงเรียนบ้านสะปอม หมู่ที่ ๘ ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายวารินทร์ บุษบรรณ ที่ปรึกษาอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้การช่วยเหลือโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันให้โรงเรียน ทั้งในด้านการปรับสภาพดินทรายโดยใช้ปุ๋ยหมัก การส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง การสนับสนุนก้อนเชื้อเห็ดให้เพียงพอต่อการประกอบอาหารของโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมการปลูกมะม่วงเบาภายในโรงเรียน

ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้ามาส่งเสริมเรื่องอาชีพให้กับผู้ปกครอง เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันดำเนินการที่โรงเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอ ควรส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อการเกษตรในขณะเดียวกันด้วย เพื่อเป็นการขยายผลให้ผู้ปกครองนำตัวอย่างไปปฏิบัติที่บ้าน เพราะนักเรียนต้องรับประทานอาหารที่บ้านวันละ ๒ มื้อ ซึ่งตัวอย่างของการเป็นศูนย์เรียนรู้นี้ ที่โรงเรียนบ้านสะปอมทำได้ดี

ให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างระบบประปาบาดาลให้กับโรงเรียนบ้านสะปอมให้มีคุณภาพน้ำเหมาะสมกับการบริโภคของโรงเรียน และให้ก่อสร้างถังเก็บน้ำฝนเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองด้วย

● **โรงเรียนบ้านหัวเขา หมู่ที่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

ระหว่างช่วงปิดภาคเรียนให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ร่วมกับชาวบ้านวางแผนร่วมกันในการเพาะปลูกพืชอาหาร เพื่อรองรับการขาดแคลนอาหารของเด็กนักเรียน และให้ความช่วยเหลือด้านโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในด้านต่าง ๆ

ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้การช่วยเหลือเกี่ยวกับการแกะแบบของผลิตภัณฑ์เตยหนามให้แก่กลุ่มเกษตรกร บ้านพงยือติ ตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมความรู้แก่กลุ่มแม่บ้านเขาตันหยงที่ผลิตผ้าบาติกแล้วมีตำหนิ ไม่สามารถนำส่งตลาดได้ ให้กลุ่มนำมาแปรรูปเป็นสินค้าประเภทอื่น ๆ เช่น กระเป๋าเงิน และผ้าเช็ดเท้า เป็นต้น

ให้กรมชลประทานและสำนักงาน กปร. พิจารณาแก้ไขปัญหาด้านแหล่งน้ำให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาตันหยง และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม รวม ๔ แห่ง ดังนี้

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาตันหยง จังหวัดนราธิวาส ประสบปัญหาคุณภาพน้ำบาดาลที่ใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภค และระบบประปามีแรงดันต่ำ

- โรงเรียนต้นตันหยง อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ประสบปัญหาคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค โดยปัจจุบันใช้น้ำจากแหล่งน้ำผิวดินบริเวณใกล้เคียง

- โรงเรียนอัตเตาฟีกียะห์อิสลามมียะห์ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับใช้เพื่อการเกษตรของโรงเรียน เนื่องจากเครื่องสูบน้ำของโรงเรียนมีปัญหา

- ดารุลฮิกมะห์ ตำบลกาลิซา อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ประสบปัญหาคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องกระแสไฟฟ้าที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งานของโรงเรียนอิบตีดาวิทยา ตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสื่อมวลชนกีฬา หมู่ที่ ๖ ตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา**

ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายสิงหพงษ์ รัชนิพนธ์ ผู้อำนวยการสำนักประสานงานพื้นที่ภาคใต้ นายสัณฐิต พีรานนท์ วิศวกรชลประทานชำนาญการ กลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน ร้อยตำรวจโท สมแอน ศรียะโอ๊ะ ผู้อำนวยการตำรวจตระเวนชายแดน สื่อมวลชนกีฬา สรุปความว่า

พบข้อมูลว่านักเรียนที่สอบได้คะแนนสูง จะมีช่วงคะแนนที่ห่างจากช่วงคะแนนอื่นมาก ควรหาข้อมูลว่ามีนักเรียนประเภทนี้กี่คน และมีวิธีการเช่นใดที่ทำให้สอบได้คะแนนสูง เพื่อให้เด็กเหล่านี้เข้ามาแนะนำและช่วยเหลือเด็กอื่น ๆ ที่ได้คะแนนน้อยกว่า

ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานพิจารณาดำเนินการขุดลอกคลองหมอคง คลองป่าเร็ด และปรับปรุงฝายคลองปลักหนูให้สามารถระบายน้ำลงสู่คลองนาทวีได้เร็วขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยให้กับโรงเรียนส่งเสริมอิสลามและชุมชนบ้านป่าเร็ด ตำบลปลักหนู อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ทั้งนี้ สำหรับเรื่องที่ดินที่ยังติดปัญหาอยู่นั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน อีกทั้งราษฎรทุกคนก็ต้องช่วยกันด้วย คนที่ได้รับประโยชน์ก็ต้องเห็นใจคนที่เสียประโยชน์ ต้องอนุเคราะห์ซึ่งกันและกัน

● **โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งสบายใจ หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งหมอ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา**

ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

ให้สำนักงาน กปร. กระทรวงสาธารณสุข กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพน้ำของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และเครือข่ายโรงเรียนอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เหมาะสมกับการบริโภคได้อย่างถูกสุขอนามัย

นักเรียนบริเวณนี้ปัญหาน้อย โรงเรียน ตชด. ปัจจุบันนี้ขาดสารอาหารน้อยไม่เหมือนโรงเรียนของ สพฐ. โภชนาการไม่ดี ได้งบประมาณค่าอาหารไปแล้วต้องทำให้ดีขึ้น ถ้าส่วนไหนมีปัญหาก็ต้องมีอย่างอื่นมาทดแทน ไม่ได้โปรตีนก็ต้องได้ประเภทอื่น

วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕

● **สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน และนายทวี เต็มญารศิลป์ ผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ กรมชลประทาน สรุปความว่า

กรมชลประทานควรรวบรวมเอกสารพระราชดำริและโครงการต่าง ๆ ลงในระบบสารสนเทศให้ครบถ้วน และพัฒนาให้สามารถติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ครบทุกขั้นตอนตั้งแต่ก่อนก่อสร้าง ระหว่างก่อสร้าง และหลังก่อสร้าง รวมทั้งสามารถติดตามงบประมาณได้ด้วย

ระบบสารสนเทศโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกรมชลประทาน ควรเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้เข้ามาเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากระบบดังกล่าวได้

อีกทั้งการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการ จึงควรใส่รายละเอียดของผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน

สำหรับข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกิดขึ้นจากการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา ควรใส่ข้อมูลในส่วนของรูปถ่ายผู้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาด้วย

ให้กรมชลประทานเร่งรัดการดำเนินโครงการจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้วัดชูจิตธรรมาราม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และโครงการจัดหาน้ำให้ความช่วยเหลือราษฎรบ้านนาชมภู หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านก้อง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี

ให้กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการพัฒนาเพิ่มศักยภาพของอ่างเก็บน้ำและคลองที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อยุทธศาสตร์ของทหารในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดสระแก้ว ที่มีอยู่ให้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภคของราษฎรในพื้นที่

ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน เร่งดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับโครงการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา จำนวน ๑๒ โรงเรียน ได้แก่

๑) โรงเรียนบ้านสะปอม อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

๒) โรงเรียนบ้านหัวเขา อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาตันหยง อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๔) โรงเรียนต้นตันหยง อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

๕) โรงเรียนอัตเตาฟีกียะห์อิสลามมียะห์ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

๖) โรงเรียนดารุลฮิกมะห์ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๗) โรงเรียนธรรมพิทยาคาร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

๘) โรงเรียนพีระยานาวินคลองหินวิทยา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

๙) โรงเรียนบากงพิทยา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

๑๐) โรงเรียนศาสน์อิสลามกะลาพอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

๑๑) โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

๑๒) โรงเรียนยะหาศิรยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายมโนพัศ หัวเมืองแก้ว รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. นายธนิต หนูยิ้ม หัวหน้ากลุ่มประสานงานโครงการพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สรุปความว่า

ให้ศึกษาแนวทางการควบคุมไฟป่าของป่าพรุโต๊ะแดงที่สามารถควบคุมได้และไม่เกิดไฟป่า และนำไปปรับใช้ที่ป่าพรุควนเคร็ง

ควรปลูกไม้เสม็ดและไม้อื่น ๆ เพิ่มเติม ในเขตพรุควนเคร็งที่เกิดไฟไหม้

● **เรือนรับรองที่ประทับ ฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ คลองหอยโข่ง บ้านเหนือ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา** ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. สรุปความว่า

"...ขอให้สนับสนุนการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา จำนวน ๑๒ โรงเรียน ตามที่กรมชลประทานได้กราบบังคมทูลถวายรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการฯ ซึ่งจะดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๕๖..."

● **ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริด้านการเพาะเห็ด ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส**

● **งานส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส**

วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕

● **ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กค่ายสิรินธร ตำบลเขาตูม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี**

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1. การรวบรวมและแจ้งให้ทราบถึงพระราชดำริ
2. การศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม
3. การพิจารณากลั่นกรองระดับกระทรวง หรือระดับคณะกรรมการ (ถ้ามี)
4. การพิจารณาของสำนักงาน กปร.
5. การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม
6. การติดตามประเมินผล
7. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การบริหารจัดการงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งบกลาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ สำนักงาน กปร. ได้พิจารณากลั่นกรองวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเสนอ กปร. อนุมัติงบประมาณให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริ รวมทั้งสิ้น ๒๖๙ โครงการ/กิจกรรม โดยกระจายตามพื้นที่ต่าง ๆ และประเภทการพัฒนา ดังนี้

โครงการและกิจกรรมดำเนินงาน รวมทั้งสิ้น ๒๖๙ โครงการ/กิจกรรม

- ภาคกลาง จำนวน ๖๖ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๒๔.๕๔)
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๔๗ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๑๗.๔๗)
- ภาคเหนือ จำนวน ๘๗ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๓๒.๓๔)
- ภาคใต้ จำนวน ๓๗ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๑๓.๗๕)
- ไม่ระบุภาค จำนวน ๓๒ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๑๑.๙๐)

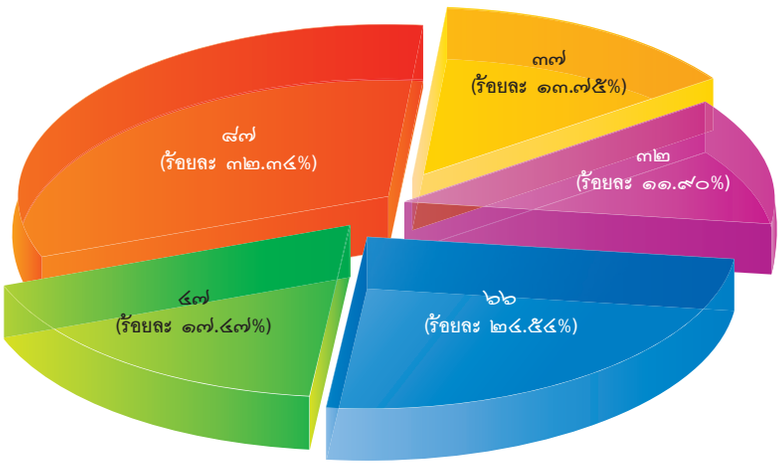

ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ไม่ระบุภาค

โดยมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๘๘ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๓๒.๗๒)
- การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๒๕ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๙.๒๙)
- การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๖๓ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๒๓.๔๒)
- การพัฒนาคมนาคม/สื่อสาร จำนวน ๑ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๐.๓๗)
- การพัฒนาด้านอื่น ๆ จำนวน ๙๒ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๓๔.๒๐)

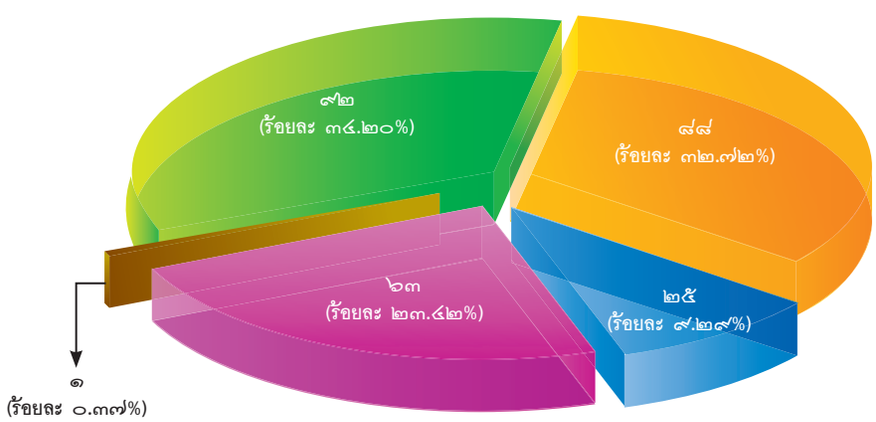

ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านส่งเสริมอาชีพ ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านคมนาคม/สื่อสาร ด้านอื่น ๆ

งานฎีกา

ฎีกา หมายถึง คำร้องทุกข์ที่ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายต่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศ์ เพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณาในเรื่องต่าง ๆ เช่น ขาดแคลนถนน น้ำ ไฟฟ้า ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องที่ดินทำกิน ต้องการอาชีพ ฯลฯ

รูปแบบและวิธีการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา มี ๒ ทาง คือ การทูลเกล้าฯ ถวายอย่างเป็นทางการผ่านสำนักราชเลขาธิการ และการทูลเกล้าฯ ถวายในเวลาเสด็จพระราชดำเนินหรือเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในภูมิภาคต่าง ๆ

กรอบระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาของสำนักงาน กปร.

จากการประชุมร่วมกันระหว่างสำนักราชเลขาธิการ สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานไม่เกิน ๑ ปี โดยนับตั้งแต่สำนักงาน กปร. ได้รับเรื่องจากสำนักราชเลขาธิการจนถึงขั้นตอนการสรุปข้อมูลเสนอสำนักราชเลขาธิการ

ขั้นตอนและระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงาน กปร.

ขั้นตอนที่ ๑ : เมื่อได้รับหนังสือจากสำนักราชเลขาธิการแล้ว สำนักงาน กปร. จะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภายใน ๘ วันทำการ) พิจารณาและเสนอแนะข้อคิดเห็นพร้อมเสนอแนะแนวทางในการให้ความช่วยเหลือ

ขั้นตอนที่ ๒ : ประมาณ ๑ เดือน หลังจากส่งหนังสือแล้ว จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๓ : หน่วยงานสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมแนวทางในการให้ความช่วยเหลือส่งมายังสำนักงาน กปร. ภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

๑. กรมชลประทาน	๙๐	วัน
๒. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๖๐	วัน
๓. กระทรวงมหาดไทย	๑๕	วัน
๔. หน่วยงานอื่น ๆ	๓๐	วัน

ขั้นตอนที่ ๔ : เมื่อได้รับข้อมูลจากหน่วยงานครบถ้วนแล้ว สำนักงาน กปร. จะจัดทำสรุปข้อมูลเสนอสำนักราชเลขาธิการ โดยมีกรอบระยะเวลา ๔๐ วัน นับจากได้รับหนังสือของหน่วยงานฉบับสุดท้าย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณในการให้ความช่วยเหลือเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎรที่เดือดร้อน ที่ได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาจนเกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหลายโครงการนับตั้งแต่ทรงครองสิริราชสมบัติเป็นต้นมา

ในปี ๒๕๕๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้อัญเชิญพระราชกระแสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณเกี่ยวกับงานด้านฎีกาที่ทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการดำเนินงานเรื่องฎีกา สรุปได้ดังนี้

๑. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มาจากฎีกา

(๑) โครงการขนาดใหญ่มีงบประมาณในการดำเนินงานสูง มอบหมายให้สำนักงาน กปร. รับดำเนินการ

(๒) โครงการขนาดเล็ก และเป็นโครงการที่มีกิจกรรมดำเนินงานครบวงจร มีความจำเป็นเร่งด่วน และใช้งบประมาณไม่สูงมาก มอบหมายให้มูลนิธิชัยพัฒนารับดำเนินการ

(๓) โครงการที่สามารถใช้งบปกติของส่วนราชการดำเนินการได้ให้ประสานแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับดำเนินการ

๒. การทำโครงการแก้ปัญหาของผู้ร้องฎีกา ควรพิจารณาประโยชน์ที่เกิดจากโครงการว่า ต้องสร้างประโยชน์ให้เกิดกับชุมชน หมู่บ้านในส่วนรวมมากกว่าแก้ปัญหาเฉพาะผู้ร้อง

๓. ทรงให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับผู้ร้อง ชุมชน ในระหว่างการดำเนินการโครงการ โดยควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎรที่เดือดร้อน ทั้งนี้ สามารถใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น วิทยุของส่วนราชการในพื้นที่ เช่น วิทยุทหาร สถาบันการศึกษา หรือทางเว็บไซต์ต่าง ๆ

โดยการดำเนินการด้านฎีกาของสำนักงาน กปร. ในรอบปีที่ผ่านมาสรุปได้ดังนี้

สรุปการดำเนินการฎีกา ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ภาค	ฎีกาเข้า (เรื่อง)	กปร. ตอบ สำนักราชเลขาธิการ (เรื่อง)	รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการ)
ภาคกลาง	๔	๒	๑
ภาคเหนือ	๒๒	๑๒	๓
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๒	๒๔	๑๒
ภาคใต้	๙	๒	๐
รวม	๔๗	๔๐	๑๖

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ

- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนเขาซับแกงไก่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านลำน้ำเขียว อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี
- โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี
- โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
- โครงการที่ดำเนินการในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน–ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) เมืองนาทรายทอง นครหลวงเวียงจันทน์
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร
- โครงการฝายแม่งาวพร้อมระบบส่งน้ำบ้านประชาภักดีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
- โครงการอนุรักษ์สภาพป่าแม่ตื่นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- โครงการระบบระบายน้ำพรุโต๊ะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโคกกูแว บ้านโคกกระท่อม บ้านโคกอิฐ-โคกใน ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
- โครงการอาคารอัดน้ำคลองดินแดงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสวี จังหวัดชุมพร
- โครงการฝายคลองวังหินอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จ.เชียงใหม่
ต้นทางเป็นป่าไม้ ปลายทางเป็นประมง
ระหว่างทางเป็นเกษตร
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จ. สกลนคร
สร้างน้ำ เพิ่มป่า พัฒนาชีวิตที่พอเพียง
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จ.เพชรบุรี
ฟื้นดิน คืนป่า พัฒนาคุณภาพชีวิต
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จ.ฉะเชิงเทรา
ป่าหาย น้ำแห้ง ดินเลว ก็พัฒนาได้
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จ.จันทบุรี
การพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเล
แกล้งดิน
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จ.นราธิวาส
ป่าพรุเสื่อมโทรม สะสมดินเปรี้ยว
แกล้งดินอย่างเดียว พัฒนาได้ยั่งยืน

❖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ด้วยพระราชหฤทัยอันแน่วแน่ที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรให้มีความ "พออยู่ พอกิน" พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้นตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และวิจัย เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในแต่ละภูมิภาค "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต" เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ "One Stop Service" เป็นแบบจำลองของพื้นที่ในแต่ละภูมิภาค โดยเน้นการบูรณาการระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม เป็นศูนย์รวมในการให้บริการแก่ราษฎร ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับความสะดวกและประโยชน์สูงสุด เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จให้แก่ราษฎรในชนบทได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ และนำเอาองค์ความรู้ที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพด้วยวิธีการแบบง่าย ๆ ที่ราษฎรสามารถปฏิบัติเองได้ และสามารถช่วยเหลือตนเองจนสามารถเลี้ยงตนเองได้ในที่สุด แต่ละศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะมี "หมู่บ้านรอบศูนย์" ซึ่งจะเป็นเสมือนหนึ่งผู้ทดลองนำเอาองค์ความรู้ของศูนย์ศึกษาไปดำเนินการก่อน เมื่อมีผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจแล้วจึงจะขยายผลไปยังหมู่บ้านอื่นในบริเวณใกล้เคียงต่อไป

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริมี ๖ ศูนย์ กระจายอยู่ตามภูมิภาค ได้แก่

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

เน้นการปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของดินและน้ำให้มีความสมบูรณ์ เนื่องจากสภาพดินในพื้นที่บริเวณนี้เสื่อมคุณภาพจนกลายเป็นดินทราย มีการชะล้างพังทลายของดิน เช่น การพัฒนาปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด การปลูกพืชตระกูลถั่วเป็นพืชแซม การป้องกันศัตรูพืชโดยวิธีธรรมชาติ การฟื้นฟูสภาพป่าบำรุงพันธุ์ไม้เดิม และไม้มีค่าหายากในภาคตะวันออก ตลอดจนไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ สาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง การเพาะเลี้ยงพันธุ์ปลาสวยงาม ซึ่งราษฎรสามารถนำไปประกอบอาชีพเป็นรายได้ ถือเป็นตัวอย่างของการพัฒนาตามแนวเกษตรยั่งยืน (Sustainable Agriculture)

๒. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

เน้นการพัฒนาด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ตลอดจนพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นแถบชายฝั่งทะเลในพื้นที่อ่าวคุ้งกระเบนและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อยกระดับฐานะและความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่และชุมชนโดยรอบ รวมถึงส่งเสริมการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและรักษาดุลยภาพระหว่างทรัพยากรธรรมชาติกับกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เน้นฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์ดังเดิม ให้ทำการทดลองปลูกหญ้าแฝกเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน รวมทั้งส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น เกษตรแบบผสมผสาน การเกษตรในระบบวนเกษตร หรือเกษตรธรรมชาติ การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่า เช่น เนื้อทราย ซึ่งเป็นสัตว์พื้นถิ่นดั้งเดิม เพื่อไปปล่อยกลับคืนสู่ธรรมชาติ

๔. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

เน้นพัฒนาการเกษตรต่าง ๆ ตามความเหมาะสม สำหรับเป็นตัวอย่างให้ราษฎรนำไปปฏิบัติ ได้แก่ การพัฒนาป่าไม้ด้วยระบบชลประทาน และการปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ศึกษาทดสอบการปลูกข้าวไร่สายพันธุ์ที่ดีเด่น ศึกษาการปลูกยางพารา และไม้ผลที่เหมาะสมกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๕. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

เน้นการพัฒนาเพื่อแสวงหารูปแบบในการพัฒนาพื้นที่บริเวณต้นน้ำลำธารของภาคเหนือ เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาลุ่มน้ำอื่น ๆ ในภูมิภาค โดยใช้ระบบชลประทานเข้าเสริม การปลูกไม้ ๓ อย่าง เพื่อให้ก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และเน้นเรื่องการพัฒนาป่าไม้พื้นที่ต้นน้ำลำธารให้สมบูรณ์เป็นหลัก และให้ปลายทางเป็นการศึกษาด้านประมงตามอ่างเก็บน้ำ

๖. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

เน้นการพัฒนาพื้นที่พรุในลักษณะผสมผสานเพื่อแก้ปัญหาดินเปรี้ยวที่มีสภาพเป็นกรด ปรับปรุงดินเสื่อมโทรมด้วยสาเหตุต่าง ๆ ทั้งดินเค็ม และดินทราย ฯลฯ ซึ่งแต่เดิมเกษตรกรไม่สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินให้กลายเป็นดินที่มีคุณภาพสามารถทำการเพาะปลูกได้ จัดทำแปลงสาธิตการพัฒนาที่ดินตามแนวทาง “เกษตรทฤษฎีใหม่” เช่น การพัฒนาดินอินทรีย์และดินที่เปรี้ยวจัด การใช้น้ำชะล้างกรดจากดิน การพัฒนาพื้นที่ป่าพรุ การอนุรักษ์และบำรุงพันธุ์ไม้ในป่าพรุ การทดลองด้านประมงและเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้น

ทั้งนี้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ แห่ง มีผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ดังนี้

• ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อปี ๒๕๒๒ โดยกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลัก รับผิดชอบดำเนินงานในการศึกษา ทดลอง วิจัยด้านการพัฒนาที่ดิน แหล่งน้ำ ป่าไม้ และการเกษตร เพื่อให้ราษฎรสามารถนำไปพัฒนาอาชีพในพื้นที่ทำกินของตนเองให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งนี้ผู้ที่สนใจสามารถเข้ามาชม ศึกษาค้นคว้า ฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติมและนำไปปฏิบัติได้จริง ในเนื้อที่ทั้งหมดของศูนย์ ๑,๘๙๕ ไร่ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ชื่อว่า **"ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา"** (สำนักราชเลขาธิการที่ รล ๐๐๐๒/๓๐๔๑ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๒๓) และต่อมาได้พระราชทานนามว่า **"ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ"** นับเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริแห่งแรกในจำนวน ๖ ศูนย์ทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงาน ในปี ๒๕๕๕

๑. งานศึกษา วิจัย ทดสอบ โดยดำเนินการศึกษาการเจริญเติบโตของหญ้าแฝกในสภาพร่มเงาที่มีระดับความเข้มแสงต่าง ๆ ศึกษาอัตราการใช้ปุ๋ยจากจุลินทรีย์ พด.๑๑ (ปอเทือง) ในการปลูกข้าวโพดหวานพันธุ์ฉัตรทองในชุดดินมาบบอน ทดสอบการใช้ถั่วฝักยาวพุ่มพันธุ์เขาหินซ้อนในระบบการปลูกพืชร่วมกับข้าวโพดหวานพันธุ์ "ฉัตรทอง 2-9 F1" ศึกษาอัตราการใช้ต้นข้าวโพดแทนขี้เลื่อยไม้ยางพาราในการเพาะเห็ดนางฟ้าภูฏาน

ศึกษาสมรรถภาพไก่ไข่ลูกผสมแบบปล่อยอิสระ เปรียบเทียบประสิทธิภาพของการอบแห้งตะไคร้หอม พร้อมด้วยเครื่องอบแห้งระบบหมุนเวียนอากาศโรงเรือนตากผลผลิต (โพลีคาร์บอเนต) และการตากแห้ง ศึกษาการให้น้ำแบบเทปหยดร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ในมันสำปะหลังพันธุ์เกษตรศาสตร์ ๕๐ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังโดยการจัดการดินในเชิงพื้นที่ (ชุดดินมาบบอน) และปลูกถั่วพร้าในแปลงยางพาราเพื่อเป็นปุ๋ยพืชสด ซึ่งเป็นการเพิ่มสารอาหารให้แก่ดิน

๒.งานขยายผล ดำเนินการถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชนโดยทำการฝึกอบรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ "เยาวชนไทยรักษ์สิ่งแวดล้อม" โดยอบรมนักเรียนระดับประถมต้นและประถมปลายในพื้นที่ขยายผล โรงเรียนละ ๒๐ ราย จำนวน ๑๕ แห่ง รวม ๓๐๐ ราย ฝึกอบรมเยาวชนไทยสู่แหล่งเรียนรู้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ รุ่นที่ ๓ จำนวน ๔๐ แห่ง และฝึกอบรมยุวมัคคุเทศก์พฤกษศาสตร์ รุ่นที่ ๔ จำนวน ๓๐ ราย นอกนั้นทำการอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่เกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์และพื้นที่ขยายผล โดยอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรจำนวน ๒๐ ราย อบรมการใช้ใบมันสำปะหลังเป็นอาหารสัตว์จำนวน ๑๐๐ ราย ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยนำเกษตรกรเข้าฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ เข้าศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดจำนวนรวม ๑๓๐ ราย ดำเนินการปลูกป่าตามแนว

พระราชดำริบริเวณพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์ไม้ป่าดั้งเดิมของศูนย์และในพื้นที่ใช้ประโยชน์ของชุมชนบริเวณเขาวง รวมพื้นที่ ๒๐๐ ไร่ และจัดตั้งกลุ่มชาวบ้านดูแลป่าจำนวน ๑ กลุ่ม สนับสนุนการสร้างสระเก็บน้ำประจำไร่นาขนาดความจุ ๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๒๐ แห่ง ขุดบ่อน้ำตื้นเพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำจำนวน ๑๐๐ บ่อ ส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนจำนวน ๕ แห่ง ๒๕๐ ราย จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเฉพาะเรื่องจำนวน ๓ แห่ง ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพกลุ่มเพาะเห็ดเศรษฐกิจแบบครบวงจรจำนวน ๓๐ ราย ผลิตกล้าไม้สมุนไพรเพื่อสร้างศักยภาพการผลิตสมุนไพร เช่น ขมิ้นชัน ว่านสาวหลง ไพล ฯลฯ จำนวน ๓๐ ชนิด ๑๐๐,๐๐๐ กล้า จัดตั้งโรงสีข้าวชุมชนที่หมู่ ๖ บ้านหนองแสง จำนวน ๑ แห่ง ส่งเสริมพัฒนาระบบการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ประกอบด้วยพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และพันธุ์ กข. ๔๕ จัดทำแปลงเรียนรู้ภายในศูนย์ เพื่อการผลิตข้าวขาวดอกมะลิเพื่อใช้เป็นเมล็ดพันธุ์และแปรสภาพเป็นข้าวขาวบรรจุถุง และพัฒนาข้าวพันธุ์ดีประจำศูนย์ ผลิตกล้าหญ้าแฝกพันธุ์สุราษฎร์ธานีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ กล้า เพื่อนำไปปลูกอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ห้วยคลองไทร ตำบลเกาะขนุน และส่งเสริมให้เกษตรกรปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง และถั่วพร้า จำนวน ๑๓,๐๐๐ กิโลกรัม และออกตรวจวิเคราะห์ดินและแนะนำการจัดการดินให้แก่ รร.ตชด.ในพื้นที่จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว ส่งเสริมให้เกษตรกรเรียนรู้การขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ แจกจ่ายกล้าไม้กินได้ให้แก่บุคคล และหน่วยงานทั่วไป เช่น สะเดา แค มะขาม เป็นต้น

๓. โครงการฟื้นฟูเกษตรกรหลังภาวะน้ำท่วมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. ร่วมกับ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดโครงการฟื้นฟูเกษตรกรหลังภาวะน้ำท่วมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ โดยรับผิดชอบในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดนครนายก จังหวัดสระบุรี และจังหวัดลพบุรี ดำเนินการอบรมในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ๒๕๕๕ จำนวน ๑๐ รุ่น รวมผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๑,๐๙๕ คน ประกอบด้วย ๔ หลักสูตร คือ *หลักสูตรที่ ๑* ด้านการขยายพันธุ์พืช และการทำน้ำหมักชีวภาพ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๓๓๖ คน *หลักสูตรที่ ๒* ด้านการเพาะเห็ดเศรษฐกิจ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๒๑๓ คน *หลักสูตรที่ ๓* ด้านการประมง มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๑๘๔ คน *หลักสูตรที่ ๔* ด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๓๖๒ คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ปัจจุบันศูนย์สามารถขยายผลการดำเนินงานไปสู่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์เต็มพื้นที่ ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลเขาหินซ้อน ตำบลเกาะขนุน ตำบลบ้านซ่อง อำเภอพนมสารคาม ราษฎรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีรายได้เฉลี่ยจากเดิม ๔๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี เป็น ๖๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี รวมตัวเป็นกลุ่มอาชีพได้ ๓๙ กลุ่มอาชีพ สามารถจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงได้ ๔ ศูนย์ และได้คัดเลือกเกษตรกรที่มีศักยภาพในการถ่ายทอดองค์ความรู้จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริได้เพิ่มเติมอีก ๘ ศูนย์ รวมเป็น ๑๒ ศูนย์ ซึ่งศูนย์เรียนรู้จะเป็นเครือข่ายให้แก่ศูนย์ในการขยายผล และเป็นตัวอย่างความสำเร็จไปสู่ประชาชนทั่วไปที่สนใจ โดยในปี ๒๕๕๕ มีผู้สนใจเข้าเยี่ยมชม และศึกษาดูงานภายในศูนย์จำนวน ๑๑๓,๓๕๙ ราย

● ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขึ้นที่ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยมีกรมประมงเป็นหน่วยงานหลัก เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการประมงและการเกษตรในพื้นที่ดินชายฝั่งทะเลของจังหวัดจันทบุรี โดยเป็นศูนย์สาธิต ศึกษา ทดลอง วิจัย พัฒนา และอนุรักษ์สภาพแวดล้อม การบำบัดน้ำเสียจากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลน ตามแนวทางการพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเลเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

ผลการดำเนินการปี ๒๕๕๕

๑. ด้านการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ส่งเสริมและฟื้นฟูอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำให้กับสมาชิกสหกรณ์ประมงคุ้งกระเบนและสหกรณ์การเกษตรแหลมสิงห์ อบรมเกษตรกร ๑๐๑ คน เกี่ยวกับเทคนิคการเลี้ยงกุ้งขาวและช่องทางการตลาด ช่วยให้เกษตรกรประสบความสำเร็จในการเพาะเลี้ยงและลดความเสี่ยงที่จะเกิดโรค

นอกจากนี้ยังมีการสาธิตวิธีการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมด้วยระบบ CoC (Code of Conduct) เน้นการไม่ใช้ยาและสารเคมี แนวทางป้องกันการเกิดโรค วิธีการจัดการระบบบำบัดน้ำและหมุนเวียนการใช้น้ำภายในฟาร์ม

๒. งานขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยี

๒.๑ ด้านประมง

● *หน่วยสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง และสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ* เป็นเสมือนพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตตามแนวพระราชดำริ มีจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมเพื่อศึกษาดูงานหน่วยสาธิตแห่งนี้ รวม ๑๘,๑๔๔ คน/ปี

● *งานบริการด้านคลินิกสัตว์น้ำ* ได้มีการตรวจวิเคราะห์โรคสัตว์น้ำเบื้องต้น โดยสังเกตจาก ๑,๑๔๐ ตัวอย่าง ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ มีจำนวน ๔,๙๔๔ ตัวอย่าง

● *ฟื้นฟูอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำด้วยระบบชลประทานน้ำเค็ม* มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๒๐ ราย และมีผลผลิตเป็นกุ้งขาว ๗๒,๗๖๕.๖๒ กิโลกรัม และผลผลิตการจับกุ้งดำ ๓,๔๕๑ กิโลกรัม

๒.๒ *ด้านการส่งเสริมการเกษตร*

(๑) จัดทำแปลงต้นแบบ การผลิตพืชระบบการผลิตพืชผสมผสานและเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม ได้ปลูกผักชนิดต่าง ๆ และไม้ผล พืชไร่หมุนเวียน และไม้ดอกไม้ประดับ

(๒) จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรซึ่งได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคด้านการเกษตร โดยจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้วัตถุปลอดภัยเพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืช Pheromone จำนวน ๓ กลุ่ม ในอำเภอท่าใหม่และอำเภอนายายอาม สามารถกำจัดและควบคุมจำนวนประชากรแมลงวันผลไม้ออกจากพื้นที่ปลูกลองกองเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัว และเกษตรกรผู้ผลิตลองกองได้รับผลผลิตลองกองเพิ่มขึ้น และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตเพาะขยายจุลินทรีย์ไตรโคเดอร์ม่าเกษตรกร จำนวน ๑๐๐ คน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการกำจัดแมลงศัตรูพืช อีกทั้งมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้วัตถุปลอดภัยเพื่อกำจัดโรคพืชในพื้นที่อำเภอท่าใหม่ จำนวน ๔ กลุ่ม มีสมาชิกรวม ๓๐ คน

๓. ด้านการส่งเสริมอาชีพ

● *กลุ่มเพาะเห็ดเศรษฐกิจครบวงจรระบบถุง* จำนวนสมาชิก ๑๓ ครอบครัว ผลิตก้อนเชื้อเห็ด เช่น เห็ดโคนญี่ปุ่น เห็ดนางฟ้า และเห็ดขอนดำ ก้อนเชื้อเห็ดที่ผลิตได้บางส่วนจำหน่าย และบางส่วนสมาชิกจะเปิดดอกเอง เพื่อเก็บผลผลิตดอกจำหน่ายและดอกเห็ดที่เหลือจากการจำหน่ายสดนำมาแปรรูป เช่น เห็ดสามรส เห็ดโคนญี่ปุ่นดองในน้ำซีอิ๊ว เกษตรกรมีรายได้เสริมประมาณรายละ ๖๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี

● *กลุ่มผลิตข้าวพันธุ์ดีครบวงจรและโรงสีชุมชน* การดำเนินงานของกลุ่มแบ่งออกเป็น ๒ กิจกรรม ดังนี้

- *กลุ่มผลิตข้าวพันธุ์ดี* มีสมาชิก ๓๑ ราย ได้ผลผลิตข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ เฉลี่ยประมาณ ๕๕๐ กิโลกรัม/ไร่
- *กลุ่มโรงสีข้าวชุมชน* มีสมาชิก ๑๓๒ ราย มีหุ้นจำนวน ๖๗๑ หุ้น หุ้นละ ๑๐๐ บาท ซึ่งใช้เป็นกองทุนหมุนเวียนสำหรับรับซื้อข้าวเปลือกจากกลุ่มผลิตข้าวพันธุ์ดีมาแปรรูปเป็นข้าวกล้องและจำหน่าย สามารถจำหน่ายข้าวได้ราคาสูงกว่าโรงสีทั่วไป (เกวียนละ ๑๓,๐๐๐ บาท) และผลกำไรจากการจำหน่ายข้าวกล้องสามารถปันผลกำไรแก่ผู้ถือหุ้นได้ การดำเนินโครงการทำให้เกษตรกรมีข้าวเพียงพอแก่การบริโภคในครัวเรือนตลอดปี และมีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเปลือกที่เหลือจากการบริโภคในครัวเรือน รวมทั้งสามารถนำระบบสหกรณ์มาบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรของกลุ่มจนสามารถสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มได้

● *กลุ่มผลิตผักอนามัยปลอดภัยสารพิษ* กลุ่มมีสมาชิกจำนวน ๑๐ คน ปลูกผักชนิดต่าง ๆ โดยมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนการใช้พื้นที่เพาะปลูกของสมาชิกคราวละ ๑ ไร่/ราย เกษตรกรมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๒๕,๐๐๐ บาท/คน/ปี

● *กลุ่มผลิตพืชหลังนา* กลุ่มมีสมาชิกจำนวน ๒๕ คน ปลูกถั่วลิสงพันธุ์กาฬสินธุ์ ๑ ในพื้นที่ ๕๐ ไร่ เมื่อเก็บผลผลิตแล้วจะจำหน่ายผักสด การปลูกพืชหลังนาช่วยปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น และยังสามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้รายละประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี

● *ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงชันโรงเพื่อการเกษตร* เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย และส่งเสริมอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผึ้งและชันโรง (สบู่เหลว ยาหม่อง โลชั่นบำรุงผิว และแคปซูลนมผึ้งชันโรง ฯลฯ) แก่เกษตรกร จำนวน ๒๐ คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประชาชนที่ได้มาศึกษาเยี่ยมชมได้รับความรู้อันหลากหลาย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต อาทิ เทคนิควิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (กุ้งขาว ปูม้า และปลากะพง) โดยมีการรักษาคุณภาพของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้เอื้อประโยชน์ต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน การส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่มีในท้องถิ่น (การแปรรูปสัตว์น้ำ เช่น การทำปลาหวานจากปลาหลังเขียว การผลิตกะปิและน้ำปลาคุณภาพดี การผลิตคุกกี้และข้าวเกรียบหอยนางรม) การรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพ (มีการจัดตั้งกลุ่มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำด้วยระบบชลประทานน้ำเค็ม กลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น กลุ่มผลิตเห็ดเศรษฐกิจครบวงจร กลุ่มผลิตพืชผักและไม้ผลปลอดสารพิษ) รวมถึงการรักษาสุขภาพอนามัยโดยการแพทย์ทางเลือก (การใช้สมุนไพรต่าง ๆ)

นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลนและป่าบกในพื้นที่โดยรอบศูนย์ศึกษา ให้สามารถพลิกฟื้นกลับมามีสภาพที่อุดมสมบูรณ์และสวยงามเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มขึ้นของความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตนานาชนิดในพื้นที่ป่าชายเลนและป่าบก

• ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๒๕ โดยกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย แสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภูมิสังคมของท้องถิ่น ลักษณะของ **"พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต"** รวมทั้งนำผลสำเร็จของโครงการ ขยายผลไปสู่ประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

๑. แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ

มุ่งเน้นการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่พรุ และพื้นที่ดินเปรี้ยว ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตรให้ได้ผลดีที่สุด โดยในระยะเวลาที่ผ่านมา ๓๐ ปี ได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง และวิจัยไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๒๘๒ เรื่อง ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ได้ดำเนินการ ดังนี้

- **โครงการศึกษา ทดลอง วิจัย** มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐ โครงการ แบ่งเป็น การศึกษาวิจัยต่อเนื่องจำนวน ๖ โครงการ และการศึกษาวิจัยใหม่จำนวน ๔ โครงการ

- **งานทดสอบ** จำนวน ๕ โครงการ
- **งานสาธิต** เป็นการนำผลจากการทดสอบที่ประสบผลสำเร็จแล้วมาดำเนินการสาธิตภายในศูนย์ศึกษาและพื้นที่เป้าหมายต่าง ๆ จำนวน ๑๘ โครงการ

๒. แผนงานขยายผลการพัฒนา

- งานพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน โดยแก้ไขสภาพพื้นที่ในบริเวณกลุ่มเป้าหมายให้สามารถใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกษตรกรรมของตนเองได้อย่างสูงสุด เช่น ส่งเสริมการปลูกมะนาว ข้าว พืชไร่ พืชผัก โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตเป็นปุ๋ยคอก ปุ๋ยขี้ไก่ และเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งส่งเสริมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันและอนุรักษ์บอนสีในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและโรงเรียนประถมศึกษา

- งานฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นการนำผลการศึกษาและการพัฒนาที่ศูนย์ได้ศึกษา ทดลอง และวิจัยจนได้เป็นผลสำเร็จ มาจัดทำเป็นกิจกรรมในแผนงานขยายผลของโครงการ เช่น การผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ การเพิ่มประสิทธิภาพยางพารา การเพาะเห็ดในถุงพลาสติกในโรงเรียน โครงการฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การทอกระจูดหนูและแปรรูป” และโครงการการประกวดงานหัตถกรรม “สานผลิตภัณฑ์ปาหนัน”

- การฟื้นฟูเกษตรกรหลังภาวะน้ำท่วมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ ๑๙ มีนาคม - ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แบ่งการฝึกอบรมออกเป็น ๕ หลักสูตร เช่น การฝึกอบรมหลักสูตรการปรับปรุงดินหลังน้ำลดเพื่อปลูกข้าว การปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่/เป็ด) การเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้ และการเลี้ยงปลาในบ่อ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวนทั้งสิ้น ๘๕๐ คน

- งานปรับปรุงภาวะโภชนาการของเด็กอายุ ๐ - ๗๒ เดือน ซึ่งในการจัดกิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและเด็กเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดของการดำเนินงาน โดยปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ดำเนินกิจกรรม ๓ โครงการ คือ โครงการให้โภชนาการศึกษาและสาธิตอาหารแก่ผู้ปกครองเด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์และผู้ปกครองเด็กค่อนข้างน้อย โครงการให้โภชนาการศึกษาและส่งเสริมสุขภาพลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย และโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓. แผนงานฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ โดยเฉพาะ “ป่าพรุ” ซึ่งถือเป็นผืนป่าขนาดใหญ่ในเขตพื้นที่ภาคใต้ โดยการเพาะชำกล้าไม้ป่ามีค่า จำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า พันธุ์ไม้ ๒๖ ชนิด กล้าไม้ในโครงการไม้ ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ กล้า จากพันธุ์ไม้ ๒๘ ชนิด กิจกรรมฝึกอบรมอาสาสมัครมัคคุเทศก์ท้องถิ่น “วัยใสไกด์ธรรมชาติ” ปัจจุบันมีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๖๐๐ คน กิจกรรมฝึกอบรมผู้พิทักษ์อนุรักษ์ป่าพรุโต๊ะแดง ปัจจุบันมีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๑,๒๐๐ คน กิจกรรมฝึกอบรมค่ายเพื่อนชาวพรุ ปัจจุบันมีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๑,๒๐๐ คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

การศึกษาและพัฒนาดินในพื้นที่พรุ ราษฎรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและด้านอื่น ๆ ตลอดจนการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ การเกษตรอุตสาหกรรม หาแนวทางและวิธีการพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เป็นแนวทางและตัวอย่างของผลสำเร็จให้แก่พื้นที่อื่น ๆ ต่อไป รวมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนสื่อสารระหว่างนักวิชาการ นักปฏิบัติ และเกษตรกรมาผสมผสานทางวิชาการถ่ายทอดประสบการณ์ ในด้านการพัฒนาแบบผสมผสานผลสำเร็จที่ได้รับนำไปขยายผลเพื่อการพัฒนาโดยจัดทำในรูปแบบของการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่พื้นที่ของเกษตรกรในลักษณะการพัฒนาแบบผสมผสานกันทั้งด้านความรู้ การดำเนินงาน และการบริหารอย่างเป็นระบบ

• ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ ให้ศึกษาทดลองงานพัฒนาการเกษตรต่าง ๆ ตามความเหมาะสม สำหรับเป็นตัวอย่างให้ราษฎรนำไปใช้ในพื้นที่ของตนเอง และพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ให้เป็นศูนย์ให้บริการในด้านเทคนิคและวิชาการที่ครบวงจร เพื่อให้ราษฎรเข้ามาเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของศูนย์ ได้แก่ **"สร้างน้ำ เพิ่มป่า พัฒนาชีวิตที่พอเพียง"**

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

๑. ด้านองค์ความรู้

- ***ปรับปรุงเอกสารคู่มือผลงานศึกษาทดลอง และวิจัย*** ที่โดดเด่นและประสบความสำเร็จ จำนวน ๑๙ เรื่อง ให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น เพื่อแจกจ่ายให้แก่เกษตรกร หน่วยงาน และผู้ที่เข้าศึกษาดูงาน

๒. ด้านส่งเสริมขยายผล

- ***พัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร*** รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและรวมกลุ่มเกษตรกรในศูนย์เรียนรู้ทั้ง ๓๒ แห่ง เช่น กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ดำภูพาน โคเนื้อภูพาน สุกรภูพาน และผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ เป็นต้น เพื่อต่อยอดด้านอาชีพในลักษณะของกลุ่มผู้ผลิตวัตถุดิบและสินค้าสำหรับจำหน่ายผ่านช่องทางการตลาดขององค์กรภาคเอกชน ซึ่งมีความร่วมมือกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เช่น มูลนิธิโครงการหลวง (โรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปที่ ๓ (เต่างอย) จังหวัดสกลนคร) บริษัท เทสโก้ โลตัส และบริษัท สยามแม็คโคร

ขยายผลสำเร็จที่โดดเด่นของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ไปสู่ราษฎรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเผยแพร่ความรู้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ โดยใช้แนวคิด **"๓ ดี"** คือ

หลักการ "๓ ดี"
ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ใช้เป็นแนวทางในการขยายผลสำเร็จไปสู่เกษตรกร

ความรู้ดี หมายถึง องค์ความรู้ที่ศูนย์ได้ศึกษา ทดลอง และวิจัยแล้ว ซึ่งเกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยมีตัวอย่างแสดงให้เห็นด้วย

พันธุ์ดี หมายถึง พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ รวมถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดี ที่ศูนย์สามารถผลิตเพื่อให้สนับสนุนแก่เกษตรกรได้

คนดี หมายถึง เกษตรกรที่มีความตั้งใจ ขยัน อดทน และมุ่งมั่นในการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติจริง

สำหรับรูปแบบการดำเนินงาน เป็นความร่วมมือระหว่างศูนย์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะให้ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตคุณภาพดีให้แก่เกษตรกร ซึ่งจะคัดเลือกและนำเกษตรกรที่มีความตั้งใจจริงไปศึกษาดูงานและฝึกอบรมในหลักสูตรอาชีพที่แต่ละคนสนใจที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ โดยในปี ๒๕๕๕ มีโครงการขยายผลสำเร็จร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒ รุ่น รวม ๑๔๔ คน

โครงการฟื้นฟูเกษตรกรหลังภาวะน้ำท่วมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยฝึกอบรมและมอบปัจจัยการผลิตให้แก่ราษฎร จำนวน ๑๐ รุ่น รวม ๑,๒๕๗ คน

โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ราษฎรในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับกองทัพภาคที่ ๒ โดยมีราษฎรเข้ารับการอบรม จำนวน ๑,๐๙๓ คน แบ่งออกเป็น ๑๐ รุ่น ใช้เวลาอบรมรุ่นละ ๓ วัน ๒ คืน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๕๕

๓. การบริหารจัดการ

- ***การส่งเสริมด้านตลาด*** สำนักราชเลขาธิการ สำนักงาน กปร. ศูนย์ และกลุ่มเกษตรกร ร่วมกันนำเสนอผลิตผลทางการเกษตรที่มีความโดดเด่นและมีศักยภาพ เพื่อจำหน่ายผ่านช่องทางการตลาดขององค์กรภาคเอกชน เช่น บริษัท เทสโก้ โลตัส บริษัท สยามแม็คโคร และเครือเจริญโภคภัณฑ์ โดยมีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ร่วมกันแล้ว นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้าของศูนย์ ให้มีความสวยงาม มีเอกลักษณ์ คงทน และช่วยรักษาคุณภาพสินค้า เช่น ผลิตภัณฑ์ข้าวจะบรรจุในซองพลาสติกสุญญากาศ ไก่ดำและหมูดำบรรจุในกล่องกระดาษที่มีความแข็งแรง เป็นต้น รวมทั้งได้จัดการประกวดออกแบบตราสินค้า (Logo) โดยรูปแบบที่ชนะเลิศมีลักษณะเป็นรูปนกเค้าแมว ซึ่งสื่อถึงบ้านนานกเค้า อันเป็นที่ตั้งของศูนย์ ในส่วนลายเส้นของตราสินค้า ด้านล่างเปรียบเสมือนสายธารพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อราษฎร

ผลการแจกปัจจัยการผลิตโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ

รุ่นที่	ระหว่างวันที่	หมู	ไก่ดำ	พันธุ์ปลา	พันธุ์ข้าว	เป็ดฯ	เชื้อเห็ด	น้ำเชื้อโคภูพาน
๑	๓ - ๕ ก.ค. ๕๕	๑๖	๑๐๕	๑๑๑,๐๐๐	๕๐	๒๐	๒,๐๐๐	๗๕
๒	๙ - ๑๑ ก.ค. ๕๕	๒๓	๒๐	๑๐๒,๐๐๐	๑๒๕	๒๕	๓,๐๐๐	๕
๓	๑๑ - ๑๓ ก.ค. ๕๕	๑๔	๓๕	๑๑๗,๐๐๐	-	๕๐	๘,๕๐๐	-
๔	๑๖ - ๑๘ ก.ค. ๕๕	๒	๑๐๕	๕๑,๐๐๐	๕๐	-	๕๐๐	-
๕	๑๓ - ๒๐ ก.ค. ๕๕	๒๔	๖๐	๔๓,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐	๑๕	
๖	๒๓ - ๒๕ ก.ค. ๕๕	๒	๓๐	๑๐๒,๐๐๐	๑๐๐	๒๔๐	๒,๐๐๐	-
๗	๒๕ - ๒๗ ก.ค. ๕๕	๑๖	๗๕	๖๐,๐๐๐	-	๒๐	๕,๐๐๐	๖๕
๘	๓๐ ก.ค. - ๑ ส.ค. ๕๕	๒๖	๕๕	๓๖,๐๐๐	-	-	๒,๐๐๐	๗๕
๙	๖ - ๘ ส.ค. ๕๕	๓๖	๑๖๐	๓๖,๐๐๐	๕๐	๕	๖,๕๐๐	๓,๐๐๐
๑๐	๓ - ๑๐ ส.ค. ๕๕	๑๓	๑๙๕	๖๐,๐๐๐	๓๕๐	๒๐	๓,๐๐๐	๑๕
		๑๓๒	๓๔๐	๗๒๖,๐๐๐	๑,๔๒๕	๕๑๐	๔๒,๐๐๐	๒๖๕

- ***งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์***

๑) การจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ

- ร่วมจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ในงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “๘๔ พรรษา ประโยชน์สุขสู่ปวงประชา” ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕

- ร่วมจัดนิทรรศการ “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ณ เทสโก้ โลตัส ศรีนครินทร์ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยมี พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิด

การศึกษาดูงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์

ในปี ๒๕๕๕ มีเกษตรกร หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ตลอดจนผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชมกิจกรรมที่หลากหลายของศูนย์ จำนวน ๗๑,๖๘๖ คน

● ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีพระราชดำริให้จัดตั้งเมื่อปี ๒๕๒๕ โดยกรมชลประทานเป็นหน่วยงานหลัก ตั้งอยู่ที่อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแสวงหารูปแบบการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศภาคเหนือ โดยมีเป้าหมายหลักคือ การศึกษาพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำลำธาร กล่าวคือ การฟื้นฟูป่า ดินและน้ำ การศึกษา สาธิตและส่งเสริมด้านการประมงตามอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ การเกษตรกรรม การปศุสัตว์ และการเกษตรอุตสาหกรรม โดยในปี ๒๕๕๕ ได้มีผลการดำเนินงาน ๔ แผนงาน ดังนี้

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

๑. แผนงานดำเนินงานบริหารจัดการ

ก่อสร้างอาคารผลิตและกระจายเมล็ดข้าว และปรับปรุงระบบกรองน้ำภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑ แห่ง สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการกรองน้ำให้เพียงพอกับกิจกรรมที่หลากหลายเพิ่มขึ้น เช่น การศึกษาดูงาน การเยี่ยมชม เป็นต้น

๒. แผนงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

กิจกรรมต้อนรับคณะผู้เข้าร่วมศึกษาดูงานและเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ - กันยายน ๒๕๕๕ จำนวน ๘๓๓ คณะ ๗๑,๘๑๐ ราย

กิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้

๑) โครงการโฆษณาเผยแพร่องค์ความรู้ต้นแบบของศูนย์ทางวิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิทรรศการ

● **ประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุ** จำนวน ๒๔๙ ครั้ง ๓ สถานี ซึ่งได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.เชียงใหม่)

● **ประชาสัมพันธ์ผ่านหนังสือพิมพ์** ซึ่งได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ และเชียงใหม่นิวส์

● **ประชาสัมพันธ์โดยการจัดนิทรรศการ** จำนวน ๒๓ ครั้ง เช่น งานวันเกษตรแห่งชาติปี ๒๕๕๕ ภายใต้แนวคิดเกษตรสร้างสรรค์ เศรษฐกิจยั่งยืน ณ ศูนย์วิจัยสาธิตและฝึกอบรมการเกษตรแม่เหียะ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นิทรรศการสัญจรเฉลิมพระเกียรติฯ “๘๐ พรรษา ปวงประชาร่มเย็นเป็นสุข” เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า เชียงใหม่ แอร์พอร์ต

● **โครงการพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตสำหรับนักเรียน** จำนวน ๑๕ โรงเรียน รวมทั้งสิ้น ๑,๗๗๖ คน ผู้ร่วมโครงการเป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕ - ๖

● **โครงการจัดทำคู่มือส่งเสริมอาชีพเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ** แผ่นพับวิชาการ ๑๒ เรื่อง จำนวน ๑๒,๐๐๐ เล่ม

● **โครงการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์** จำนวน ๓๗ ป้าย ดำเนินการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์หน่วยงานและบริเวณพื้นที่ทรงงานภายในศูนย์ ป้ายบอกอาคารสถานที่กิจกรรม ป้ายประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จตามบัญชีหลักของศูนย์

● **โครงการพัฒนาศักยภาพสวนหกศูนย์** จำนวน ๖๕ ป้าย ดำเนินการจัดทำและปรับปรุงป้ายประชาสัมพันธ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ ศูนย์

๓. แผนงานศึกษา วิจัย และทดลอง

ดำเนินการศึกษาทดลองวิจัยมาแล้ว รวมทั้งสิ้น ๒๓๕ เรื่อง เป็นผลงานที่ประสบความสำเร็จแล้ว จำนวน ๑๙๓ เรื่อง และสามารถนำไปขยายผลสู่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๖๕ เรื่อง ในจำนวนนี้มีผลงานวิจัยที่โดดเด่น จำนวน ๒๐ เรื่อง อาทิ ฝายต้นน้ำลำธารเพื่อฟื้นฟูลุ่มน้ำตามแนวพระราชดำริ การเพาะเห็ดเศรษฐกิจ การเลี้ยงปลากดหลวงในบ่อซีเมนต์กลมระบบน้ำไหลผ่าน การเลี้ยงกบบูลฟร็อกโดยวิธีเกษตรธรรมชาติ การศึกษาทดลองการใช้เศษไม้กระท้อนร่วมกับขี้เลื่อยไม้ยางพาราเพาะเห็ดหอม

๔. แผนงานขยายผล

การขยายผลโดยการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีไปยังพื้นที่หมู่บ้านรอบบริเวณศูนย์ และพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยมีหลักสูตรทั้งหมด ๒๘ หลักสูตร สรุปผลจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการขยายผลทั้งสิ้นจำนวน ๒๔๗ รุ่น ๙,๑๑๒ ราย แบ่งเป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔๕ รุ่น ๑,๖๕๕ ราย ผู้เข้ารับการอบรม-ส่งเสริม จำนวน ๒๐๒ รุ่น ๗,๒๐๕ ราย ๑๘ กลุ่ม (๒๑๗ ราย) และผู้เข้ารับการส่งเสริม จำนวน ๓๕ ราย ๔ โรงเรียน อาทิ การอบรมและส่งเสริมหลักสูตรการฟื้นฟูดินด้วยปุ๋ยหมักใบไม้และน้ำหมักชีวภาพเพื่อการผลิตพืช ส่งเสริมหลักสูตรการเพาะเห็ดเศรษฐกิจและต้นทุนการผลิต ส่งเสริมหลักสูตรการเพาะเลี้ยงกบและการขยายพันธุ์กบ อบรมและส่งเสริมหลักสูตรการเลี้ยงไก่พื้นเมืองพันธุ์ประดู่หางดำ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป สามารถเข้าไปเรียนรู้ผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ โดยเฉพาะการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น ตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านอื่น ๆ ให้แก่ผู้ที่สนใจเพื่อนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้ สามารถสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีอาชีพที่มั่นคง ตลอดจนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการและขยายเครือข่ายและรวมกลุ่มการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของศูนย์ศึกษาให้เห็นเด่นชัดขึ้น

• ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖ มีกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนเป็นหน่วยงานหลัก โดยเป็นศูนย์ศึกษา ทดลอง และสาธิต เพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อมด้วยการปลูกป่า จัดหาแหล่งน้ำ และจัดให้ราษฎรที่ทำกินอยู่เดิมได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าไม้ ให้ได้ประโยชน์จากป่าไม้ และไม่ทำลายป่าอีกต่อไป

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

๑. ด้านการศึกษา วิจัย ทดลองตามแนวพระราชดำริ

มีการศึกษาวิจัยรวมทั้งสิ้น ๙๑ เรื่อง ในจำนวนผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ๗๘ เรื่อง ได้นำไปขยายผลสู่เกษตรกร จำนวน ๓๔ เรื่อง และนำไปจัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน ๘ หลักสูตร พร้อมทั้งจัดทำคู่มือเผยแพร่ จำนวน ๓๗ เรื่อง นอกจากนี้ ยังมีโครงการศึกษาทดลองสำคัญที่ดำเนินการต่อเนื่อง ได้แก่

- ***โครงการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์ไก่เขียวห้วยทราย*** เป็นการปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมือง (พันธุ์เขียวเพชรบุรีกับพันธุ์ประดู่หางดำ) เพื่อให้ได้พันธุ์ที่เป็นเอกลักษณ์ (ขนสีดำ-เขียว) ราคาขายไก่พื้นเมืองในพื้นที่เพชรบุรี กิโลกรัมละ ๘๐ บาท

- ***โครงการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์แพะห้วยทราย*** โดยการผสมระหว่างพ่อแม่พันธุ์แพะพื้นเมือง (แพะเนื้อ) กับพ่อแม่พันธุ์แพะนม (พันธุ์ซาแนน) พันธุ์ที่ได้จะมีลักษณะทางพันธุกรรมเด่น ทั้งเนื้อและนม คือให้เนื้อและนมดี ทนต่อโรคและสภาพแวดล้อมในพื้นที่ ราคาขายปัจจุบันกิโลกรัมละ ๑๕๐ บาท จะทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการขายแพะห้วยทราย ตัวละประมาณ ๓,๐๐๐ - ๔,๕๐๐ บาท

๒. ด้านการขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยีตามแนวพระราชดำริ

- ***ขยายผลสำเร็จสู่เกษตรกร*** จัดทีมเจ้าหน้าที่ขยายผลของศูนย์ออกเยี่ยมเยียนและส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ในเรื่องต่าง ๆ อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน การผลิตปุ๋ยหมัก การปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น มีเกษตรกรที่นำความรู้ไปปรับใช้ในแปลงของตนเองจนประสบความสำเร็จสามารถเป็นเกษตรกรตัวอย่าง

- ***ฝึกอบรมเกษตรกร*** จัดโครงการฝึกอบรม “หลักสูตรเกษตรทฤษฎีใหม่ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” จำนวน ๖ รุ่น รุ่นละ ๓๐ คน “หลักสูตรการเพาะเห็ดนางฟ้า” ให้แก่นักเรียน ๒๓ โรงเรียน รวม ๕๒๐ คน พร้อมสนับสนุนก้อนเชื้อเห็ด รวม ๑๒,๔๐๐ ก้อน และอบรมเกษตรกร ๒๒๕ ราย สนับสนุนก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้า ๕,๗๐๐ ก้อน นอกจากนี้ ยังมีโครงการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เช่น การเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน การเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน การควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธี เทคนิคการขยายพันธุ์ไม้ผล การพัฒนาหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงโคขุน การใช้และบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตร มีผู้เข้ารับการอบรมที่เป็นเกษตรกร ๖,๘๕๖ คน เป็นเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ๓,๖๔๔ คน

- ***สนับสนุนปัจจัยการผลิต*** สนับสนุนพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป อาทิ พันธุ์ปลา พันธุ์ไก่พื้นเมือง พันธุ์เป็ดเทศลูกผสม พันธุ์ไก่งวง สนับสนุนกล้าไม้ เช่น คูน สะเดา ขี้เหล็ก พะยอม ตะแบก ฯลฯ และสนับสนุนกล้าหญ้าแฝก จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ กล้า

- ***จัดพื้นที่สาธิตภายในศูนย์*** โดยจัดทำเป็นสถานีการเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง เช่น สาธิตการใช้หญ้าแฝกปรับปรุงดินที่แข็งเป็นดาน สาธิตการพัฒนาที่ดิน สาธิตแปลงผักผสมผสาน สาธิตการเลี้ยงสัตว์ สาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

๓. ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ***ส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำตามแนวพระราชดำริ*** ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่ายเกษตรกรและประชาชนทั่วไป จำนวน ๔๖๒,๕๐๐ กล้า และเพื่อปลูกในพื้นที่ศูนย์ จำนวน ๑๔๐,๑๐๐ กล้า นอกจากนี้ ยังปลูกหญ้าแฝกรอบสระเก็บน้ำเพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน จำนวนรวมทั้งสิ้น ๓๒๒,๔๐๐ กล้า

- ***ดำเนินการก่อสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้นในพื้นที่ศูนย์*** โดยการสนับสนุนของบริษัทปูนซิเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) ตามโครงการอินทรีสร้างฝายถวายในหลวง ๘๔ ฝาย ก่อสร้างฝายแล้วเสร็จ ๗ ฝาย สรุปรวมตั้งแต่เริ่มโครงการปี ๒๕๕๓ ถึงปัจจุบัน มีฝายที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๓๗ ฝาย

- ***ดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่า*** โดยการปลูกสร้างเสริมป่าและปรับเปลี่ยนพันธุ์ไม้ในแปลงปลูกป่าเดิม บริเวณด้านตะวันออกของเขาทองและเขาบ่อขิง พื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ และซ่อมแซมแนวป้องกันไฟป่า ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร รวมถึงเพาะพันธุ์กล้าไม้เพื่อแจกจ่าย รวม ๒๒ ชนิด ๑๗๙,๔๐๓ กล้า

- ***สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน*** โดยจัดพื้นที่รองรับกิจกรรมปลูกป่าบริเวณด้านทิศตะวันตกเขาทอง และบริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด มีหน่วยงานราชการและบริษัทเอกชนเข้าร่วมปลูกป่า จำนวนมากกว่า ๑,๐๐๐ ต้น

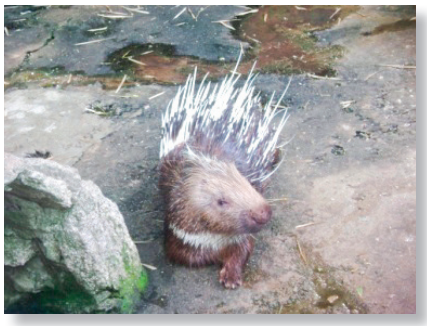

- ***ดำเนินการอนุรักษ์สัตว์ป่า*** โดยการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๖๒ ชนิด รวมทั้งสิ้น ๑,๒๐๗ ตัว มีสัตว์ป่าที่เพิ่มขึ้นจากการขยายพันธุ์ จำนวน ๑๒ ชนิด ๑๕๐ ตัว

๔. ด้านการประชาสัมพันธ์ มีผู้มาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๕๕,๖๒๓ คน ซึ่งเป็นผลจากการประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ***เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน*** ความถี่ 91.75 MHz ในรายการ “ศูนย์ห้วยทรายฯ ห่วงใยประชาชน” ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

- ***จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงานและองค์ความรู้ต่าง ๆ*** เช่น รายงานประจำปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓๐๐ เล่ม เอกสารองค์ความรู้/คู่มือการอบรม จำนวน ๔ เรื่อง รวม ๔,๔๐๐ เล่ม และแผ่นพับสำหรับแจกจ่ายให้กับผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน จำนวน ๔๐,๐๐๐ แผ่น

- ***ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่โครงการพระราชดำริตามหน่วยงานต่าง ๆ*** จำนวน ๑๒ ครั้ง เช่น งานพระนครคีรีเมืองเพชร งานของดีอำเภอท่ายาง งานชุมนุมลูกเสือชาวบ้าน เป็นต้น

- ***เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ ผ่านเว็บไซต์ www.huaysaicenter.org*** ซึ่งมีผู้เข้าเยี่ยมชม ๑๑,๘๖๕ ราย

- ***ออกแบบ จัดทำ และปรับปรุงป้ายสื่อความหมาย ป้ายกิจกรรมต่าง ๆ*** ภายในศูนย์และป้ายบอกเส้นทางไปศูนย์เรียนรู้เกษตรกรตัวอย่าง

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์โดยตรง จำนวน ๒๙ หมู่บ้าน ๔,๗๑๙ ครัวเรือน ในการดำเนินงานจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเป็นต้นแบบการพัฒนา เป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยี และส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรและประชาชนที่สนใจ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่เป็นแหล่งอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าไม้ สัตว์ป่า และแหล่งเรียนรู้ศึกษาธรรมชาติให้กับนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และบุคคลทั่วไปอีกด้วย ซึ่งผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนคือ จำนวนเกษตรกรที่สามารถนำความรู้และปัจจัยการผลิตไปใช้ในการดำเนินชีวิตจนสามารถพึ่งตนเองได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

❖ โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนเขาซับแกงไก่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านลำน้ำเขียว ตำบลเขาน้อย อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี

ป่าชุมชนเขาซับแกงไก่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าชัยบาดาล เดิมมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรม แต่หลังจากได้มีการตั้งวัดป่าชุมชนขึ้นในพื้นที่ ทางวัดได้ช่วยอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าเขาซับแกงไก่ ตลอดจนทำความเข้าใจกับชุมชนโดยรอบ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้หันมาให้ความสำคัญกับป่าไม้และสัตว์ป่า กระทั่งป่าเขาซับแกงไก่กลับมามีความอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง ต่อมาทุกภาคส่วนได้ร่วมกันเสนอโครงการป่าเขาซับแกงไก่ให้เป็นป่าชุมชนต่อกรมป่าไม้ ซึ่งกรมป่าไม้ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจตามหลักวิชาการในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อให้เป็นต้นแบบในการดูแลรักษาป่าโดยชุมชนและเป็นเครือข่ายในการดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าไม้

พื้นที่ป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ มีขอบเขตพื้นที่โครงการ ๓,๐๒๗ ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ป่าชุมชนบ้านลำน้ำเขียว ๑,๘๐๐ ไร่ พื้นที่ปลูกป่าของกรมป่าไม้ ๓๐๐ ไร่ พื้นที่วัดป่าชุมชน ๔๒๗ ไร่ และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๕๐๐ ไร่ ปัจจุบันมีสภาพสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ มีสัตว์ป่าหายากหลายชนิด เช่น หมีควาย เลียงผา สุนัขจิ้งจอก มีนกนานาชนิดมากกว่า ๑๕๐ ชนิด เช่น นกปรอดหัวจุก นกกางเขนดง เป็นต้น และอุดมไปด้วยพืชสมุนไพรมากกว่า ๒๐๐ ชนิด

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

สำนักงาน กปร.ได้สนับสนุนงบประมาณให้กรมป่าไม้ได้ดำเนินการปลูกป่า ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง ในพื้นที่ ๕๐ ไร่ ปลูกพืชอาหารชุมชน (Food Bank) ในพื้นที่ ๕๐ ไร่ ก่อสร้างฝายเพื่อเก็บกักน้ำให้ความชุ่มชื้นแก่ต้นไม้และเป็นน้ำกินสำหรับสัตว์ป่า ประกอบด้วย ฝายแบบผสมผสาน จำนวน ๑๐ แห่ง ฝายแบบกึ่งถาวร จำนวน ๔ แห่ง ฝายแบบถาวร ๑ แห่ง พร้อมทั้งจัดการลาดตระเวนป่า และจัดทำแนวป้องกันไฟป่า ๕ กิโลเมตร จัดทำแนวเขตป่าเพื่อป้องกันการบุกรุก ๕ กิโลเมตร ตลอดจนจัดทำทางเดินศึกษาธรรมชาติสำหรับผู้สนใจเข้าไปศึกษา พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า รวมทั้งจัดฝึกอบรมราษฎร ๑ รุ่น และเยาวชน ๒ รุ่น เพื่อรณรงค์ปลูกสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้

ประโยชน์ที่ได้รับ

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ตลอดจนเป็นต้นแบบในการดูแลรักษาป่าโดยชุมชน และเป็นเครือข่ายในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ รวมทั้งเป็นการป้องกันและรักษาป่าต้นน้ำของแม่น้ำป่าสักให้มีความอุดมสมบูรณ์ ตลอดจนเป็นแหล่งอาหาร พืชสมุนไพร และไม้ใช้สอยของราษฎรบ้านลำน้ำเขียว หมู่ ๕ ตำบลเขาน้อย อำเภอลำสนธิ จำนวน ๑๐๘ ครัวเรือน

❖ โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการห้วยโสมง จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน ๖ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๒๑ ให้กรมชลประทานพิจารณาวางโครงการชลประทานประเภทอ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำห้วยพระปรง และลุ่มน้ำห้วยโสมง ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาของแม่น้ำปราจีนบุรี พร้อมทั้งได้พระราชทานข้อมูลที่ทรงวางโครงการไว้ ให้อธิบดีกรมชลประทานใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๔ พระราชทานพระราชดำริแก่คณะทำงาน โครงการพัฒนาตามพระราชดำริส่วนพระองค์ ณ วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกี่ยวกับโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี-สระแก้ว ตามพระราชดำริ ความตอนหนึ่งว่า "...โครงการอ่างเก็บน้ำพระปรง อ่างเก็บน้ำห้วยสะโตน อ่างเก็บน้ำท่ากระบาก และอ่างเก็บน้ำอื่น ๆ เป็นโครงการที่ดีมาก ทำให้ปริมาณน้ำใช้เพิ่มมากขึ้น และผลที่ได้รับเพิ่มเติมก็คือทำให้ดินมีการพัฒนาตามมาด้วย..."

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ณ โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ มติของคณะรัฐมนตรี ให้ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยโสมง ระยะเวลาก่อสร้าง ๙ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๑ จากนั้นสำนักงาน กปร. ร่วมกับกรมชลประทาน กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมศิลปากร กรมประมง ได้ร่วมกันดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม อาทิ ดำเนินกิจกรรมการป้องกันและปลูกป่าเสริมในพื้นที่โดยรอบอ่างเก็บน้ำ การอพยพและอนุรักษ์สัตว์ป่า การสาธารณสุขและความปลอดภัย การส่งเสริมอาชีพและป้องกันการขยายตัวของชุมชนในเขตพื้นที่จัดสรรอพยพ การป้องกันการบุกรุกพื้นที่อ่างเก็บน้ำและฟื้นฟูสภาพป่าในเขตพื้นที่มรดกโลก การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน อุทกวิทยาน้ำใต้ดินและคุณภาพน้ำใต้ดิน นิเวศวิทยาทางน้ำและทรัพยากรการประมง การป้องกันการบุกรุกพื้นที่อ่างเก็บน้ำ ซึ่งมีความสอดคล้องกับรายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี

สำนักงาน กปร. ได้ส่งเสริมเพิ่มเติมจากกิจกรรมปกติให้แก่กรมป่าไม้ดำเนินงานอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ โดยการปลูกป่าเพื่อปรับปรุงระบบนิเวศ จำนวน ๘๐๐ ไร่ เพาะชำกล้าไม้ทั่วไป ๕๐,๐๐๐ กล้า สร้างฝายชะลอความชุ่มชื้นแบบผสมผสาน ๕๐ แห่ง แนวป้องกันไฟป่า ๑๕ กิโลเมตร และก่อสร้างอาคารสำนักงานชั่วคราว ๑ แห่ง นอกจากนี้ยังสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน โดยการสนับสนุนงบประมาณให้แก่กรมประชาสัมพันธ์และกองทัพภาคที่ ๑ ในการจัดทำโครงการมวลชนสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อต่าง ๆ อันส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีความเข้าใจการดำเนินงานโครงการ และให้ความร่วมมือกับโครงการเป็นอย่างดี

ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นแหล่งน้ำต้นทุนและเพิ่มพื้นที่ชลประทานในฤดูฝน จำนวน ๑๑๑,๓๐๐ ไร่ และฤดูแล้ง จำนวน ๔๕,๐๐๐ ไร่ ในเขตอำเภอนาดีและอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี บรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรี และลุ่มน้ำสาขา ในเขตพื้นที่อำเภอนาดี และอำเภอกบินทร์บุรี รวมทั้งลุ่มน้ำบางปะกง รักษาระบบนิเวศของสภาพป่าและทรัพยากรธรรมชาติ ผลักดันน้ำเค็มและน้ำเน่าเสียในแม่น้ำปราจีนบุรีและแม่น้ำบางปะกง ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สาธารณชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าเหนืออ่างเก็บน้ำและบริเวณโดยรอบได้รับการพัฒนาอนุรักษ์ฟื้นฟู จำนวน ๒๗๖,๘๗๕ ไร่ และราษฎรโดยรอบโครงการและประชาชนทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

❖ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ณ พื้นที่โครงการ สรุปความว่า ให้ดำเนินการศึกษาวิธีการปรับปรุงบำรุงดินที่เสื่อมโทรม ให้สามารถใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกได้ ทดสอบ วางแผนและจัดระบบปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยดำเนินการในลักษณะเป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยพระราชทานพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๗ ครั้ง และครั้งหลังสุดเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ สรุปความว่า ***ในส่วนที่ดินที่นายสี วรรณเทวี บริจาคให้ดำเนินการอนุรักษ์ดินและน้ำ ปลูกต้นไม้ เพื่อเปรียบเทียบกับที่ดินของมูลนิธิชัยพัฒนาที่จัดซื้อไว้ โดยปล่อยไว้ตามธรรมชาติเพื่อเก็บข้อมูล***

โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วยพื้นที่ ๓ ส่วน คือ (๑) พื้นที่ซึ่งพลตำรวจตรี ทักษ์ ปัทมสิงห์ ณ อยุธยา ได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดิน เนื้อที่ประมาณ ๖๙๔ ไร่ ๒ งาน ๓๘ ตารางวา ซึ่งเดิมเป็นฟาร์มปศุสัตว์ พื้นที่ถูกชะล้างพังทลาย มีสภาพเสื่อมโทรมจนเกือบใช้ประโยชน์ไม่ได้ อีกทั้งได้มีการขุดดินลูกรังไปใช้ประโยชน์ (๒) พื้นที่ซึ่งนายสี วรรณเทวี ได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินเพิ่มเติมอีกจำนวน ๖๓ ไร่ ๑ งาน ๓ ตารางวา และ (๓) พื้นที่ซึ่งมูลนิธิชัยพัฒนาจัดซื้อเพิ่มเติม จำนวน ๙๑ ไร่ ๓ งาน ๘๑ ตารางวา รวมพื้นที่โครงการทั้งสิ้น ๘๔๙ ไร่ ๓ งาน ๒๒ ตารางวา

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

๑. งานพัฒนาดิน

- ***การปลูกหญ้าแฝก*** เพื่อป้องกันการพังทลายของดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ และการฟื้นฟูและปรับปรุงร่องน้ำแบบลึกหลังจากปลูก ๙ ปี พบว่า จากพื้นที่ดินเสื่อมโทรมกลายเป็นพื้นที่ที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น พื้นที่เดิมซึ่งมีแต่ชั้นหินกลายเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ โดยมีตะกอนดินตกทับถมแถวหญ้าแฝกสูงเฉลี่ย ๑.๖ เซนติเมตร นอกจากนี้ยังได้นำหญ้าแฝกมาปลูกบริเวณที่มีน้ำซับ ทำให้แก้ไขปัญหาน้ำซับได้และสามารถนำมาใช้ปลูกพืชผักได้เป็นอย่างดี เป็นที่สนใจของประชาชนที่มาดูงาน

- ***การฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ*** ได้ปรับปรุงฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมโดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง ถั่วพร้าแล้วไถกลบ การใช้หญ้าแฝกฟื้นฟูดินและรักษาความชุ่มชื้นในดินและการปลูกพืชคลุมดิน เช่น ถั่วลาย ถั่วคาโลโปเนียม ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงความอุดมสมบูรณ์ของดินดีขึ้น จากเดิมที่มีปริมาณอินทรียวัตถุ ร้อยละ ๐.๕๘ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑.๗

- ***การศึกษาวิเคราะห์คุณสมบัติของดิน มีการเก็บข้อมูลดินเปรียบเทียบในช่วงปี ๒๕๕๒ และปี ๒๕๕๕ ดังนี้***

๑) ปี ๒๕๕๒ ได้เก็บข้อมูลดิน จำนวน ๑๐ จุด ได้แก่ แปลงป่าธรรมชาติ แปลงป่าปลูกใหม่ แปลงปลูกพืชไร่ แปลงไม้ผล แปลงนา แปลงสบู่ดำ แปลงยางนา แปลงไผ่ แปลงผัก และแปลงหญ้าแฝกในที่ดิน นายสี วรรณเทวี น้อมเกล้าฯ ถวาย และนำไปวิเคราะห์หาคุณสมบัติทางเคมีของดินพบว่า

- แปลงปลูกไผ่ มีปริมาณอินทรียวัตถุในดินมากที่สุด คือร้อยละ ๒.๖๑ หรือ ๒๖.๑๐ กรัม/กิโลกรัม

- ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน มีค่าอยู่ระหว่าง ๕.๔๓ - ๖.๓๗ ซึ่งเป็นค่าระดับความเป็นกรดเป็นด่างของดินที่เหมาะสมในการที่พืชสามารถเจริญเติบโตได้ดี

- ปริมาณฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แคลเซียม และแมกนีเซียม พบว่า แปลงที่มีการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยหมักจำนวนมาก มีค่าธาตุต่าง ๆ มากกว่าแปลงอื่น ๆ

๒) ปี ๒๕๕๕ ได้มีการเก็บข้อมูลดิน จำนวน ๑๐ จุด บริเวณเดียวกันกับที่เก็บข้อมูลดินเมื่อปี ๒๕๕๒ และนำไปวิเคราะห์หาคุณสมบัติทางเคมีของดิน พบว่า

- ปริมาณอินทรียวัตถุในแปลงส่วนใหญ่มีค่าลดลง ยกเว้นแปลงป่าธรรมชาติ และแปลงหญ้าแฝกมีค่าเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๒ และแปลงปลูกไผ่ยังมีปริมาณอินทรียวัตถุในดินมากที่สุด คือ ร้อยละ ๒.๒๘ หรือ ๒๒.๘ กรัม/กิโลกรัม

- ค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน อยู่ในช่วง ๔.๘๐ – ๖.๙๐ โดยแปลงยางนามีค่าดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น (๔.๘๐) ส่วนอีก ๙ แปลง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างที่เหมาะสมกับพืช คือช่วง ๕.๔๐ - ๖.๙

- ปริมาณฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แคลเซียม และแมกนีเซียม พบว่า แปลงที่มีการใส่ปุ๋ยเคมี ได้แก่ แปลงไม้ผล แปลงผัก จะมีค่ามากที่สุด

แปลงแฝกสร้างดิน เมื่อปี ๒๕๔๑

แปลงแฝกสร้างดิน ในปี ๒๕๕๕

๒. งานศึกษาพัฒนาไม้ผล

ได้ดำเนินการปลูกไม้ผลพันธุ์ดี เพื่อศึกษาทดลองและพัฒนาสายพันธุ์ให้มีความเหมาะสมกับสภาพดินเสื่อมโทรมในพื้นที่ โดยมีการปลูกมะม่วง ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ มะละกอ มะขาม มะนาว ผลปรากฏว่า มีความเจริญเติบโตดีพอสมควร แต่ให้ผลผลิตน้อย

๓. งานศึกษาพัฒนาป่าไม้และสัตว์ป่า

ได้ดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าโดยใช้แนวพระราชดำริ **"ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก"** คือ ปล่อยให้ป่าฟื้นเองโดยธรรมชาติเพียงแต่ป้องกันไม่ให้คนเข้าไปทำลายและป้องกันไฟป่า ทำสภาพป่าบนเขาเขียวและพื้นที่โดยรอบจำนวน ๓,๖๓๓ ไร่ ฟื้นคืนสภาพเป็นป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ขึ้น โดยมีพันธุ์ไม้ทั้งหมด ๑๖๗ ชนิด

- ความหนาแน่นของป่า พบว่าความหนาแน่นของพันธุ์ไม้ มีจำนวน ๓๗๑ ต้นต่อไร่ และต้นไม้ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางระดับอกเฉลี่ย มีขนาด ๑๑.๔๐ เซนติเมตร มีพันธุ์ไม้ที่มีความเด่นทางนิเวศวิทยา ได้แก่ รัง ประดู่ เปล้าแพะ งิ้ว แดง เหียง ทำให้สภาพพื้นที่ป่าเปลี่ยนแปลงจากป่าเต็งรัง เป็นร้อยละ ๗๒.๕๕

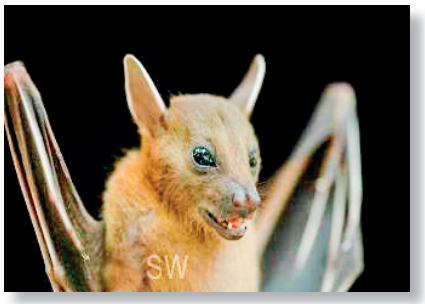

- ได้มีการศึกษาชนิดสัตว์ป่าในปี ๒๕๕๔ พบว่า มีจำนวน ๒๖๐ ชนิด ประกอบด้วย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมมี ๒๗ ชนิด นกมี ๑๕๙ ชนิด สัตว์เลื้อยคลานมี ๕๑ ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมี ๑๕ ชนิด โดยมีสัตว์ป่าเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๘ ซึ่งมี ๑๘๑ ชนิด

๔. งานพัฒนาแหล่งน้ำ

- สนับสนุนในแหล่งน้ำพื้นที่โครงการสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคและเกษตรกรรม ได้แก่ อ่างเก็บน้ำเขาชะงุ้ม ความจุ ๑๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร บ่อกักเก็บน้ำ ๖ แห่ง ความจุ ๘๙,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สระเก็บน้ำ ๔ แห่ง รวมความจุ ๓๗,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร บ่อบาดาล จำนวน ๓ บ่อ และได้จัดหาน้ำเพิ่มเติม โดยติดตั้งระบบการสูบน้ำจากคลองชลประทาน (คลองส่งน้ำสาย ๑ ขวา โครงการแม่กลองใหญ่) ไปเติมอ่างเก็บน้ำเขาชะงุ้มปีละ ๒๗๖,๔๐๐ ลูกบาศก์เมตร เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำของโครงการ ซึ่งเป็นพื้นที่อับฝนให้มีน้ำสนับสนุนพื้นที่โครงการได้อย่างเพียงพอ

- ดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำให้แก่ราษฎรหมู่บ้านรอบโครงการ โดยการก่อสร้างฝายทดน้ำ มีจำนวน ๑๓ แห่ง ได้แก่ ฝายทดน้ำห้วยน้ำโจน ๔ แห่ง ห้วยโป่งแค ๔ แห่ง ห้วยรางจิก ๓ แห่ง ห้วยเขาเสด็จ ๒ แห่ง และได้ดำเนินการขุดสระน้ำหรือปรับปรุงสระเดิม จำนวน ๒๓ แห่ง ราษฎรได้ประโยชน์ ๖๕ ครัวเรือน พื้นที่การเกษตร ๑,๔๗๒ ไร่

๕. การบริหารจัดการน้ำและที่ดิน

โดยการจัดทำแปลงสาธิตทฤษฎีใหม่ในเขตอับน้ำฝน ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตการเกษตรทฤษฎีใหม่พื้นที่ ๑๕ ไร่ เพื่อเป็นตัวอย่างการบริหารจัดการดินและน้ำแก่เกษตรกรและผู้สนใจที่เข้าเยี่ยมชมโครงการ

๖. งานขยายผลการพัฒนา

- ได้จัดทำเป็นแปลงสาธิตในการอนุรักษ์และฟื้นฟูดินด้วยหญ้าแฝก การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดและอินทรียวัตถุต่าง ๆ การปลูกพืชผัก ไม้ผลที่เหมาะสม และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการป่าไม้โดยวิธี “ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก” เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจ ข้าราชการ นักเรียนนักศึกษา และเกษตรกร ได้เข้ามาเรียนรู้ ศึกษาดูงาน และฝึกอบรมตามความสนใจ

- ได้นำผลสำเร็จจากการศึกษาทดลองและวิจัยด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้หญ้าแฝก ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ จนสามารถนำมาปลูกพืชผัก ไม้ผล ไม้ดอก และพืชสมุนไพร เป็นต้น ไปขยายผลยังชุมชนหมู่บ้านรอบพื้นที่โครงการจำนวน ๑๒ หมู่บ้าน มีประชากร ๒,๕๑๐ ครัวเรือน ๘,๖๓๕ คน พื้นที่การเกษตร ๕,๐๐๐ ไร่

- ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ เพื่อเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้การเกษตรระหว่างเกษตรกรด้วยกัน โดยโครงการเข้ามาสนับสนุนด้านวิชาการ จำนวน ๙ แห่ง

- ได้จัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ขยายผลโดยก่อสร้างฝายทดน้ำ จำนวน ๑๓ แห่ง และก่อสร้างสระเก็บน้ำไว้ใช้จำนวน ๒๓ แห่ง มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๑,๔๗๒ ไร่

ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถทำให้พื้นที่เกิดความอุดมสมบูรณ์ ทั้งในด้านดิน น้ำ ป่าไม้ และพันธุกรรมต่าง ๆ และขยายผลการพัฒนาไปสู่หมู่บ้านในบริเวณใกล้เคียงจำนวน ๑๒ หมู่บ้าน ประชากร ๒,๕๑๐ ครัวเรือน ๘,๖๓๕ คน และเกษตรกรทั่วไป มีผู้สนใจมาศึกษาดูงานปี ๒๕๕๕ ประมาณ ๔๓,๕๕๐ คน

โครงการดังกล่าวเป็นตัวอย่างของ “การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก” ที่ชัดเจนและสมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเพียงแต่คนไม่ไปทำลายธรรมชาติ ธรรมชาติก็จะฟื้นฟูธรรมชาติด้วยตนเอง และจะเป็นตัวอย่างในโครงการอื่นๆ นำแนวทางการดำเนินงานไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติประสบความสำเร็จด้วยวิธีการประหยัด แต่เกิดประโยชน์สูงสุดได้ต่อไป

❖ โครงการที่ดำเนินการในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน–ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) เมืองนาทรายทอง นครหลวงเวียงจันทน์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรขึ้น ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามที่ ฯพณฯ นายไกสอน พมวิหาน ขอพระราชทานพระมหากรุณาฯ โดยได้เสด็จฯ ไปทรงเปิดศูนย์เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๘

เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า *ให้นำครูและนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเข้ามาศึกษาดูงานในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน–ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) โครงการโรงเรียนวัฒนธรรมชนเผ่าเด็กกำพร้า (หลัก ๖๗) และบ้านเกษตรกร นายวัน หลวงสีโยทา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรต่อไป*

ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๕

ด้านการพัฒนาที่ดิน

ส่งเสริมการสาธิตผลิตปุ๋ยหมัก (พด.๑) ไว้ใช้ในแปลงสาธิต การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ (ปุ๋ยหมักแห้ง) ผลิตสารป้องกันและสารขับไล่แมลงศัตรูพืช และส่งเสริมการผลิตปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง ถั่วพุ่ม) ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อปลูกและสำหรับแจกจ่าย จำนวน ๒๐,๐๐๐ กล้า ฝึกอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๒ รุ่น

การพัฒนาด้านวิชาการเกษตร

- กิจกรรมการปลูกข้าวนาปรังโดยใช้ปุ๋ยชีวภาพ (ข้าวพันธุ์ชัยนาท และ CR 203) ในพื้นที่ ๒ ไร่ และผลิตเมล็ดข้าวนาปรัง (พันธุ์ท่าดอกคำ และชัยนาท) จัดทำแปลงสาธิตการผลิตข้าวนาปี (พันธุ์ท่าดอกคำ ปทุมธานี และชัยนาท)
- กิจกรรมขยายพันธุ์ไม้ผล ได้แก่ ขนุน มะม่วง ลำไย ลิ้นจี่ กระท้อน ฝรั่ง น้อยหน่า และมะละกอ จำนวน ๔,๕๐๐ ต้น
- กิจกรรมขยายพันธุ์ไม้ดอก-ไม้ประดับ จำนวน ๑,๕๐๐ ต้น และอบรมเกษตรกร จำนวน ๑๕ ราย
- กิจกรรมผลิตผักอินทรีย์ในแปลงสาธิตเพื่อการศึกษาดูงานในพื้นที่ ๖ ไร่ เช่น ผักกะหล่ำ ผักบุ้ง บร็อกโคลี่ เป็นต้น
- กิจกรรมผลิตถุงเชื้อเห็ดนางรม เห็ดขอนขาว เห็ดหูหนู เห็ดบด และเห็ดนางฟ้า พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกเห็ด

- กิจกรรมขยายผลและพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมาย โดยจัดทำแปลงเกษตรผสมผสานให้กับเกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย
- กิจกรรมพืชไร่ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกยางพารา

การพัฒนาด้านปศุสัตว์

- สาธิตการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบด้วย พ่อพันธุ์ ๑ ตัว แม่พันธุ์ ๒ ตัว และสามารถผลิตลูกโคได้ ๒ ตัว โดยได้จำหน่ายโคเพศผู้ให้เกษตรกรเพื่อนำไปขยายพันธุ์ และปรับปรุงพันธุ์โคพื้นเมืองของเกษตรกรให้มีคุณภาพ
- สาธิตการเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ ๒ ตัว แม่พันธุ์ ๑๔ ตัว และผลิตลูกสุกรหย่านม ๒๒๔ ตัว
- สาธิตการเลี้ยงเป็ดเทศ ประกอบด้วย พ่อพันธุ์ ๔๐ ตัว แม่พันธุ์ ๒๐๐ ตัว เป็ดเทศทดแทน ๒๒๔ ตัว สามารถผลิตลูกเป็ดเทศได้ ๖,๐๐๐ ตัว ซึ่งเกษตรกรมีความต้องการลูกเป็ดเทศมาก
- กิจกรรมผลิตพืชอาหารสัตว์ ได้แก่ ปรับปรุงแปลงหญ้า ๑๓ ไร่ ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ ๑๔ ไร่

การพัฒนาด้านประมง

ผลิตพันธุ์ปลาเพื่อปล่อยและแจกจ่าย จำนวน ๑,๔๐๐,๐๐๐ ตัว ตลอดจนฝึกอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาน้ำจืดขั้นพื้นฐาน และสนับสนุนพันธุ์ปลาในกิจกรรมการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำของหน่วยงานราชการ

การขยายผลโครงการ

คณะทำงานโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน - ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) ฝ่ายลาวและฝ่ายไทย ได้จัดโครงการฝึกอบรมขยายผลสำเร็จของงานด้านวิชาการของโครงการ สัญจรไปยังแขวงต่าง ๆ ใน สปป.ลาว จำนวน ๒ แขวง ได้แก่ แขวงอุดมไซ และแขวงอัตปือ

ในการขับเคลื่อนผลสำเร็จและขยายผลไปสู่แขวงต่าง ๆ รวมทั้งการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับหัวหน้า และเจ้าหน้าที่แผนกกสิกรรมและป่าไม้ สปป.ลาว ได้เกิดความสนใจในการจัดตั้งศูนย์สาขาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- แขวงหลวงพระบาง เป็นศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนาด้านการประมง โดยให้การสนับสนุนปัจจัยและองค์ความรู้เกี่ยวกับการเพาะและขยายพันธุ์ปลา

- แขวงหลวงน้ำทา เป็นศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนาด้านการเกษตรประเภทไม้ผล โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริได้สนับสนุนพันธุ์ไม้ผลชนิดต่าง ๆ จำนวน ๑,๒๐๐ ต้น ให้กับแผนกกสิกรรมและป่าไม้แขวงหลวงน้ำทา เพื่อเพาะและขยายพันธุ์ต่อไป

- เพื่อส่งเสริมและขยายผลให้แขวงอัตปือเป็นศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนาด้านปศุสัตว์ โดยให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เป็ดเทศ จำนวน ๒๐๐ ตัว เพื่อเป็นแหล่งเพาะและขยายพันธุ์ให้กับเกษตรกรต่อไป

การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการจัดโครงการศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ด้านการบริหาร ดังนี้

๑. คณะผู้บริหารและครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๓๕ คน ศึกษาดูงานโครงการพัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) และโครงการส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนวัฒนธรรมชนเผ่าเด็กกำพร้า (หลัก ๖๗)

๒. คณะผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง จำนวน ๒๒ คน ศึกษาดูงานโครงการพัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั้ว (หลัก ๒๒) โดยคณะเข้าพบ นายวิทวัส ศรีวิหค เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และศึกษาดูงานบ้านเกษตรกรต้นแบบ นายวัน หลวงสีโยทา ปัจจุบันมีรายได้เฉลี่ยประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

❖ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริให้พิจารณาจัดตั้งโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในลักษณะการพัฒนาพื้นที่แบบเบ็ดเสร็จ รวมทั้งการพัฒนาฟื้นฟูสภาพป่าและต้นน้ำลำธาร โดยให้มีการจัดการในลักษณะสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๕

๑. การพัฒนาแหล่งน้ำ

ได้ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและระบบส่งน้ำในพื้นที่โครงการจำนวน ๗ แห่ง มีความจุรวม ๒๔,๕๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตร และอุปโภคบริโภค โดยมีการฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานทั้ง ๗ อ่าง จำนวน ๑๘๐ คน รวมทั้งจัดทำเวทีประชาคมเพื่อระดมความคิดเห็น สร้างการมีส่วนร่วมของผู้ใช้น้ำ และลดปัญหาข้อขัดแย้งในการใช้น้ำระหว่างชุมชน นอกจากนี้ยังมีการรณรงค์ให้ลด ละ เลิก การใช้สารเคมี เพื่อป้องกันปัญหาสารพิษไหลชะล้างลงสู่อ่างเก็บน้ำซึ่งจะเป็นผลเสียทั้งต่อสุขภาพของคนในชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ประชุมพบปะเกษตรกรและจัดทำเวทีประชาคม

พืชผลทางการเกษตรในพื้นที่ชลประทาน ๗ อ่าง

๒. การพัฒนาป่าไม้

- ปลูกป่าหวาย จำนวน ๓๐๐ ไร่ เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ และเป็นแหล่งอาหารของคนในชุมชน รวมทั้งช่วยสร้างงาน สร้างรายได้เสริมให้กับราษฎรในพื้นที่ จำนวน ๑๒๑ คน เฉลี่ยรายละ ๑๑,๐๐๐ บาท

- ป้องกันและรักษาป่าไม้พื้นที่ ๓๐,๕๕๘ ไร่ โดยมีการจับกุมผู้กระทำผิด และตรวจยึดของกลาง เช่น ไม้พะยูง ไม้แดง และเลื่อยโซ่ยนต์

- ก่อสร้างฝายต้นน้ำแบบผสมผสาน จำนวน ๑๐๐ แห่ง ในพื้นที่ปลูกป่าหวายและหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อช่วยชะลอน้ำ ดักตะกอน และทำให้พื้นที่โดยรอบชุ่มชื้น

- ฝึกอบรมเยาวชนรักษ์ป่าพิทักษ์แผ่นดินแม่ (ยชป.พม.) จำนวน ๒ รุ่น จำนวน ๑๐๙ คน เพื่อให้เป็นแนวร่วมสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ รวมทั้งเป็นการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในด้านอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติในกลุ่มเยาวชนและราษฎรในพื้นที่

- จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายชุมชนอนุรักษ์ลุ่มน้ำห้วยบางทราย จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน โดยจัดประชุมชาวบ้านเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาของชุมชน และเพื่อปลูกจิตสำนึกให้ชุมชนเห็นความสำคัญของลุ่มน้ำ และช่วยกันดูแลรักษาให้คงอยู่ตลอดไป

๓. ด้านการพัฒนาที่ดิน

ส่งเสริมและสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และการไถกลบตอซังข้าว ในพื้นที่ ๒๕๐ ไร่ เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งดำเนินการปลูกหญ้าแฝก จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ กล้า เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

๔. ด้านการพัฒนาอาชีพ

- นำเกษตรกรในพื้นที่อำเภอคำชะอี และอำเภอดงหลวง จำนวน ๑๔๔ คน ไปศึกษาดูงานและฝึกอบรมด้านอาชีพตามหลักสูตรที่เกษตรกรสนใจ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จำนวน ๒ รุ่น โดยมีการมอบปัจจัยการผลิตเบื้องต้นให้แก่เกษตรกรเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมด้วย

- ส่งเสริมโครงการยกป่ามาไว้ที่บ้าน โดยมีการปลูกพืชแบบเกษตรผสมผสาน ได้นำต้นคอนแคน และไม้ฮาว ซึ่งเป็นไม้หายาก มาปลูกในสวนยางพารา สลับกับผักหวาน สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

ต้นคอนแคน ไม้พื้นถิ่นที่กำลังสูญพันธุ์

ไม้ฮาวหรือพญาไม้ปลูกในสวนยางพารา

๕. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

- จัดฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรห้วยบางทราย จำนวน ๒๖๐ คน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการของสหกรณ์ รวมทั้งมีการให้ความรู้แก่สมาชิกเกี่ยวกับการปรับสภาพดินด้วย

- จัดอบรมเยาวชน จำนวน ๑๕๐ คน โดยให้มีความรู้ความเข้าใจในโทษภัยของยาเสพติด และทำให้ชุมชนปลอดยาเสพติด รวมทั้งตระหนักถึงคุณค่าในการทำความดี

๖. ด้านการติดตามและประชาสัมพันธ์โครงการ

จัดประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานพร้อมทั้งสภาพปัญหา อุปสรรคและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการโดยจัดประกวดสารคดีโทรทัศน์ “คนรุ่นใหม่เดินตามรอยพระบาทโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ผลิตสารคดีวิทยุเกี่ยวกับผลสำเร็จของโครงการฯ และจัดทำข้อมูลประชาสัมพันธ์เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ของโครงการ

ราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนฯ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำจากอ่างเก็บน้ำทั้ง ๗ แห่ง อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ควบคู่ไปกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์เกื้อกูลต่อระบบนิเวศและการประกอบอาชีพของราษฎร ทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างกลมกลืน นอกจากนี้ราษฎรยังได้รับการส่งเสริมด้านสหกรณ์ และได้รับความรู้ตลอดจนมีโอกาสฝึกฝนทักษะในการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนอกจากจะทำให้ราษฎรมีโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพได้หลากหลายมากขึ้นแล้ว การดำเนินงานดังกล่าวยังช่วยลดปัญหาการว่างงาน การอพยพแรงงาน และการบุกรุกป่าไม้ในพื้นที่

❖ โครงการฝายแม่งาวพร้อมระบบส่งน้ำบ้านประชาภักดี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการฝายแม่งาวพร้อมระบบส่งน้ำบ้านประชาภักดี ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ตามที่นายณรงค์ชัย จรูญสกุลวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านประชาภักดี หมู่ที่ ๒๕ ตำบลตับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ขอพระราชทานโครงการก่อสร้างฝายแม่งาวพร้อมระบบส่งน้ำบ้านประชาภักดี เพื่อช่วยเหลือราษฎรตำบลตับเต่า ซึ่งขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร

ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๕๕

ดำเนินงานก่อสร้างฝายทดน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ยาว ๖ เมตร สูง ๑.๒๐ เมตร งานวางแนวท่อส่งน้ำ ระยะทางยาว ๔,๗๙๘ เมตร งานถังพักน้ำขนาดความจุ ๑๕๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๔ แห่ง พร้อมด้วยงาน Blow off จำนวน ๘ แห่ง และงาน Air Release Valve จำนวน ๑๒ แห่ง รวมบ่อแยก จำนวน ๓ แห่ง

ก่อนดำเนินงาน	ระหว่างดำเนินงาน	สิ้นสุดการดำเนินงาน

ถังพักน้ำ

ท่อส่งน้ำ

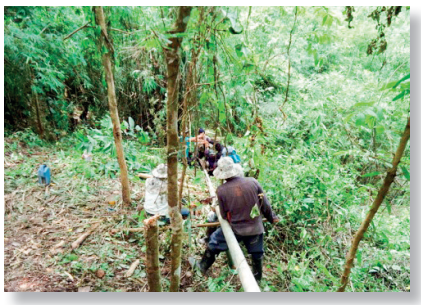

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ราษฎร จำนวน ๒ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านประชาภักดี หมู่ที่ ๒๕ และบ้านราษฎรภักดี หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย รวม ๓๓๙ ครอบครัว ๒,๙๐๐ คน มีแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคได้ตลอดปี และสามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่ทำการเกษตรได้ ๑๕๐ ไร่ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง

❖ โครงการอนุรักษ์สภาพป่าแม่ตื่นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น มีพื้นที่ถึง ๗๓๓,๑๒๕ ไร่ หรือ ๑,๑๗๓ ตารางกิโลเมตร เป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าแม่ตื่น ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าผืนใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในภาคเหนือที่สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเขาสูงชันสลับซับซ้อน อีกทั้งยังมีชุมชนตั้งอยู่ จำนวน ๓๑ หมู่บ้าน แบ่งเป็นชาวไทยพื้นราบ ๑๑ หมู่บ้าน ชาวไทยภูเขาหรือชาวกะเหรี่ยง จำนวน ๑๙ หมู่บ้าน และชาวเผ่าม้ง จำนวน ๑ หมู่บ้าน ประกอบด้วย ครัวเรือน ๙๒๘ ครัวเรือน มีประชากร จำนวน ๔,๕๙๓ คน มีพื้นที่ทำกินทั้งสิ้น ๙,๗๕๓ ไร่เศษ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่นประสบปัญหาที่ต้องแก้ไขเร่งด่วนที่สำคัญคือ การลักลอบแผ้วถางป่าในท้องที่ การตัดไม้เพื่อการแปรรูปทางการค้า รวมทั้งแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาอย่างผิดกฎหมายเพื่อรับจ้างถางป่า ตัดไม้ และล่าสัตว์ป่า ซึ่งหากไม่มีการควบคุมแก้ไข ทรัพยากรป่าไม้ของชาติอาจจะได้รับความเสียหายและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่ไหลลงสู่เขื่อนภูมิพล ซึ่งเป็นเขื่อนที่สำคัญของประเทศ ด้วยเหตุนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงทรงรับโครงการอนุรักษ์สภาพป่าแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ไว้เป็นโครงการพระราชดำริเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เพื่อให้ปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องเป็นรูปธรรม ฟื้นฟูและป้องกันการถูกบุกรุกทำลายป่าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

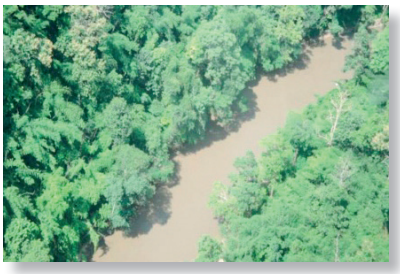

ระยะที่ ๑ มีพื้นที่ดำเนินการตามโครงการ จำนวน ๓๓๒,๓๖๒ ไร่ (๕๓๑.๗๘ ตารางกิโลเมตร) ซึ่งสามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็นพื้นที่ย่อยได้ ๔ สถานี ดังนี้

สถานีที่ ๑ ประกอบด้วย บ้านห้วยน้ำเย็น และบ้านผาดำ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๓,๔๙๘ ไร่

สถานีที่ ๒ ประกอบด้วย บ้านกอเด บ้านห้วยหมาบ้า บ้านทีโพจิโกร (ห้วยหมาบ้า) บ้านพะละดอคี บ้านห้วยพลู บ้านทีนามู บ้านพะละดอใหม่ และบ้านห้วยมะพร้าว มีเนื้อที่ประมาณ ๘๒,๒๗๙ ไร่

สถานีที่ ๓ ประกอบด้วย บ้านห้วยวัว และบ้านแสมไทย มีเนื้อที่ประมาณ ๘๓,๓๒๖ ไร่

สถานีที่ ๔ ประกอบด้วย บ้านขุนห้วยมะพร้าว บ้านแสมกองคอง และบ้านละเฟ่ใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๓,๓๒๙ ไร่

ระยะที่ ๒ มีพื้นที่ดำเนินการตามโครงการ จำนวน ๔๐๐,๗๖๓ ไร่ (๖๔๑.๒๒ ตารางกิโลเมตร)

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

การดำเนินการทั้งในด้านการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ การเพาะชำกล้าไม้ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ กล้า การปลูกป่าทั่วไปและปลูกไม้ ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง รวมแล้วกว่า ๔๕๐ ไร่ การก่อสร้างฝายต้นน้ำลำธารในรูปแบบต่าง ๆ การสร้างฝายต้นน้ำแบบผสมผสานและฝายต้นน้ำแบบกึ่งถาวรกว่า ๒๐๐ แห่ง ด้านการพิทักษ์รักษาผืนป่าเพื่อปกป้องการบุกรุกและลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติ โดยการจัดตั้งจุดสกัดบริเวณพื้นที่โครงการ เพื่อตรวจปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย และดำเนินการจัดตั้งสถานีในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่นเสร็จเรียบร้อยแล้วจำนวน ๔ สถานี

ประโยชน์ที่ได้รับ

ช่วยฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารสำคัญให้คงความหลากหลายทางชีวภาพและความอุดมสมบูรณ์ ตลอดจนมุ่งส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้ดีขึ้น

❖ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อช่วยเหลือราษฎรหลายครั้ง ตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ สรุปได้ว่า ให้ทำประตูระบายน้ำที่ปากแม่น้ำปากพนัง เพื่อแก้ไขปัญหาทั้งหมด ตั้งแต่น้ำแล้ง น้ำท่วม น้ำเค็ม และสามารถที่จะให้ประชาชนมีน้ำบริโภคและน้ำทำการเกษตร ซึ่งจะต้องสร้างหรือทำโครงการต่อเนื่อง

ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ สรุปความได้ว่า

- ***ให้พิจารณาแนะนำส่งเสริมให้ราษฎรในเขตพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปลูกข้าวให้มากขึ้น เนื่องจากมีน้ำจืดเพิ่มมากขึ้นแล้ว***
- ***จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญ แต่ปัจจุบันไม่เพียงพอ คนลุ่มน้ำปากพนังต้องซื้อข้าวบริโภค ควรเร่งส่งเสริมการทำนามากขึ้น เพิ่มโรงสีข้าวให้เพียงพอ และส่งเสริมการตลาด***
- ***ให้ส่วนราชการต่าง ๆ บูรณาการเพื่อส่งเสริมให้ราษฎรมีส่วนร่วมในโครงการมากขึ้น***
- ***ควรแนะนำและจัดการกับผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรกลุ่มแม่บ้านเกษตรบ้านขอนหาด โดยอาจจัดหาตลาดรองรับหรือตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน และการผลิตสินค้าชุมชนจำหน่าย ควรมีเครื่องหมายที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง***
- ***เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีควรมีให้แก่เกษตรกรอย่างเพียงพอ ส่วนใหญ่หน่วยงานจะเก็บสำรองไว้มาก แต่เมื่อจะนำไปให้เกษตรกรปรากฏว่าเมล็ดพันธุ์ข้าวจะมีการงอกต่ำ***
- ***ผลิตภัณฑ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีการเชิญบริษัทเอกชน อาทิ ซีพี โลตัส เข้ามา ควรพิจารณาให้ดี ศูนย์ศึกษาบางแห่ง เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ดำเนินการดีอยู่แล้ว จะต้องรักษาประโยชน์ที่จะเกิดแก่ชาวบ้านให้ดี***

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

สำนักงาน กปร. และส่วนราชการต่าง ๆ ได้เข้ามาดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อาทิ กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว กรมประมง กรมชลประทาน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประชาสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปรับปรุงดินเปรี้ยวเพื่อทำนาข้าว รู้จักการทำบัญชีบันทึกรายจ่าย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทั้งป่าต้นน้ำลำธาร ป่าพรุ และป่าชายเลน โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. งานพัฒนาอาชีพ

- ***โครงการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ตำบลหูล่อง ตำบลบ้านเพิง และตำบลป่าระกำ อำเภอปากพนัง*** สำนักงาน กปร. สนับสนุนให้กรมการข้าวดำเนินการส่งเสริมการใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดีจำนวน ๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม พื้นที่จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ พัฒนาศูนย์เรียนรู้การผลิตข้าวและพัฒนาชาวนา โดยจัดสัมมนาชาวนาชั้นนำ และนำชาวนาชั้นนำศึกษาดูงาน จำนวน ๔๐ คน สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ สาธิตการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี พัฒนาการบริหารจัดการโรงสีข้าว สมาชิกจำนวน ๑๐๐ ครัวเรือน

- ***โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงดินเปรี้ยวตามทฤษฎีแกล้งดิน บ้านควนโถ๊ะ ตำบลแหลม อำเภอหัวไทร*** ดำเนินการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสดจำนวน ๒๐๐ ไร่ จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี จำนวน ๑๐ ไร่ ส่งเสริมการใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดี จำนวน ๘๐๐ ไร่ สนับสนุนปัจจัยการผลิตข้าว ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๒๐๐ ไร่ และปุ๋ยเคมี จำนวน ๑๘,๐๐๐ กิโลกรัม อบรมความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดินและการใช้สารอินทรีย์ จำนวน ๑๐๐ ราย อบรมความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตข้าว จำนวน ๑๐๐ ราย อบรมการถ่ายทอดวิทยาการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี จำนวน ๔๐ ราย จัดประชุมผู้นำแบบมีส่วนร่วม จำนวน ๔ ครั้ง จัดทัศนศึกษาดูงานการสหกรณ์ จำนวน ๒๕ ราย อบรมเสริมทักษะการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุน จำนวน ๒๒๐ ราย พัฒนาพืชอาหารสัตว์ จำนวน ๒๐ ราย ส่งเสริมการปลูกพืชไร่หลังเก็บเกี่ยว ได้แก่ ข้าวโพด จำนวน ๒๐ ไร่ จัดกิจกรรมวันสาธิตการปลูกพืชไร่ จำนวน ๑๑๐ ราย

- ***พัฒนาการแปรรูปพริก กลุ่มพริกเครื่องแกง ตำบลขอนหาด อำเภอชะอวด*** ดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้หลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี (GMP) จำนวน ๓๐ คน โดยจัดอบรมความรู้ กระบวนการผลิตที่ดี ตรวจสุขภาพประจำปี ศึกษาดูงานนอกสถานที่

- ***โครงการฝึกอบรม/ทัศนศึกษาดูงานเครือข่ายผู้นำชุมชนศูนย์เรียนรู้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ*** หลักสูตร ๔ วัน จำนวน ๘๐ คน

- ***โครงการขยายผลการปรับเปลี่ยนการเลี้ยงปลาในกระชังท้ายประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ*** ดำเนินการจัดหาโครงสร้างกระชังลอยน้ำ จำนวน ๑๒ กระชัง ลูกทุ่นลอยน้ำ จำนวน ๑๒ กระชัง ก่อสร้างกระท่อมที่พักอาศัยเฝ้าระวังให้แก่เกษตรกรกลุ่มเลี้ยงปลากระพงขาวท้องโกงกางพัฒนา หมู่ที่ ๔ ตำบลปากพนังฝั่งตะวันตก อำเภอปากพนัง ที่ได้รับผลกระทบจากการระบายน้ำจืดของประตูระบายน้ำในโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อลดความเสี่ยงในการเลี้ยงปลา

- ***โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวบ้านเนินธัมมังตามแนวพระราชดำริ หมู่ที่ ๕ ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่*** ดำเนินการส่งเสริมการผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดีในพื้นที่ ๓๐๐ ไร่ จำนวน ๖,๐๐๐ กิโลกรัม และฝึกอบรมความรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวให้แก่เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน จัดทำแปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว จำนวน ๒๐ ไร่ และฝึกอบรมเกษตรกรจำนวน ๑๐ คน ๔ ครั้ง สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๓๐๐ ไร่ ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร จำนวน ๑ จุด

- ***โครงการฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่บ้านแสงวิมาน หมู่ที่ ๑๓ ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง*** ดำเนินการฟื้นฟูพัฒนาพื้นที่สวนผลไม้/สวนส้มโอร้าง จำนวน ๒๐ ไร่ โดยปรับเกลี่ยพื้นที่และขุดยกร่อง ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์และปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๖ ตัน

- ***กิจกรรมส่งเสริมการประมงในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง*** ดำเนินการผลิตสัตว์น้ำปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยผลิตพันธุ์ปลาตะเพียนขาว ปลายี่สก และปลาบ้า จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ ตัว

- ***โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนา*** ดำเนินโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำนวน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาผลิตภัณฑ์เยลลี่ส้มโอและบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทอฟฟี่ส้มโอเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า การขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาสายพันธุ์ที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อใช้ควบคุมโรคพืช การจัดการสวนส้มโอ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากรำข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

- ***โครงการจัดทำกลไกการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการประสานงานส่งเสริมอาชีพรายได้ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง*** ประกอบด้วยกิจกรรมพื้นที่ต้นแบบการบริหารจัดการน้ำ และวัชพืชน้ำ ตำบลการะเกด ถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้ประโยชน์วัชพืชน้ำ กิจกรรมพื้นที่ต้นแบบชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว ส่งเสริมศูนย์กลางการเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมขยายผลการดูแลลำคลองบริเวณประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิโดยพัฒนารูปแบบและกระบวนการดูแลและฟื้นฟูแม่น้ำปากพนัง กิจกรรมพื้นที่ขยายผลการใช้ประโยชน์วัชพืชชุมชนรายรอบศูนย์ศิลปาชีพบ้านเนินธัมมัง

๒. งานพัฒนาสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินงานอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ และป่าพรุ โดยศึกษาทดลองปลูกป่าจากเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน ๑๐๐ ไร่ ก่อสร้างฝายต้นน้ำ พื้นที่อำเภอลานสกา และอำเภอร่อนพิบูลย์ จำนวน ๕๒ แห่ง ประกอบด้วย ฝายแบบถาวร จำนวน ๙ แห่ง และฝายแบบกึ่งถาวร จำนวน ๔๓ แห่ง โครงการจัดทำแนวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อโดยก่อคันดินเพื่อรักษาระดับน้ำ ความยาว ๒๐.๙๕ กิโลเมตร โครงการส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าพรุ

กรมป่าไม้ ได้ดำเนินงานโครงการพัฒนาป่าไม้และระบบนิเวศป่าพรุในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยจัดกิจกรรมฝึกอบรมราษฎรหลักสูตรอาสาสมัครป้องกันไฟป่า จำนวน ๑ รุ่น ๕๐ คน จัดตั้งองค์กรอาสาสมัครป้องกันไฟป่าประจำหมู่บ้าน จำนวน ๕ แห่ง จัดเวทีสัมมนาการจัดการป่าไม้และการสร้างเครือข่าย จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน ประสานความร่วมมือกับราษฎรในท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการป่าพรุ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ ขยายผลโครงการปลาดุกลำพันคืนถิ่น จำนวน ๑๐ ราย

๓. งานอำนวยการและประสานงาน

ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการ โดยผลิตสารคดีโทรทัศน์แบบสั้น ออกอากาศ จำนวน ๑๐ ตอน ผลิตสปอตโทรทัศน์ จำนวน ๒ สปอต ออกอากาศ จำนวน ๔๐ ครั้ง จัดเวทีประชาคมพร้อมบันทึกเทปโทรทัศน์ออกอากาศ จำนวน ๑๐ ครั้ง ผลิตข่าววิทยุและโทรทัศน์ จำนวน ๑๒ ข่าว ผลิตรายการวิทยุจำนวน ๒ สถานี ออกอากาศ จำนวน ๒๔ ครั้ง ผลิตสปอตประชาสัมพันธ์โครงการจำนวน ๔ สปอต และเผยแพร่ จำนวน ๔๘๐ ครั้ง จัดสื่อมวลชนสัญจร จำนวน ๒ ครั้ง ๘๐ คน จัดประกวดภาพวาดเฉลิมพระเกียรติ หัวข้อ “ปากพนังในวันนี้กับชีวิตที่เปลี่ยนไป” จัดประกวดกลอนสดระดับเยาวชน และประชาชนทั่วไป หัวข้อ “ปากพนังในวันนี้กับชีวิตที่เปลี่ยนไป” จัดงานแสดงแสงสีเสียง นิทรรศการน้ำพระทัยรินหลั่ง ลุ่มน้ำปากพนังร่มเย็น ครั้งที่ ๓ “ย้อนตำนานเมืองปากพนัง”

❖ โครงการระบบระบายน้ำพรุโต๊ะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโคกกูแว บ้านโคกกระท่อม บ้านโคกอิฐ-โคกใน ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านโคกอิฐ-โคกใน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

และได้พระราชทานพระราชดำริ ให้บริหารจัดการน้ำในป่าพรุโต๊ะแดง โดยเอื้อประโยชน์แก่ป่าและไม่เกิดผลกระทบต่อชุมชน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริ ให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารระบายน้ำบริเวณที่ขุดตัดคันกั้นน้ำเพื่อระบายน้ำจากพรุโต๊ะแดงลงคลองมูโนะไม่ให้ไหลเข้าพื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนราษฎร

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

ได้ดำเนินโครงการระบบระบายน้ำพรุโต๊ะแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๓ กิจกรรม คือ งานปรับปรุงอาคารท่อระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบ คลองระบายน้ำสายที่ ๑๐, ๑๑ และ ๑๓

ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จจะสามารถป้องกันและบรรเทาน้ำท่วมในเขตบ้านโคกกระท่อม บ้านโคกยาง บ้านโคกกูแว และบ้านทุ่งนาหว่าน ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๓๕๐ ครัวเรือน ๑,๔๐๐ คน และพื้นที่การเกษตร จำนวน ๒,๕๐๐ ไร่

❖ โครงการอาคารอัดน้ำคลองดินแดงพร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาค่าย อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างอาคารอัดน้ำคลองดินแดงพร้อมระบบส่งน้ำไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาค่าย อำเภอสวี จังหวัดชุมพร ขอพระราชทานความช่วยเหลือราษฎรบ้านเขาหลัก หมู่ที่ ๕ และบ้านโดห้อย หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาค่าย ซึ่งประสบความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

ก่อสร้างอาคารอัดน้ำคลองดินแดง ในลักษณะเป็นทำนบดิน ขนาดหลังคันดินกว้าง ๖.๐๐ เมตร ความยาว ๕๐.๐๐ เมตร ความสูง ๑๑.๘๐ เมตร พร้อมกับก่อสร้างท่อระบายน้ำ ขนาด ๒.๕๐ x ๒.๕๐ x ๗๔.๗๕ เมตร จำนวน ๒ ช่อง ปิดกั้นลำคลองดินแดงเพื่อเป็นการยกระดับน้ำให้สูงขึ้น และส่งน้ำผ่านท่อส่งน้ำ ซึ่งมีความยาวประมาณ ๒,๓๘๐.๐๐ เมตร ไปยังพื้นที่การเกษตรของราษฎร ทั้งนี้ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานอาคารอัดน้ำคลองดินแดง ขึ้นเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ เพื่อให้ราษฎรบริหารจัดการน้ำร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับราษฎรบ้านเขาหลัก หมู่ที่ ๕ บ้านโดห้อย หมู่ที่ ๖ และพื้นที่ใกล้เคียงตำบลเขาค่าย อำเภอสวี จังหวัดชุมพร ได้ ๑๔๐ ครัวเรือน ราษฎร ๔๒๕ คน รวมทั้งพื้นที่การเกษตร จำนวน ๙๐๐ ไร่ มีน้ำใช้ได้อย่างพอเพียงตลอดปี

❖ โครงการฝายคลองวังหินอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนาโหนด อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างฝายทดน้ำวังหินพร้อมระบบส่งน้ำไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๐๕.๕/๑๖๐๗๒ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓) ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโหนด อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานโครงการก่อสร้างฝายทดน้ำ และระบบส่งน้ำ เพื่อช่วยเหลือราษฎร ตำบลนาโหนด ซึ่งประสบความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำสำหรับทำการเกษตรในฤดูแล้ง

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

ดำเนินการก่อสร้างฝายคลองวังหินขึ้นใหม่ ขนาดสันฝายสูง ๓.๕๐ เมตร ยาว ๓๕.๐๐ เมตร พร้อมคลองส่งน้ำความยาว ๑,๓๙๖.๓๐ เมตร และได้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการฝายคลองวังหิน เพื่อให้ราษฎรบริหารจัดการน้ำกันเองให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ จะสามารถแก้ปัญหาความเดือดร้อนการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งพร้อมกับเก็บกักและทดน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเกษตร และเป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้กับระบบประปาหมู่บ้าน ของราษฎรในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๓ บ้านหัวหรั่ง ตำบลชะรัด อำเภอกงหรา และส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรในเขตพื้นที่ หมู่ที่ ๒, ๕, ๘, ๑๐ และ ๑๑ ตำบลนาโหนด อำเภอเมืองพัทลุง ประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ ได้มีน้ำใช้เพียงพอตลอดฤดูกาลเพาะปลูก

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริขององคมนตรี ในพื้นที่ภาคกลาง
- โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการดำเนินงานตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”
- การประเมินผลโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในจังหวัดหนองคายและจังหวัดอุดรธานี
- รายงานผลโครงการจัดสัมมนาวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงภาคการเกษตร

❖ การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริขององคมนตรีในพื้นที่ภาคกลาง

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมการบริหารจัดการน้ำ บริเวณสถานีสูบน้ำคลองบางซื่อ สถานีสูบน้ำพระโขนงและอุโมงค์ยักษ์พระรามเก้า-รามคำแหง โดยมี นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. นายวรภาส รุจิโภชน์ รองผู้อำนวยการสำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร ร่วมติดตามสถานการณ์น้ำในครั้งนี้ด้วย

สถานีสูบน้ำพระโขนง

สถานีสูบน้ำคลองบางซื่อ

คลองบางซื่อขนานคลองประปาบริเวณวัดสะพานสูง

คลองบางซื่อ บริเวณถนนวิภาวดีรังสิต และถนนรัชดาภิเษก

อุโมงค์ยักษ์พระรามเก้า รามคำแหง

วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ได้เดินทางไปเป็นประธานงานเสวนา “ความร่วมมือการพัฒนาปลวกแดงตามแนวพระราชดำริ” จังหวัดระยอง ในการนี้ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. ได้ร่วมบรรยายในหัวข้อ “การบูรณาการการพัฒนาฯ ศูนย์บริการพัฒนาฯ ปลวกแดง” สำหรับวัตถุประสงค์ของการจัดเสวนาในครั้งนี้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในจังหวัดระยองได้ทราบถึงการดำเนินงานโครงการและกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาในระยะต่อไป พร้อมนี้ได้มีการมอบรางวัลแก่เกษตรกรที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงฯ ในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ การพัฒนาที่ดิน ฯลฯ

จากนั้นได้ไปตรวจเยี่ยม***โครงการพัฒนานำพลังงานความเย็นและก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากขบวนการแยกก๊าซมาใช้พัฒนาการปลูกพืชเมืองหนาว เช่น ทิวลิป ลิลลี่ และสตรอว์เบอร์รี*** ซึ่งเป็นโครงการที่สำนักงาน กปร. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และโครงการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมดำเนินการศึกษาวิจัย ณ สวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดระยอง

มีกำหนดระยะเวลา ๓ ปี ระหว่างปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ โดยมุ่งน้อมนำแนวพระราชดำริในการศึกษาทดลองของโครงการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่ฯ มาขยายผล

จากนั้นได้เดินทางไปยัง***อ่างเก็บน้ำดอกกรายเพื่อรับฟังการบรรยายสรุปการบริหารจัดการน้ำในระบบอ่างพวง*** ซึ่งเป็นการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภคของประชาชน ภาคการเกษตร และการใช้น้ำของภาคอุตสาหกรรม หลังจากนั้นได้ไปร่วมในการจัดทำเวทีประชาคมระหว่างเจ้าหน้าที่โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงฯ และเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจแก่เกษตรกรถึงบทบาทหน้าที่ของโครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงฯ รวมทั้งร่วมกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมตามความต้องการ/สนใจ ตามหลักการ “ประชาชนเป็นศูนย์กลาง” ซึ่งมีเกษตรกรเข้าร่วมงานกว่า ๒๐๐ คน

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ได้เดินทางไปเป็นประธาน**ในพิธีเปิดงานนิทรรศการ ๘๐ พรรษา มหาราชินี ตามรอยแม่ของแผ่นดิน** เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ และ***เปิดการประชุมศูนย์ศึกษาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสัญจร ครั้งที่ ๖ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา*** โดยมีนายเริงศักดิ์ มหาวินิจฉัยมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวต้อนรับ และนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานการจัดงาน และร่วมลงนามถวายพระพร และเยี่ยมชมการจัดแสดงนิทรรศการของภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ของดีเขาหินซ้อน การส่งเสริมและสาธิตอาชีพทางการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ เป็นต้น พร้อมทั้งชมภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ จากนั้น ได้ปลูกต้นหลาวชะโอนและทำการปล่อยปลาบึก จำนวน ๙ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำหัวเจ๊ก

จากนั้น ***เป็นประธานการประชุมศูนย์ศึกษาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสัญจร ครั้งที่ ๖ ณ ห้องประชุมศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร.*** จัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลให้ที่ประชุมทราบในเรื่องกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการศูนย์ศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานศึกษาวิจัย การซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์พลังงานทดแทนภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ แห่ง รวมถึงแนวทางการส่งเสริมด้านการตลาดให้แก่เกษตรกร โดยบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) จะจัดฝึกอบรมด้านการตลาดให้แก่เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและเจ้าหน้าที่จากสำนักราชเลขาธิการ และสำนักงาน กปร. โดยเริ่มดำเนินการที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เป็นแห่งแรก นอกจากนั้น ที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาแนวทางงานขยายผลของศูนย์ และการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริทั้ง ๑๒๐ แห่งทั่วประเทศ ให้เป็นเครือข่ายในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรไปสู่เกษตรกรและชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นประธานในพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทาน ณ โรงเรียนอินทร์บุรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีนายพิเชษฐ ไพบูลย์ศิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวต้อนรับ และกล่าวถึงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการพระราชทานความช่วยเหลือ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้แทนโรงพยาบาลรามาธิบดี ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ผู้แทนสำนักราชเลขาธิการเป็นสักขีพยานในการมอบทุนประกอบอาชีพ ทุนสนับสนุนการดำรงชีพ และสิ่งของพระราชทานแก่ครอบครัวนายภานุวัฒน์ หมื่นนคร นายสันทัด ศรีสวนพันธุ์ เด็กชายธิติเทพ พรหมบุรี จากนั้นได้มอบสิ่งของพระราชทานแก่ราษฎรยากจนในพื้นที่ ๖๐๐ ราย ประธานมอบพระบรมฉายาลักษณ์ พระฉายาลักษณ์ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี นายอำเภอสิงห์บุรี ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ๑๑ แห่ง มอบของที่ระลึกแก่ผู้แทนหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ๘ ราย และมอบหนังสือและอุปกรณ์กีฬาแก่ผู้อำนวยการโรงเรียน ๕ แห่ง ภายหลังเสร็จพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทาน ได้เยี่ยมชมการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์เคลื่อนที่โรงพยาบาลรามาธิบดี สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาให้บริการแก่ราษฎร

จากนั้น เดินทางไป***โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ (หนองลาด) ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ หมู่ที่ ๑, ๒ ตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน และหมู่ที่ ๓ ตำบลวิหารขาว อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี*** มีนายจรูญ อิ่มเอิบสิน ผู้ช่วยเลขาธิการ สำนักพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ นายสมหวัง พิมลบุตร รองอธิบดีกรมประมง หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดสิงห์บุรี และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโครงการฟาร์มตัวอย่างให้การต้อนรับ โดยนายจรูญ อิ่มเอิบสิน ได้กล่าวรายงานถึงความเป็นมาของโครงการฟาร์มตัวอย่าง (หนองลาด) แนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของโครงการฯ จากนั้น นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี และคณะได้ปล่อยปลาในอ่างเก็บน้ำ และเยี่ยมชมแผนกทอผ้า แผนกปักผ้า และแผนกแกะสลักไม้ และนั่งรถพ่วงชมกิจกรรม ด้านการเกษตร ได้แก่ แปลงผัก โรงเพาะเห็ด โรงเลี้ยงแพะ และโรงเลี้ยงไก่ของโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เป็นประธานในพิธีปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ณ ที่ทำการโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีนางสาวจิตรา พรหมชุติมา ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน นายเริงชัย ประยูรเวช รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนกรมป่าไม้ ให้การต้อนรับ

ในการนี้ องคมนตรี ได้ปลูกต้นยางนาร่วมกับข้าราชการและประชาชน มอบกล้าไม้ มอบโค ให้แก่ผู้แทนหน่วยงานราชการและประชาชน และรับฟังบรรยายสรุปความก้าวหน้าโครงการห้วยโสมง พร้อมทั้งได้มอบนโยบายการดำเนินงานว่าควรเร่งรัด การก่อสร้างโครงการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และขอให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงานสนองพระราชดำริอย่างดีที่สุด

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ***เป็นประธานในพิธี "๘๐ พรรษา เทิดไท้องค์ราชินีคืนชีวีปะการังสีรุ้ง ๘๐๐ หลัง สู่อ่าวไทย"*** ณ บริเวณริมเขื่อนหน้าศาลเจ้าพ่อหลักเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีนายจุลภัทร แสงจันทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร และข้าราชการส่วนจังหวัดสมุทรสาคร นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พล.ร.ท.ชุมพล วงศ์เวคิน ผู้บัญชาการกองทัพเรือภาคที่ ๑ นายสมบูรณ์ วงศ์กาด ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ ที่ปรึกษาฯ กรมชลประทาน นายสว่าง กองอินทร์ ผู้อำนวยการสำนักสนองงานพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประมง กรมเจ้าท่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ให้การต้อนรับ

ในการนี้ องคมนตรีได้ชมวีดิทัศน์แนวพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีความห่วงใยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของไทย โดยมีรูปแบบเป็นโครงการร่วมสร้างบ้านให้สัตว์น้ำด้วยปะการังเทียม แนวการดำเนินงาน และการปล่อยปะการังเทียมที่ผ่านมา ตลอดจนประโยชน์ของปะการังเทียมต่อการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลของไทยให้มีความอุดมสมบูรณ์เป็นที่อยู่อาศัยหลบภัยของสัตว์น้ำ จากนั้นได้ร่วมปล่อยพันธุ์กุ้งจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ ตัว ลงเรือไปปล่อยแท่งคอนกรีตปะการังเทียม (ปะการังสีรุ้ง) และชมการจมเรือเพื่อทำเป็นปะการังเทียม ณ บริเวณจุดที่กำหนดในอ่าวไทย

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี

วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ ***ตรวจเยี่ยมที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลสองพี่น้อง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี*** เพื่อมอบสิ่งของพระราชทานแก่ครอบครัวนางจารุ แก่นบุญ และครอบครัวเด็กหญิงศิริลักษณ์ ชุ่มตะคุ ราษฎรจังหวัดจันทบุรี ที่ได้ทูลเกล้าฯ ขอพระราชทานความช่วยเหลือและได้มอบสิ่งของพระราชทานแก่ราษฎรในพื้นที่ จำนวน ๕๐๐ คน โดยมีผู้แทนสำนักราชเลขาธิการ ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทน

สำนักงาน กปร. ร่วมพิธีด้วย พร้อมทั้งชมนิทรรศการ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในงาน ซึ่งมีข้าราชการ เกษตรกร ประชาชน และนักเรียนนักศึกษาเข้าร่วมงานและชมกิจกรรมต่าง ๆ

ตรวจเยี่ยมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เพื่อฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานและเยี่ยมชมกิจกรรมการพัฒนา อาทิ การอนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลน การแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ การสาธิตวิธีเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ปลูกต้นไม้ (ต้นหูกระจง) และปล่อยปลา

วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ไปตรวจเยี่ยมโรงเรียนเขาชะเมาวิทยา อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง เพื่อมอบสิ่งของพระราชทานแก่ครอบครัวนางบุญมี ยอดทหาร และครอบครัวนางสาวบุญชู ประกอบสุข ราษฎรจังหวัดระยอง ที่ได้ทูลเกล้าฯ ขอพระราชทานความช่วยเหลือและได้มอบสิ่งของพระราชทานแก่ราษฎรในพื้นที่ จำนวน ๕๐๐ คน โดยมีผู้แทนสำนักราชเลขาธิการ ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงาน กปร. ร่วมพิธีด้วย พร้อมทั้ง ได้เดินชมนิทรรศการ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในงาน โดยมีข้าราชการ เกษตรกร ประชาชน และนักเรียนนักศึกษามาร่วมงานและชมกิจกรรมต่าง ๆ

จากนั้น ได้เดินทาง***ไปยังโครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง*** เพื่อฟังบรรยายสรุปและเยี่ยมชมกิจกรรมการพัฒนา อาทิ การเพาะชำสับปะรดสี การเพาะพันธุ์ปลา และกุ้งก้ามกราม และการเพาะเลี้ยงปศุสัตว์ ในการนี้ ได้ไปดูกระบือทรงเลี้ยงด้วย

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ***ตรวจเยี่ยมโครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และเยี่ยมชมผลการดำเนินงานของศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง*** โดยมี นายจรัลธาดา กรรณสูต

ที่ปรึกษาสำนักราชเลขาธิการ นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ฯ กรมชลประทาน ผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้อำนวยการศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง ผู้แทนศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมตรวจเยี่ยมในครั้งนี้ด้วย

ในการนี้ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ได้รับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานของโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ โครงการจัดพัฒนาที่ดินฯ หุบกะพง ดอนขุนห้วย หนองพลับ กลัดหลวง และห้วยสัตว์ใหญ่ พร้อมนี้ ได้เยี่ยมชมกิจกรรมกลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานป่านศรนารายณ์ และกลุ่มผลิตภัณฑ์ของใช้ในครัวเรือนของโครงการหุบกะพง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเรื่องการบริหารจัดการน้ำและอาชีพ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ตรวจเยี่ยมความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี โดยมี นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล รองผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ร.ต.ไพเจนทร์ มากสุวรรณ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ กรมชลประทาน ให้การต้อนรับ

ในการนี้ องคมนตรี ได้เข้ารับฟังบรรยายความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการ และตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในพื้นที่ก่อสร้าง พร้อมทั้งได้มอบนโยบายว่าการดำเนินงานโครงการต้องดำเนินการในหลายประเด็น เพื่อให้สอดคล้องตามหลักการทางกฎหมาย โดยเฉพาะพื้นที่ที่ยังไม่ได้จ่ายค่าที่ดิน ต้องดำเนินการด้วยความนุ่มนวล จะเกิดผลดีที่สุด จากนั้นได้ปลูกต้นพะยูงที่ทางโครงการได้จัดเตรียมไว้

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี

วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ***เป็นประธานในพิธีปลูกป่าตามโครงการ "๙ ล้านกล้า ๘๐ พรรษา มหามงคล" ณ พื้นที่ปลูกต้นไม้ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา*** โดยมีนายเริงศักดิ์ มหาวินิจฉัยมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. พลตรี ยศนันท์ หร่ายเจริญ ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๑๑ พร้อมด้วยผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ผู้อำนวยการโรงเรียนในพื้นที่ นักเรียนในพื้นที่ ให้การต้อนรับ

ในการนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวต้อนรับ และผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๑๑ กล่าวรายงานการจัดงาน ประธานในพิธีฯ กล่าวถวายอาเศียรวาท จากนั้น มอบพันธุ์กล้าไม้ มอบทุนการศึกษา มอบเครื่องกีฬา ให้กับผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ นักเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน และกล่าวเปิดโครงการ "๙ ล้านกล้า ๘๐ พรรษา มหามงคล" จากนั้นเดินทางไปตรวจเยี่ยมกิจกรรมการดำเนินงานภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ และปลูกต้นยางนาบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยเจ๊ก

ศาสตราจารย์ธานินทร์ กรัยวิเชียร องคมนตรี

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ***เป็นประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการ ๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ*** เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีนายทวี นริสศิริกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวต้อนรับ และนายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานการจัดงาน จากนั้น ได้มอบพันธุ์ไม้มงคล และหนังสือ ๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ใกล้เคียง และผู้แทนหน่วยงานที่ร่วมจัดนิทรรศการ หลังจากพิธีเปิดได้เยี่ยมชมการจัดแสดงนิทรรศการของสำนักงาน กปร. และหน่วยงานร่วม อาทิ กรมป่าไม้ กองทัพบก มูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงบประมาณ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมชลประทานและชมผลิตภัณฑ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พลเรือเอก ชุมพล ปัจจุสานนท์ องคมนตรี และ นายศุภชัย ภู่งาม องคมนตรี

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ เดินทางไป***ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ*** โดยมี นายเริงศักดิ์ มหาวินิจฉัยมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวต้อนรับ นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. กล่าวแนะนำศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ และนายปัญญา เอี่ยมอ่อน ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ กล่าวรายงานการดำเนินงานของศูนย์ พร้อมร่วมชมวีดิทัศน์แนะนำศูนย์ จากนั้นได้ชมนิทรรศการถาวรบ้านของพ่อ และเยี่ยมชมการดำเนินงานในภาพรวมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้

๑. งานสวนพฤกษศาสตร์ แปลงรวบรวมสมุนไพร อาคารแปรรูปสมุนไพรและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร อาทิ แชมพูดอกอัญชัน แชมพูว่านหางจระเข้ ครีมนวดผสมดอกอัญชัน สบู่เหลวขมิ้นชัน สบู่ว่านสาวหลง ยาหม่องเสลดพังพอน น้ำมันไพล ยากันยุงตะไคร้หอม โลชั่นบำรุงผิว แชมพูอาบน้ำสุนัข

๒. งานพัฒนาที่ดิน แปลงสาธิตการทำการเกษตรในรูปแบบทฤษฎีใหม่ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วย แปลงนาข้าว แปลงพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล แปลงรวบรวมพันธุ์และสาธิตการปลูกหญ้าแฝกในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

๓. งานประมง ส่วนสาธิตการผลิตพันธุ์ปลา และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดชนิดต่าง ๆ เช่น ไรแดง กบนา การแปลงเพศปลานิล และการเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม เป็นต้น

๔. งานวิชาการเกษตร งานสาธิตและศึกษาการเพาะเห็ดเศรษฐกิจพอเพียง เช่น เห็ดหลินจือแดง รวมทั้งงานศึกษาเทคโนโลยีการเพาะปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

❖ โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการดำเนินงานตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”

วันที่ ๑๘ - ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมลองบีช การ์เด้น โฮเต็ล แอนด์ สปา จังหวัดชลบุรี สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการวัดระดับการพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการวางแผน การติดตามประเมินผล และเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อขยายผลการพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปสู่เกษตรกรได้อย่างแท้จริงและเกิดประสิทธิภาพ โดยการจัดทำตัวชี้วัดด้านต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน

การสัมมนาในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อนำข้อมูลตัวชี้วัดของศูนย์ศึกษามาเชื่อมโยงบูรณาการความสัมพันธ์ของข้อมูลด้านดิน น้ำ ป่าไม้ การเกษตร และทรัพยากรชายฝั่ง เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและเอื้อให้ผู้ปฏิบัติทุกระดับมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดย นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานการสัมมนา มีผู้เข้าร่วม จำนวน ๑๕๓ คน ประกอบด้วย คณะทำงานบริหารการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ ศูนย์ องคมนตรีกล่าวเปิดและบรรยายพิเศษ “ความสำคัญของตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแนวทางการดำเนินงานต่อไป” ทั้งนี้ ฯพณฯ องคมนตรี ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดสัมมนา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ ศูนย์ นำเสนอภาพรวม “ความเปลี่ยนแปลงจากการดำเนินงานตัวชี้วัดฯ ตามแนวพระราชดำริ” โดยมี ดร.พิสุทธิ์ วิจารสรณ์ เป็นผู้ดำเนินรายการ ซึ่งแต่ละศูนย์ได้นำเสนอผลการดำเนินงานที่ตั้งแต่เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน โดยมีข้อเสนอแนะจากคณะทำงาน ว่าควรจะนำเสนอข้อมูลเปรียบเทียบเป็นรายแปลงและนำเสนอข้อมูลเปรียบเทียบเป็นตัวเลขที่ชัดเจน สามารถอ้างอิงในทางวิชาการได้

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ และคณะนำเสนอ กรณีศึกษา “การบูรณาการตัวชี้วัดฯ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้” โดยมี นายดนุชา สินธวานนท์ ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ สำนักงาน กปร. และ ดร.วัชระ เสือดี ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาระบบชลประทาน กรมชลประทาน เป็นผู้ดำเนินรายการ ซึ่งเป็นการนำเสนอความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดทั้ง ๕ ด้าน ว่ามีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันอย่างไร ซึ่งนำไปสู่การเขียนรายงานตัวชี้วัดแบบบูรณาการ

การประชุมกลุ่มย่อย เพื่อร่วมกำหนดแนวทางการจัดทำรายงานผลการศึกษาการจัดทำตัวชี้วัดฯ โดยการบูรณาการข้อมูล ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะนำเสนอปัญหาในการเก็บข้อมูลตัวชี้วัด พร้อมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข ตลอดจนนำเสนอรูปแบบแนวทางการเขียนเล่มบูรณาการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ได้รับความรู้และความเข้าใจ พร้อมทั้งแนวทางการดำเนินงานโครงการตัวชี้วัดต่อไป อันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่ปรากฏผลชัดเจนอย่างสอดคล้อง และเป็นองค์ความรู้ต่อไป

❖ การประเมินผลโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในจังหวัดหนองคายและจังหวัดอุดรธานี

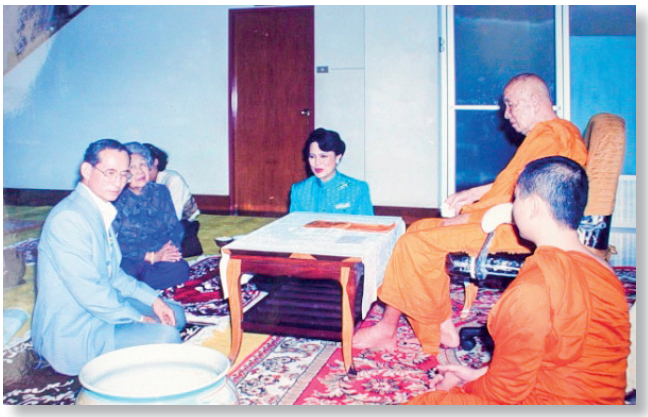

เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมวัดหินหมากเป้ง ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ในการนี้ กำนันตำบลพระพุทธบาท ได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทอน (ตอนบน) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริ สรุปความว่า ***เห็นสมควรพิจารณาก่อสร้างอ่างเก็บน้ำตามคำขอของราษฎร และควรพิจารณาสร้างอ่างเก็บน้ำในลำห้วยสาขาต่าง ๆ ต่อไป***

กรมชลประทานได้พิจารณาความเหมาะสมทางสภาพภูมิประเทศและสภาพแหล่งน้ำ โดยได้วางแผนไว้ทั้งหมด ๖ โครงการ ประกอบด้วยโครงการในเขตจังหวัดหนองคาย จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่ โครงการและระบบส่งน้ำห้วยทอน (ตอนบน) โครงการฝายทดน้ำห้วยทอน โครงการห้วยหินแก้ว และโครงการห้วยไฮ โครงการในเขตจังหวัดอุดรธานี จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการห้วยน้ำม้า และโครงการห้วยตะคองใหญ่ ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๕ จนถึงปัจจุบัน และมีการขยายผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดระยะเวลากว่า ๒๙ ปี และเพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องเป็นไปตามแนวพระราชดำริอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำนักงาน กปร. ได้ประเมินผลการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการประเมินการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่โครงการ

ก่อนมีโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยทอน ในฤดูฝนปลูกข้าวนาปีในที่ลุ่ม หรือปลูกข้าวไร่ในที่เนิน ที่ราบสูง ไว้สำหรับบริโภคกันเองในครอบครัว มีเหลือเพื่อขายในปริมาณน้อย นอกจากนั้นพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่ที่ใช้น้ำน้อย เช่น มันสำปะหลัง สับปะรด เป็นต้น ในฤดูแล้งเนื่องจากขาดแคลนน้ำสำหรับทำการเกษตร เกษตรกรต้องเดินทางเข้ากรุงเทพฯ หรือจังหวัดใหญ่ ๆ ในภาคกลางเพื่อขายแรงงาน และกลับภูมิลำเนาเมื่อถึงฤดูทำนาปีอีกครั้งหนึ่ง

หลังจากโครงการได้ดำเนินการแล้วเสร็จ บางโครงการ เช่น อ่างเก็บน้ำห้วยทอนตอนบน และฝายห้วยทอนตอนล่าง เกษตรกรมีแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตรได้ตลอดปี เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้หลากหลายมากขึ้น และมีผลผลิตที่เพิ่มขึ้น อาทิ สามารถทำนาปี และนาปรัง บางรายได้หันมาปลูกพืชเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกยางพารา ไม้ผล และพืชไร่ ส่วนในที่ลุ่มบริเวณพื้นที่ส่งน้ำของฝายห้วยทอนตอนล่าง เกษตรกรจะทำนาปีละ ๒ ครั้ง ทำให้ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ ทำนาปรัง และทำสวนยางพารา ทำไร่ สับปะรด มันสำปะหลัง เกษตรผสมผสาน ปลูกพืชได้หลากหลายชนิด ทั้งไม้ผล พืชไร่ ปลูกผักสวนครัว ได้อีกด้วย กิจกรรมทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่ต้องเดินทางไปขายแรงงานได้อยู่กับครอบครัว และช่วยลดปัญหาทางด้านสังคมได้อีกด้วย

การบริหารจัดการน้ำ

อ่างเก็บน้ำห้วยทอนตอนบน และอ่างเก็บน้ำห้วยหินแก้ว ในฤดูฝนสามารถช่วยบรรเทาปัญหาการเกิดอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มบริเวณที่ลำห้วยทอนมาบรรจบกับลำห้วยโมงบริเวณบ้านโพธิ์ตาก และในพื้นที่ลุ่มของลำห้วยโมงอีกด้วย เนื่องจากอ่างเก็บน้ำทั้งสองแห่งจะช่วยกักเก็บน้ำฝนที่ตกในบริเวณลุ่มน้ำห้วยทอนไว้ได้จำนวนหนึ่ง และในภาวะที่เกิดฝนทิ้งช่วงหรือในช่วงฤดูแล้งอ่างเก็บน้ำทั้งสองแห่งยังสามารถเป็นแหล่งน้ำต้นทุน เพื่อการเกษตรสำหรับพื้นที่การเกษตรโดยรอบของอ่างเก็บน้ำ และยังส่งน้ำมาช่วยพื้นที่การเกษตรของฝายห้วยทอนตอนล่าง

กลุ่มผู้ใช้น้ำและการจัดการ

๑. ***กลุ่มผู้ใช้น้ำ*** โครงสร้างองค์กรมีหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน มีขอบเขตพื้นที่องค์กร ครอบคลุมพื้นที่ คูน้ำ ๑ สาย (อาจมีผู้ช่วยตามความจำเป็น) และมีสมาชิกผู้ใช้น้ำ พื้นที่กลุ่มผู้ใช้น้ำไม่ควรมากเกิน ๑,๐๐๐ ไร่

๒. ***กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน*** เป็นองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีขอบเขตพื้นที่องค์กร ครอบคลุมพื้นที่คลองส่งน้ำสายใหญ่หรือคลองซอย คลองแยกซอย หรือโซนส่งน้ำ ๑ โซน ครอบคลุมพื้นที่ทั้งโครงการชลประทาน แต่ไม่ควรเกิน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ประกอบด้วย กลุ่มพื้นฐานหลายกลุ่มที่ใช้น้ำจากชลประทาน อ่างเก็บน้ำห้วยทอนตอนบน และฝายห้วยทอนตอนล่าง ปัจจุบันได้จัดตั้งเป็นกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานแล้วทั้ง ๒ แห่ง อ่างเก็บน้ำห้วยทอนมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อจัดสรรการใช้น้ำตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ปัจจุบันมีสมาชิกประมาณ ๗๗ ราย แบ่งรอบเวรการใช้น้ำเป็น ๔ โซน แต่ละโซนได้ใช้น้ำ ๓ วัน ซึ่งสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำจะต้องจ่ายค่าสูบน้ำในช่วงที่น้ำน้อยในเดือนมีนาคมถึงเมษายน โดยคิดค่าสูบน้ำสมาชิกวันละ ๔๐ บาท ฝายห้วยทอนตอนล่าง จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อจัดสรรการใช้น้ำตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ปัจจุบันมีสมาชิก ๓๐๕ ราย แบ่งรอบเวรการใช้น้ำเป็น ๓ โซน

กระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่ม/ชุมชน

กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานจะมีส่วนร่วมในการวางแผนการส่งน้ำ และร่วมวางแผนการซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบส่งน้ำ กลุ่มผู้ใช้น้ำจะแต่งตั้งหัวหน้าโซนส่งน้ำ เพื่อเป็นผู้ติดตามการส่งน้ำ จำนวนของโซนการส่งน้ำขึ้นอยู่

กับรอบเวรการส่งน้ำ และขนาดพื้นที่ของการส่งน้ำ โดยจะมีการประชุมร่วมกันกับโครงการชลประทานหนองคายอยู่ตลอดเวลา ส่วนใหญ่จะเป็นการประชุมหารือกันในระดับคณะกรรมการบริหารกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อรับทราบปัญหาการส่งน้ำ ปัญหาการชำรุดเสียหายของระบบส่งน้ำ และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การรวมกลุ่มอาชีพ

ภายหลังเกิดโครงการ มีกลุ่มอาชีพเกิดขึ้น ได้แก่ กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ กลุ่มน้ำดื่มชุมชน กลุ่มประมูลยางพารา กลุ่มสวนยางพารา กลุ่มปุ๋ย และกลุ่มแม่บ้านทำดอกไม้จันทน์และสานกระติ๊บ เป็นต้น และอาชีพที่ต้องการให้ส่งเสริมเพิ่มเติม ได้แก่ อาชีพด้านการเกษตร ด้านปศุสัตว์ ประมง และความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

ตัวอย่างผลสำเร็จจากโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายเจริญ สุพันธะ
ที่อยู่ ๑๒๗ หมู่ ๒ บ้านน้ำทอนใต้ ตำบลด่านศรีสุข
อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย
พื้นที่ ๙ ไร่ ปลูกพืชหมุนเวียน และทำการเกษตรแบบผสมผสาน

เริ่มทำการเกษตรแบบผสมผสาน เมื่อปี ๒๕๔๐ และเริ่มใช้น้ำเมื่อปี ๒๕๔๒ มีการปลูกพืชหลากหลายชนิด ได้แก่ ลำไย ส้มโอ ลิ้นจี่ พุทรา กล้วย ข่า ตะไคร้ ถั่วลิสงปลูกหมุนเวียนกับข้าวไร่ ทำปุ๋ยชีวภาพใช้เอง

โดยใช้เศษวัสดุ ผลไม้ในพื้นที่หมักไว้ใช้เอง และทำยาปราบศัตรูพืชไว้ใช้เอง ใช้น้ำส้ม เหล้าขาว EM กากน้ำตาล น้ำส้มสายชู ในการทำปุ๋ยชีวภาพ จะใช้ EM สาร พด. ปุ๋ยคอก โดยใช้ปุ๋ยเคมีในการเร่งการติดดอก ซึ่งผลผลิตทั้งปี สามารถสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

การบูรณาการงานประเมินผล

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การประเมินผลโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยทอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระหว่างหน่วยงานราชการ ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนจากหน่วยราชการ จังหวัดหนองคายและจังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมแกรนด์ พาราไดซ์ จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานราชการ ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในพื้นที่ เป็นจุดเริ่มต้นในการทำงานโครงการอย่างบูรณาการ เพื่อให้การดำเนินโครงการต่อไปเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราษฎร

❖ รายงานผลโครงการจัดสัมมนาวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงภาคการเกษตร

การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลการพัฒนา ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๒ ซึ่งจัดโดยสำนักงาน กปร. ได้จัดกิจกรรมพิธีมอบรางวัลเกียรติบัตรของสำนักงาน กปร. จำนวน ๒๙๑ ผลงาน และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสัมมนาวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตร ๔ ภาค จำนวน ๒ ครั้ง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เพื่อส่งเสริมเผยแพร่การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มผู้ได้รับรางวัลการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและประชาชนที่สนใจการน้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้

๑) พิธีมอบรางวัลเกียรติบัตรและการสัมมนาวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงเชิงปฏิบัติการ ๔ ภาค ครั้งที่ ๓ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ รองเลขาธิการ กปร. เป็นประธานในพิธี โดยมีผู้ได้รับรางวัลเกียรติบัตรเข้าร่วมพิธีจำนวน ๒๕ ผลงาน ผู้เข้าร่วมสัมมนา ๑๘๐ คน ซึ่งการสัมมนา แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง

ช่วงเช้าเป็นการเสวนาหัวข้อ ประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงให้ประสบผลสำเร็จอย่างง่ายและยั่งยืน มีวิทยากรร่วมเสวนา ๓ คน คือ นายไพโรจน์ ตัณฑิกุล ผู้ได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภทประชาชนทั่วไป นายมิตรารุณห์ พรหมอินทร์ หัวหน้าเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง รางวัลถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภทหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ นางนงนุช คำคง ประธานกลุ่มชุมชนต้นแบบเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก รางวัลโล่นายกรัฐมนตรี ประเภทกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยมี นายสุกิติ พรหมทอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาลูกค้าและชนบท ธ.ก.ส. เป็นผู้ดำเนินรายการ ซึ่งวิทยากรได้เล่าถึงประสบการณ์และวิธีการบริหารจัดการในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง องค์กร และชุมชนอย่างน่าสนใจ สามารถนำไปปรับใช้และเป็นภูมิคุ้มกันให้กับตนเองและครอบครัวได้ ***ช่วงบ่าย*** จัดเป็นการศึกษาดูงานพื้นที่โครงการ ประกอบด้วยการบรรยายสรุปภาพรวมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ

๒) พิธีมอบรางวัลเกียรติบัตรและการสัมมนาวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงเชิงปฏิบัติการ ๔ ภาค ครั้งที่ ๔ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ โครงการศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช

หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ รองเลขาธิการ กปร. เป็นประธานในพิธี โดยมีผู้ได้รับรางวัลเกียรติบัตรเข้าร่วมพิธีจำนวน ๒๒ ผลงาน ผู้เข้าร่วมสัมมนา ๑๖๕ คน ซึ่งการสัมมนาแบ่งออกเป็น ๒ ช่วง

ช่วงเช้าจัดเป็นเวทีการเสวนาเรื่องความสำเร็จจากการใช้เศรษฐกิจพอเพียงให้ประสบผลสำเร็จอย่างง่ายและยั่งยืน มีผู้ร่วมเสวนา ๔ คน ได้แก่ นายสำราญ คงนาม จากชุมชนบ้านบางโรง รางวัลถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี นายพินัย แก้วจันทร์ ผู้ได้รับรางวัลถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภทเกษตรกรทฤษฎีใหม่

นายช่วง สิงโหพล ผู้ได้รับรางวัล เกียรติบัตรสำนักงาน กปร. ประเภทประชาชนทั่วไป และนางสุจินต์ อินทคีรี เป็นเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดยมีนายไพศาล วิภูษณะภัทร์ อาจารย์โรงเรียนปากพนัง เป็นผู้ดำเนินรายการ ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาเข้าใจและสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการดำรงชีวิต การบริหารจัดการด้านการรวมกลุ่ม การบริหารงานชุมชน และการบริหารจัดการในโรงพยาบาลให้ประสบผลสำเร็จ และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเองและครอบครัวเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอย่างยั่งยืนได้ ***ช่วงบ่าย*** เป็นการศึกษาดูงานพิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติ และโครงการสร้างบ้านให้พ่อภายในศูนย์ ทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับความเข้าใจในรูปแบบการพัฒนาประตูระบายน้ำปากพนังในพื้นที่จริง

ประโยชน์ที่ได้รับ

การจัดสัมมนาทั้ง ๒ ครั้ง ได้ช่วยให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาที่เป็นผู้ได้รับรางวัลจากการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนประชาชนทั่วไปในพื้นที่เป้าหมาย ได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิด ประสบการณ์การนำแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้และเป็นการปรับความคิด และประเมินแนวโน้มการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดเป็นภูมิคุ้มกันในการประกอบอาชีพ ซึ่งเชื่อมั่นว่า ผู้เข้าร่วมสัมมนาจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปทบทวนการทำงานของตนเอง ครอบครัว และชุมชน อันนำไปสู่การลงมือปฏิบัติจริงซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

ทั้งนี้ ได้จัดส่งเกียรติบัตรโครงการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๒ ให้แก่ ผู้ได้รับรางวัลครบทั้ง ๒๙๑ ผลงาน

- **การดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์**
  - ❖ ผลการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการจัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข”
- **การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์**
- **การดำเนินงานด้านสารสนเทศ**
- **การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล**

การดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์

❖ การดำเนินงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการจัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ "๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข" ประจำปี ๒๕๕๕

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ สำนักงาน กปร. ได้ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนา กองทัพบก สำนักงบประมาณ กรมชลประทาน กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ **"๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข"** ทั้งนี้ เพื่อเผยแพร่พระมหากรุณาธิคุณในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้พระราชทานโครงการพัฒนาด้านต่าง ๆ ซึ่งได้สร้างประโยชน์สุขให้กับราษฎรได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมาโดยตลอด และเพื่อให้องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตลอดจนเยาวชน นิสิต นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติครั้งนี้ สำนักงาน กปร. จึงได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

โครงการเฉลิมพระเกียรติ "๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข"

- **การจัดแถลงข่าว**
- **แถลงข่าวการจัดงานโครงการเฉลิมพระเกียรติ "๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข"** วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- **การจัดนิทรรศการสัญจรเฉลิมพระเกียรติ** จำนวน ๕ ครั้ง ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และตามภูมิภาค

ครั้งที่ ๑ การจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติครั้งใหญ่ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ สวนจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเปิดงาน

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีศาสตราจารย์ธานินทร์ กรัยวิเชียร องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน

ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์การค้าเดอะมอลล์ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีนายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน

ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัล พลาซ่า เชียงใหม่ แอร์พอร์ต จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีนายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน

ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ ศูนย์การประชุมนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีนายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน

การผลิตหนังสือเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

- ๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข

ผลิตสารคดีเฉลิมพระเกียรติ

เผยแพร่สารคดีเฉลิมพระเกียรติ ชุด “พระราชินี ด้วยพลังแห่งรัก” จำนวน ๕ ตอน ความยาว ๕ นาที เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ทีวี เวลา ๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. เริ่มตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑. สื่อวิทยุ

- รายการ **“ประโยชน์สุขปวงประชา”** ความยาว ๓๐ นาที จำนวน ๕๒ ตอน สถานีวิทยุ จส.๑๐๐ ทุกวันพุธ เวลา ๑๑.๑๐ - ๑๑.๔๐ น. เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕
- รายการ **“จารึกไว้ในแผ่นดิน”** จำนวน ๖๐ ตอน ความยาว ๑๐ นาที ทางสถานีวิทยุจุฬาฯ FM 101.5 ทุกวันพฤหัสบดี และวันศุกร์ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๕.๔๐ น. เริ่มตั้งแต่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

2. สื่อโทรทัศน์

- สารคดีเฉลิมพระเกียรติชุด **“ร้อยไทยด้วยดวงใจ”** จำนวน ๒ รูปแบบ ประกอบด้วย สารคดีเฉลิมพระเกียรติในวันสำคัญ ๆ จำนวน ๙ ตอน ความยาว ๒ นาที เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๗ โมเดิร์นไนน์ ทีวี และ NBT สารคดีรูปแบบการ์ตูน Animation จำนวน ๑๑ ตอน เผยแพร่ทุกวันจันทร์-อังคาร เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๕๕ ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ทีวี
- สารคดีเชิงข่าว ชุด กปร. **กับงานของในหลวง** จำนวน ๔๕ ตอน ความยาว ๒ นาที และจัดทำสกู๊ป ความยาว ๓ - ๕ นาที จำนวน ๗ ตอน เผยแพร่ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) ทุกวันเสาร์และอาทิตย์ เวลา ๒๐.๒๐ น.
- สารคดีเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่อาเซียน **รายการเปิดโลกอาเซียน** จำนวน ๕๒ ตอนความยาว ๕ นาที เผยแพร่ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๑๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๘.๕๕ น. ทุกวันจันทร์ เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ - มิถุนายน ๒๕๕๖

๓. สื่อสิ่งพิมพ์

- เผยแพร่ข่าว บทความ และภาพข่าวประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทางสื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสาร จำนวน ๔๕ ข่าว บทความ ๑๕ บทความ ภาพข่าว ๓๐ ภาพ และสกู๊ปข่าว ๓๐ สกู๊ป

๔. สื่อมวลชนสัญจร

จัดสื่อมวลชนสัญจร **สื่ออาสา...สืบสานพระราชดำริ** และการจัดกิจกรรมสื่อมวลชนพิเศษ โดยนำสื่อมวลชนพร้อมด้วยศิลปินดารา ร่วมเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย

ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จัดกิจกรรมพิเศษ นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านอาพัดและหมู่บ้านใกล้เคียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านหัวป่าเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง และโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านเนินธัมมังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช การนี้ได้นำคณะสื่อมวลชนสื่ออาสา...สืบสานพระราชดำริ ร่วมเผยแพร่ผลสำเร็จของโครงการในครั้งนี้ด้วย

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๔ - ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จัดโครงการ **สื่ออาสา...สืบสานพระราชดำริ ครั้งที่ ๑** ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ยโสธร และ สปป.ลาว เยี่ยมชมโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอึ่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านท่าเยี่ยม อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ประกอบด้วย โครงการแปลงสาธิตการเกษตรแบบผสมผสาน ณ มหาวิทยาลัยจำปาสัก สปป.ลาว และโครงการพัฒนาการเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดศรีสะเกษ

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ จัดกิจกรรมพิเศษ สื่ออาสาสืบสานพระราชดำริร่วมพิธีมอบเอกสารสิทธิทำกิน ณ โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีนายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธาน

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ จัดกิจกรรมพิเศษร่วมพิธีเปิดงาน **"๓๐ ปี พระบารมีมหาราชา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ"** ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง จังหวัดนราธิวาส โดยมีนายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน

ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๕ - ๖ กันยายน ๒๕๕๔ จัดโครงการ **สื่ออาสา...สืบสานพระราชดำริ ครั้งที่ ๒** ในเขตพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี อ่างทอง และพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ (หนองลาด) ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โครงการทอผ้าในพระบรมราชินูปถัมภ์ วัดน้ำเต้า (สมาชิกศิลปาชีพฯ วัดน้ำเต้า) หมู่ที่ 3 ตำบลน้ำเต้า อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และร่วมพิธีเปิดงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ **"๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข"** ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครั้งที่ ๖ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ จัดกิจกรรมพิเศษร่วมพิธีเปิดงานนิทรรศการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเขาชะงุ้ม ณ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยมีนายอำพล เสนาณงค์ องคมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงาน

ครั้งที่ ๗ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ จัดโครงการ **สื่ออาสา...สืบสานพระราชดำริ ครั้งที่ ๓** ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา เยี่ยมชมโครงการพัฒนาลำน้ำสาขาห้วยสามบาทอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา และร่วมพิธีเปิดงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ **"๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข"** ณ ศูนย์การค้าเดอะมอลล์ จังหวัดนครราชสีมา

ครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ จัดโครงการ **สื่ออาสา...สืบสานพระราชดำริ ครั้งที่ ๔** ในเขตพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงราย และเชียงใหม่ ประกอบด้วย โครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักและคุณภาพชีวิตราษฎรบริเวณป่าลุ่มน้ำของ-ลุ่มน้ำปายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปางมะผ้า อำเภอปาย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริห้วยหญ้าไซ ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และร่วมพิธีเปิดงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ "๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข" ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า เชียงใหม่ แอร์พอร์ต จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๙ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จัดโครงการ **สื่ออาสา...สืบสานพระราชดำริ ครั้งที่ ๕** ในเขตพื้นที่จังหวัดกระบี่ และสงขลา ประกอบด้วย โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมกล้วยไม้รองเท้านารี จ.กระบี่ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาและอนุรักษ์พันธุ์ปู ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกระบี่ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านควนหรัน อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา และร่วมพิธีเปิดงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็นเป็นสุข” ณ ศูนย์การประชุมนานาชาติ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

๕. การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หนังสือเที่ยวตามรอยในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ หนังสือเที่ยวตามรอยในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภาคเหนือ และภาคกลาง หนังสือจอมปราชญ์แห่งการพัฒนา ฉบับการ์ตูน บันทึกโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หนังสือพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เอกสารหลักการทรงงาน เอกสารเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิต เอกสาร ๑๙ เมนูโดดเด่น ศูนย์ภูพานฯ หนังสือ ๓๐ ปี สามทศวรรษ สามสะพาน

๖. การจัดนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามภารกิจของสำนักงาน กปร. และให้การสนับสนุนการจัดนิทรรศการจากหน่วยงานต่าง ๆ รวม ๓๕ ครั้ง อาทิ การจัดนิทรรศการงานพรรณไม้งามอร่ามสวนหลวง ร.๙ งานวันเด็กแห่งชาติ ณ ทำเนียบรัฐบาล การจัดนิทรรศการร่วมกับสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ ในโครงการเยาวชนคิดดี-ทำดี ๔ ภาค รวม ๑๖ ครั้ง การจัดงานเกษตรแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

๗. กิจกรรมพิเศษ

ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕ นำผู้ชมรายการสารคดีชุดพิเศษประโยชน์สุขของแผ่นดิน จำนวน ๒๐๐ คน ศึกษาดูงานในโครงการเขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก และโครงการส่วนพระองค์บางแตน จังหวัดปราจีนบุรี

การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ การดำเนินงานเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานในการขยายผลและสร้างเครือข่ายองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ และประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับชาวต่างชาติ ตลอดจนร่วมพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ดังนี้

๑. การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ

ดำเนินการในรูปแบบของโครงการความร่วมมือด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ คือ

- ***โครงการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน*** ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ สำนักงาน กปร. ได้จัดการฝึกอบรมให้แก่ชาวเนปาลจำนวน ๔ คน ผู้เข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งจัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกาฐมาณฑุ และวัดไทยลุมพินี ประเทศเนปาล ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

- ***โครงการนำผู้เชี่ยวชาญจากอิสราเอลมาถ่ายทอดเทคนิคและวิทยาการด้านการเกษตรแก่ผู้ปฏิบัติงานและเกษตรกรในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ***

โครงการนี้เกิดขึ้นจากการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเทลอาวีฟ ประเทศอิสราเอล ได้หารือกับผู้บริหารของสำนักงาน กปร. เกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคนิคและวิทยาการด้านการเกษตรให้แก่ผู้ปฏิบัติงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในภูมิภาคต่าง ๆ ของไทย ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕ โดยสถานเอกอัครราชทูตได้ประสานจัดหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในสาขาที่อิสราเอลมีความชำนาญเพื่อถ่ายทอดให้แก่ผู้ปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งประกอบไปด้วยด้านการพัฒนาดิน การจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านปศุสัตว์ ด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การจัดการพืชสวน โดยผู้เชี่ยวชาญได้เดินทางไปเผยแพร่ความรู้และวิทยาการให้แก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่อาศัยอยู่บริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริถึง ๕ แห่ง ได้แก่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร พร้อมกันนี้ ได้มีการนำสื่อมวลชนของอิสราเอลมาบันทึกภาพกิจกรรมและถ่ายทำวีดิทัศน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ที่อิสราเอลอีกด้วย

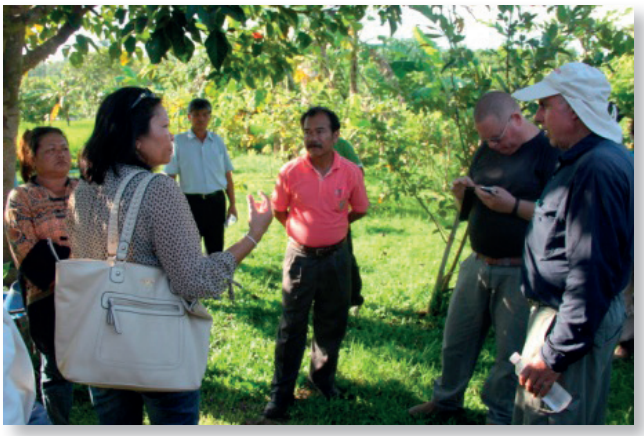

● ***โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ***

สืบเนื่องจากการเข้าร่วมสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๗ ตุลาคม - ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ ประเทศอินเดีย สำนักงาน กปร. ในฐานะหน่วยงานกลางในการดำเนินงานโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้จัดประชุมสรุปผลการเดินทางไปเข้าร่วมการสัมมนาของนักวิชาการและเจ้าหน้าที่จากประเทศไทย เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ โดยมี ฯพณฯ องคมนตรี อำพล เสนาณรงค์ เป็นประธานและมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๖๐ คน ทั้งนี้ ที่ประชุมได้มีมติให้จัดทำรายงานสรุปเนื้อหาของผลงานที่นำเสนอในการสัมมนาฯ เพื่อสรุปประโยชน์ของหญ้าแฝกในการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติในประเทศไทยเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี รวมทั้งเสนอต่อรัฐบาลไทยเพื่อพิจารณานำไปใช้แก้ไขปัญหาของประเทศ

นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ยังประสานจัดการศึกษาดูงานเกี่ยวกับหญ้าแฝกให้แก่คณะของ Mr. Man Tran ผู้ประสานการจัดงานสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ ๖ (ICV-6) ซึ่งสนใจศึกษาดูงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากหญ้าแฝก ณ สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ในการนี้ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชนและเจ้าหน้าที่ได้ให้การต้อนรับ และกล่าวบรรยายสรุปเกี่ยวกับภารกิจของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในภาพรวมและด้านการพัฒนาหัตถกรรมหญ้าแฝก รวมทั้งนำชมผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกที่มีหลากหลายรูปแบบและการสาธิตการทำผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากหญ้าแฝกด้วย จากนั้น ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ กรมพัฒนาที่ดิน ถนนพหลโยธิน ซึ่งมี ดร.พิทยากร ลิ่มทอง ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน และ ดร.ณรงค์ โฉมเฉลา ที่ปรึกษาด้านหญ้าแฝกของสำนักงาน กปร. ร่วมให้การต้อนรับ โดยกล่าวบรรยายสรุปเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกในภาพรวมของประเทศและหารือกับคณะ เกี่ยวกับประโยชน์ของหญ้าแฝกในด้านต่าง ๆ ชมนิทรรศการจำลองเรื่องหญ้าแฝก ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ๆ อาทิ สายพันธุ์หญ้าแฝก การใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกในรูปแบบต่าง ๆ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การตรวจสอบพันธุ์ด้วย DNA เป็นต้น

สำหรับบทบาทด้านอื่น ๆ ในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกนั้น สำนักงาน กปร. ในฐานะหน่วยงานหลักในการประสานขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาและรณรงค์การใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกในประเทศไทย รวมทั้งเป็นผู้จัดตั้งเครือข่ายหญ้าแฝกประเทศไทย (Thailand Vetiver

Network-THVN) และเครือข่ายหญ้าแฝกบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิก (Pacific Rim Vetiver Network-PRVN) ด้วยการสนับสนุนการผลิตและจัดพิมพ์หนังสือ การใช้ประโยชน์ระบบหญ้าแฝก ซึ่งแปลมาจากหนังสือ Vetiver System Applications ซึ่งเป็นคู่มือวิชาการที่มีประโยชน์มากและเป็นหนังสือคู่มือวิชาการที่ได้รับการแปลมากถึง ๙ ภาษา คือ ภาษาเวียดนาม อังกฤษ จีน สเปน บราซิล สวาฮิลี อิตาเลียน ฝรั่งเศส และล่าสุด คือ ไทย และเชื่อว่าในอนาคตอันใกล้จะมีการแปลเป็นภาษาอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมการใช้ประโยชน์จากคู่มือนี้ให้มากที่สุด การจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการไทยอย่างมาก

นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ยังได้เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกอย่างต่อเนื่อง เช่น การเผยแพร่เอกสารให้ชาวต่างชาติที่สนใจสิ่งตีพิมพ์เกี่ยวกับหญ้าแฝก การประสานการขอรับการสนับสนุนกล้าหญ้าแฝกของชาวต่างชาติที่อยู่ในไทยเพื่อนำไปใช้ปลูกป้องกันการพังทลายของดินในพื้นที่ต่าง ๆ และการเผยแพร่ข้อมูลสำหรับจัดทำนิทรรศการของหน่วยงานอื่น ๆ ที่ขอความร่วมมือด้วย

๒. การจัดการบรรยาย ศึกษาดูงานและฝึกอบรมแก่ชาวต่างชาติ

นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ยังมีบทบาทหลักในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยการบรรยายสรุปและสนับสนุนการจัดการศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ สำหรับปี ๒๕๕๕ คือ

- คณะผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร “Exposure Visit to Thailand on the Rural Empowerment Agricultural Development Programme” จากประเทศอินโดนีเซีย ภายใต้โครงการ International Centre for Development Communication (ICDC) ของสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๑๖ คน ซึ่งรับฟังการบรรยายสรุปที่สำนักงาน กปร. ในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี ในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

- คณะผู้แทนหมู่บ้านชาวไทผาเก สาธารณรัฐอินเดีย จำนวน ๕ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕

- คณะเจ้าหน้าที่จากมหาวิทยาลัย Maryland จำนวน ๓ คน ภายใต้การจัดโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๓. การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้แก่ชาวต่างชาติ

- การบรรยายสรุปในหัวข้อ “การพัฒนาและบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ให้แก่คณะชาวต่างชาติจากประเทศภูฏานและปากีสถาน ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “Participatory Monitoring and Evaluation” ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๕ คน ณ สำนักงาน กปร. ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

- การบรรยายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการพัฒนาเกษตรยั่งยืนระหว่างราชอาณาจักรเลโซโทและราชอาณาจักรไทย ให้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม ภายใต้โครงการ “International Workshop on the Philosophy of Sufficiency Economy” ร่วมกับ ดร.ฉันทนา สุวรรณธาดา ในฐานะผู้เชี่ยวชาญไทยด้านพืชผู้ดำเนินงานโครงการดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ มหาวิทยาลัยสยาม

● การบรรยายสรุปในหัวข้อ “การพัฒนาและบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ให้แก่คณะชาวต่างชาติจากประเทศภูฏาน ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “Participatory Monitoring and Evaluation” ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๑๕ คน ณ สำนักงาน กปร. ในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕

นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ยังได้มีโอกาสต้อนรับนายฆาเวียร์ เบคเกอร์ เอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งได้เข้าพบหม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ รองเลขาธิการ กปร. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและวิเทศสัมพันธ์ และผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ เพื่อทำความรู้จักกับสำนักงาน กปร. และแสวงหาความร่วมมือและเครือข่ายวิชาการด้านการเกษตรเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความเชี่ยวชาญ ซึ่งทางประเทศชิลีมีความสนใจที่จะส่งนักวิชาการชิลีเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักวิชาการไทยที่ปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้งนี้ ยังเป็นส่วนหนึ่งในการฉลองครบรอบ ๕๐ ปีความสัมพันธ์ไทย-ชิลี ในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ อีกด้วย

๔. โครงการพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน กปร.

โครงการจัดฝึกอบรมหลักสูตร “ค่ายภาษาอังกฤษ” เรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๒๕๕๕ หรือ English Camp on the Royal Development Projects 2012 เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “ค่ายภาษาอังกฤษ” เรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๒๕๕๓ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กปร. จึงได้จัดโครงการดังกล่าวขึ้นอีกระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและเป็นแรงจูงใจให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๒๔ คน ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กปร. จำนวน ๘ คน และเจ้าหน้าที่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๖ คน

นอกเหนือจากโครงการค่ายภาษาอังกฤษแล้ว สำนักงาน กปร. ยังคงดำเนินโครงการเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่บุคลากรของสำนักงาน โดยดำเนินโครงการเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษออนไลน์ให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ร่วมกับศูนย์สารสนเทศ ซึ่งเจ้าหน้าที่ กปร. สามารถฝึกทักษะดังกล่าวได้ทุกเวลาทั้งที่บ้านและที่ทำงานโดยการเข้าเว็บไซต์ นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ผ่านระบบสังคมออนไลน์ด้วย เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กปร. และเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ในส่วนของการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาบุคลากร สำนักงาน กปร. ได้สานต่อบทบาทในการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้ได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาลอิสราเอล จำนวน ๑ คน

๕. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุกโดยการเผยแพร่การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อและเอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ เช่น หนังสือ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ วีดิทัศน์ และแผ่นโปสเตอร์ การพัฒนาและปรับปรุงหน้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษของสำนักงานให้เป็นปัจจุบันในลักษณะเดียวกับหน้าเว็บไซต์ภาษาไทย โดยการแปลข้อมูลโครงการสำคัญ และข่าวภารกิจตามเสด็จและนำเสนอลงเว็บไซต์เพื่อให้มีความทันต่อเหตุการณ์และสอดคล้องกับการนำเสนอในหน้าภาษาไทยซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ชาวต่างชาติที่สนใจโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสามารถค้นหาข้อมูลได้ในเบื้องต้น รวมถึงการมีบทบาทในการเชิญชวนสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล และองค์การระหว่างประเทศในประเทศไทย รวมทั้งโรงเรียนนานาชาติทั่วประเทศ เข้าร่วมชมงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เมื่อระหว่างวันที่ ๙ - ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งได้รับความสนใจจากเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย เอกอัครราชทูตปากีสถานประจำประเทศไทยและภริยา เลขานุการโทจากสถานเอกอัครราชทูตสวีเดนประจำประเทศไทย และผู้แทนจากสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทยเข้าเยี่ยมชม

การดำเนินงานด้านสารสนเทศ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ตลอดจนเผยแพร่องค์ความรู้และประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้

พัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ของสำนักงาน

๑. เว็บไซต์ www.rdpb.go.th และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์สารสนเทศในฐานะผู้รับผิดชอบงานด้านสารสนเทศของสำนักงาน ได้ให้การสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโครงการ ดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ประกอบด้วย

- **เว็บไซต์ www.rdpb.go.th** ได้ดำเนินการปรับปรุงเว็บไซต์สำนักงานอย่างต่อเนื่อง เช่น ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสำนักงาน ปรับปรุงข่าวภารกิจตามเสด็จ เผยแพร่ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ ข้อมูลโครงการที่ได้รับการอนุมัติ ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง และยังเป็นแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ต่าง ๆ เช่น บทความ วิดีโอ สารคดี เอกสาร หนังสือ และโปสเตอร์ เป็นต้น
- **ประมวลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พ.ศ. ๒๔๙๕ - ปัจจุบัน)** สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๙ ครั้ง และได้ประมวลผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งหมด รวม ๔,๑๐๐ โครงการ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์ โดยแยกเป็นรายภาคและจังหวัด
- **โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา "๘๐ พรรษา ปวงประชาร่มเย็นเป็นสุข"** เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และเพื่อให้ประชาชนได้น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงอุทิศพระองค์ ตลอดจนเพื่อเผยแพร่ขยายผลองค์ความรู้จากแนวพระราชดำริสำนักงาน กปร. จึงได้จัดทำเว็บไซต์ www.queen80th.com เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่งด้วย

- **ค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ RDPB CAMP รุ่นที่ ๒** เพื่อให้แนวพระราชดำริ พระราชกรณียกิจ พระมหากรุณาธิคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถถ่ายทอดไปสู่เยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่จะมีส่วนช่วยในการสานต่อแนวพระราชดำริให้เกิดความยั่งยืน และเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องเป็นระบบ และนำผลสำเร็จของโครงการไปประยุกต์ใช้ได้จริง ทั้งต่อการศึกษาและการดำรงชีวิต เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันที่ดีเหมาะสมและสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติสืบต่อไป สำนักงาน กปร. ได้จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนรู้งาน สืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๒ พร้อมทั้งได้เปิดเว็บไซต์ เพื่อเป็นช่องทางประชาสัมพันธ์กิจกรรม เช่น รายละเอียดโครงการ, ดาวน์โหลดใบสมัครและกำหนดการ เป็นต้น ที่ http://www.rdpbcamp.com
- **ประมวลภาพนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ "๘๔ พรรษา ประโยชน์สุขสู่ปวงประชา" ๘ - ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร**

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นประธานเปิดนิทรรศการ และทอดพระเนตรนิทรรศการ และร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นอกจากนี้งานดังกล่าวยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย อาทิ พิธีมอบรางวัลการประกวด การเสวนา การบรรยายพิเศษ การแสดงดนตรี การขับร้องจากเหล่าศิลปินจิตอาสา และเพื่อให้เห็นภาพรวมของนิทรรศการดังกล่าว สำนักงาน กปร. จึงได้จัดทำประมวลภาพนิทรรศการขึ้นและเผยแพร่บนเว็บไซต์

- **รายการวิทยุ จส. ๑๐๐ ชุด "ประโยชน์สุขสู่ปวงประชา" ปี ๒๕๕๕** ประกอบด้วย

- รายการตามเส้นทางประโยชน์สุขสู่ปวงประชา ตอนที่ ๑ - ๓๐ (ออกอากาศทุกวันพุธ เวลา ๑๑.๑๐ - ๑๑.๔๐ น.)
- สปอตวิทยุ ตอนที่ ๑ - ๓๒ (ออกอากาศทุกวัน เวลา ๐๗.๔๐ น. ๑๓.๔๐ น. ๑๘.๔๐ น. และ ๒๒.๔๐ น.)
- รายงานข่าวประชาสัมพันธ์ ตอนที่ ๑ - ๓๒ (ออกอากาศทุกวัน เวลา ๐๖.๔๐ น. ๑๖.๔๐ น. และ ๒๓.๔๐ น.)

๒. เว็บไซต์ระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ http://e-Library.rdpb.go.th

ห้องสมุดสำนักงาน กปร. ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการสืบค้น สามารถใช้งานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลาทำให้สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาและทรัพยากร สำนักงาน กปร. ได้จัดทำโครงการระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) ซึ่ง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ มีจำนวนผู้เข้ามาใช้บริการ ๓,๕๓๒ ราย ในส่วนข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรือ e-Book สำนักงาน กปร. ได้จ้างบริษัท DM Plus ดำเนินการสแกนหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และนำไฟล์ที่ได้เข้าสู่ระบบ e-library เพื่อให้เป็นห้องสมุดเฉพาะโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ทันสมัยสมบูรณ์และน่าสนใจยิ่งขึ้น

๓. เว็บไซต์ระบบติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ http://e-Monitoring.rdpb.go.th

ระบบ e-Monitoring เป็นเครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวกในการรายงานผลและติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งจะทดแทนแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการ รายไตรมาส ในระบบเอกสาร สำนักงาน กปร. ได้เล็งเห็นความสำคัญและได้ทำการปรับปรุงระบบ ให้ตรงความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด ขณะนี้ได้นำเข้าข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้รับการอนุมัติในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ แล้ว และได้มีการอบรมให้เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ให้ฝึกหัดการใช้ระบบ e-Monitoring เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ มีแนวทางที่จะเริ่มให้หน่วยงานภายนอกที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณได้ดำเนินการรายงานผลด้วยตนเอง

๔. เว็บไซต์ระบบบริหารจัดการข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้วยระบบภูมิสารสนเทศ www.rdp.in.th

เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กปร. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศภูมิสารสนเทศ องค์การมหาชน (GISTDA) และบริษัท Loxley ซึ่งให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาระบบ โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารติดตามโครงการ ระบบเตือนภัยในด้านต่าง ๆ เช่น สถานการณ์น้ำท่วม น้ำแล้ง แผ่นดินไหว อุตุนิยมวิทยา เป็นต้น ตลอดจนเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแก่ผู้สนใจ และเพื่อเป็นการบูรณาการของข้อมูลโครงการ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานจากผู้แทนหลายหน่วยงาน อาทิ กองทัพภาคที่ ๑ กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน เป็นต้น ซึ่งคณะทำงาน ได้ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบข้อมูลโครงการ และดำเนินการนำเข้าข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันมีข้อมูลโครงการ จำนวน ๑,๑๐๔ โครงการ

๕. ห้องสมุดและศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ให้บริการข้อมูลข่าวสารโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเป็นช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหลายช่องทาง เช่น ตู้รับฟังความคิดเห็นทางโทรศัพท์ GCC 1111 ของรัฐบาล เป็นต้น

๖. การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน ประจำปี ๒๕๕๕

- **การฝึกอบรมหลักสูตร Microsoft Windows 7** และโปรแกรมสำนักงานชุด Microsoft office 2010 ณ สถาบัน Bits Thailand ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๒๖ คน
- **การฝึกอบรมหลักสูตรตกแต่งภาพและงานศิลป์ด้วยโปรแกรม Adobe Photoshop & FLASH** ณ สถาบัน Bits Thailand ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๓๑ คน

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

สำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานเพื่อดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสำนักงาน กปร. ครอบคลุมถึงบุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยในปี ๒๕๕๕ มีผลการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน กปร.

การบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน กปร. เป็นไปตามหลักของ HR Scorecard ซึ่งเน้นความครอบคลุมใน ๕ มิติ คือ การตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ขององค์การ ความมีประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล ความมีประสิทธิผล ความรับผิดชอบตรวจสอบได้ และความสมดุลระหว่างคุณภาพชีวิตกับการทำงาน โดยมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุขบนพื้นฐานความพอเพียง นอกจากนี้ ในปี ๒๕๕๕ ยังคงอยู่ในช่วงของการปรับเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติงานการบริหารทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นผลจากการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล สำหรับกิจกรรมที่สำคัญ มีดังนี้

๑.๑ ด้านอัตรากำลัง จัดทำกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ เสนอคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ (คพร.) โดยในเบื้องต้นได้รับอนุมัติกรอบ ๖๔ อัตรา เพิ่มขึ้น ๕ อัตรา จากที่มีอยู่เดิม ๕๙ อัตรา นอกจากนี้ยังทำการสำรวจและประมวลข้อมูลปริมาณงานเพื่อเตรียมจัดทำกรอบอัตรากำลังข้าราชการรองรับในกรณีที่มีการปรับโครงสร้างสำนักงาน กปร. ด้วย

๑.๒ ด้านการสรรหา บรรจุ และแต่งตั้งกำลังคนประเภทต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่มีการดำเนินการต่อเนื่องตลอดทั้งปี เพื่อทดแทนการสูญเสียกำลังคนจากสาเหตุต่าง ๆ และเพื่อสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสก้าวหน้า โดยการคัดเลือกข้าราชการจากการขอใช้บัญชี ๓ ครั้ง ๓ ตำแหน่ง การคัดเลือกจากผู้ที่สมัครขอโอน ๒ ครั้ง การสรรหาพนักงานราชการ ๔ ตำแหน่ง เป็นผลให้ในปี ๒๕๕๕ สำนักงาน กปร.ได้บรรจุหรือจัดจ้างบุคลากรเกือบเต็มตามกรอบอัตรากำลังที่มีอยู่

๑.๓ ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ได้ปรับอัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนตามคุณวุฒิ รวมทั้งจัดสรรเงินเพิ่มการครองชีพให้แก่บุคลากรทุกประเภทตามนโยบายของรัฐบาล การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานด้านสวัสดิการ สำหรับสวัสดิการอื่น ๆ ได้แก่ การจัดพาหนะในการเดินทางสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากการย้ายสถานที่ปฏิบัติงานมายังสำนักงาน กปร. แห่งใหม่ โดยในระยะสั้นได้จัดรถสวัสดิการของสำนักงานรับ-ส่งบุคลากร สำหรับในระยะยาวได้ขอความอนุเคราะห์ ขสมก.จัดรถโดยสารประจำทางให้ผ่านบริเวณใกล้สำนักงาน

นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมนำผู้สนใจเข้าชมการแสดงโขนชุด “หนุมานข้าราชบริพารพระจักรี” ณ ศาลาเฉลิมกรุง จำนวน ๖๐ คน เพื่อปลูกฝังสำนึกความเป็นข้าราชการและรับรู้ความเป็นมาของหนุมานซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์ของสำนักงาน กปร. โดยได้รับความอนุเคราะห์จากมูลนิธิศาลาเฉลิมกรุง

๒. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ก. การพัฒนาบุคคลภายนอก

๒.๑ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องในหลายภาคส่วน ทั้งภาคราชการ เอกชน สถาบันการศึกษาและนักวิชาการ ชุมชน และประชาชน โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนเป็นวงจรนับตั้งแต่การสร้าง/สั่งสมองค์ความรู้และฐานข้อมูลที่จำเป็น การสร้างเครือข่าย การหาตัวแบบของความสำเร็จในบริบทต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย การอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมต่อแต่ละกลุ่มเป้าหมาย และวนกลับมาเป็นการสร้าง/สั่งสมองค์ความรู้ ต่อเนื่องกันไป และเพื่อขับเคลื่อนตามวงจร

ดังกล่าว สำนักงาน กปร. โดยสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ โดยร่วมมือกับสำนักสิริพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) จัดหลักสูตรการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓ หลักสูตร คือ

๑) หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๑ อบรมระหว่างวันที่ ๒๔ พฤษภาคม - ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ (เฉพาะวันพฤหัสบดี-เสาร์) รวม ๒๐ วันทำการ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้บริหารซึ่งมีบทบาทในการกำหนดนโยบายของหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยประสานเชื่อมโยงกับความรู้ด้านวิชาการบริหารการพัฒนาและความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์แวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาสมรรถนะด้านภาวะผู้นำ เพื่อให้ผู้บริหารเหล่านี้เป็นกลไกในการผลักดันขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป มีผู้สำเร็จการอบรม ๓๘ คน

๒) หลักสูตรวิทยากรเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (วพร.) รุ่นที่ ๑ อบรมระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้มีบทบาทหน้าที่ในการเผยแพร่ความรู้ การประชาสัมพันธ์ หรือเป็นวิทยากรในองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ซึ่งอาจมีความถนัด ความรู้ในบางด้าน ได้เรียนรู้องค์รวมของการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างครอบคลุมทุกด้าน และเสริมสร้างความรู้และทักษะในเรื่องของการเผยแพร่ ฝึกอบรม และประชาสัมพันธ์ อาทิ เทคนิคการนำเสนอ การกำหนดหลักสูตร การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย ฯลฯ ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเผยแพร่ขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ดียิ่งขึ้น มีผู้สำเร็จการอบรม ๔๒ คน

๓) หลักสูตรการพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) รุ่นที่ ๑ อบรมระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม - ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ มีเป้าหมายเพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภาครัฐ เอกชน มูลนิธิต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ของการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีผู้สำเร็จการอบรม ๓๙ คน

๒.๒ โครงการความรู้สู่ชุมชนเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโอกาสที่สำนักงาน กปร. เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ “๘๔ พรรษา ประโยชน์สุขสู่ปวงประชา” ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ดังนั้น เพื่อให้ผู้นำชุมชนในแขวงบางยี่ขันซึ่งอยู่โดยรอบสำนักงาน กปร. ประมาณ ๘ ชุมชน มีโอกาสเข้าชมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติและรับฟังการบรรยาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการน้อมนำเอาแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประพฤติปฏิบัติ สำนักงาน กปร. จึงได้เชิญผู้นำชุมชนและประชาชนเข้าร่วมงานเฉลิมพระเกียรติ

"๘๔ พรรษา ประโยชน์สุขสู่ปวงประชา" โดยมีผู้เข้าร่วมงานทั้งสิ้นประมาณ ๘๐ คน

๒.๓ ทุนสำหรับพัฒนาบุคลากรของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. เห็นว่าการส่งข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ณ ต่างประเทศจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อีกทั้งยังเป็นโอกาสพัฒนาศักยภาพในการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษ และเพื่อเป็นการเสริมความพร้อมในการพัฒนาข้าราชการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้จัดหาทุนที่จะช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ สำนักงาน กปร. ได้ส่งข้าราชการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ คน ไปอบรมหลักสูตร Agricultural Mechanization Management and Application for Developing Countries ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๒ ตุลาคม - ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ข. การพัฒนาบุคลากรภายในสำนักงาน กปร.

๒.๔ การจัดฝึกอบรม

๑) โครงการสัมมนาประจำปี มีวัตถุประสงค์เพื่อการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการของสำนักงาน กปร. การทบทวนการปฏิบัติงานที่ผ่านมาและการรับมอบนโยบายจากผู้บริหารตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน โดยจัดสัมมนาระหว่างวันที่ ๘ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๖๔ คน

๒) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการส่งเสริมอาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทัศนคติ สร้างทางเลือกในอาชีพเสริม เพิ่มรายได้และลดรายจ่ายให้กับพนักงานขับรถยนต์และพนักงานบริการ โดยมีผู้เข้าอบรม จำนวน ๒๒ คน

๓) โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพสำนัก/ศูนย์/กลุ่ม เป็นโครงการที่สำนักงาน กปร. เปิดโอกาสให้สำนัก/ศูนย์/กลุ่ม จัดกิจกรรมฝึกอบรมหรือสัมมนาของตนเองเพื่อทบทวนหรือพัฒนาวิธีการทำงาน การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยใช้ระยะเวลา ๓ วัน ได้มีจัดการฝึกอบรมสัมมนาตามโครงการนี้ จำนวน ๙ สำนัก/ศูนย์/กลุ่ม ซึ่งจากการประเมินผลหลังจากการฝึกอบรมพบว่าเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และต้องการให้สำนักงาน กปร. สนับสนุนให้มีการจัดอบรมในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ต่อไป

๒.๕ การส่งบุคลากรไปฝึกอบรมภายนอก สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการส่งข้าราชการ และพนักงานราชการ ไปเข้ารับการฝึกอบรมตามสถาบันต่าง ๆ ในหลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นโดยส่วนหนึ่งเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้เข้ารับการฝึกอบรม และอีกส่วนหนึ่งเป็นหลักสูตรหลักสำหรับพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารหรือข้าราชการ จำนวน ๔๗ หลักสูตร ๗๐ คน โดยมีหลักสูตรที่สำคัญ เช่น หลักสูตรนักบริหารระดับสูง ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส.๒) หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.๑) รุ่นที่ ๗๕ นักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) รุ่นที่ ๓ และหลักสูตรนักปกครองระดับสูง (นปส.) รุ่นที่ ๕๘ และ ๕๙ เป็นต้น

คณะผู้จัดทำ

๑.	หม่อมหลวงจิรพันธุ์	ทวีวงศ์	รองเลขาธิการ กปร.
๒.	นายวรกานต์	จุฑานนท์	ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและวิเทศสัมพันธ์
๓.	นางสุพร	ตรีนรินทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน
๔.	นางศิริลักษณ์	ทัสนารมย์	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนา
๕.	นายสมบูรณ์	วงค์กาด	ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๑
๖.	นายชัชชัย	ภูวิชยสัมฤทธิ์	ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๒
๗.	นายปวัตร์	นวะมะรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๓
๘.	นายสิงหพงศ์	รัชนิพนธ์	ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๔
๙.	นางสาวอุศนีย์	ธูปทอง	ผู้อำนวยการสำนักศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
๑๐.	นางสาววัชรี	วัฒนไกร	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ
๑๑.	นายอนันต์	ทองประชุม	ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์
๑๒.	นายประสาท	พาศิริ	ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการ
๑๓.	นางสาวถกลวรรณ	ไกรสรกุล	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ
๑๔.	นายหทัย	วสุนันต์	ผู้อำนวยการศูนย์ติดตามประเมินผล
๑๕.	นางกมลินี	สุขศรีวงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์
๑๖.	นายวัชระ	หัศภาค	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๑๗.	นางสาวพิศมัย	เครือชารี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
๑๘.	นางสมพร	สุขประเสริฐ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
๑๙.	นางสาวณัฏฐา	ระกำพล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
๒๐.	นางจริยารัตน์	เครือเล็ก	เจ้าพนักงานธุรการ ชำนาญงาน
๒๑.	นางสาวนารี	สุขจิต	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๒๒.	นางสาวคันธรัตน์	คงชาตรี	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๒๓.	นางสาวสุภาภรณ์	อานุภาพศรีธาดา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

จัดทำโดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๓

http://www.rdpb.go.th

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
Office of the Royal Development Projects Board (RDPB)

อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๓
http://www.rdpb.go.th